

Munkaadóság és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 0-58

Munkaadóság 6-10, 8. 53

NAPILÓ

Előfizetés és befizetés

negyedévre 165 dinár

egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden nap, hétfőn és
szombatnapokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. DECEMBER 4.

329. SZÁM

KEDD

KÖZBESZÓLÁS

Karácsony havába léptünk és a közeledő ünnep díszletével kezdenek már szállongani a hópihék. A kereskedők átrendezik kirakataikat és megcsillogtatják azokat a szépségeket, amelyek vonzóerőt gyakorolnak az ajándékozási kedvre. Folyik a készülődés a karácsonyi vásárra, amelyhez nagy reményeket fűz a pangó kereskedelem. Mikor lendülhetne fel az üzleti forgalom, ha a szeretettől sugallt figyelmesség évadján nem? Nem a fogyasztóközönségen mulik, hogy ez a számítás az utóbbi években csak hiányosan válik be. Ki ne venne szívesen Mikulást a gyermekeinek és ne hordana össze kész-örömet drága ajándékokat a karácsonyfa alá? Akármennyire átértékelődnek is a fogalmak, a karácsonyi tradíció varázsa a legkevésbé sem fakult meg, csak a lehetőségek körét szorították szűkebbre az új idők megnehezült küzdelmei. A bevétel és kiadás egyensúlyának fenntartása nemcsak az állami és községi gazdálkodásban jár a legnagyobb erőfeszítéssel, hanem a magánháztartásokban is, amelyek költségvetését soha nem sejtett mértékben terheli az adó. Mindenki kénytelen a minimumra csökkenteni vásárlásait, hogy megkímélje magát az adóvégrehajtó költséges látogatásaitól. Évről-évre biztatjuk magunkat azzal a reménnyel, hogy kifelé megyünk a gazdasági válságból és a következő karácsonyi vásáron már inkább megfelelően tudunk a kereskedelem várakozásának. A háború kitörése óta folyton prolongálódik ennek a reményünknek a megvalósulása és közben egyre újabb bajok jelentkeznek, amelyek elhárítását szintén csak ez a délibábszerű remény igéri. Karácsony havába lépve, fájdalmasan érezzük át sziszifuszi sorsunkat, amely arra kárhozza bennünket, hogy ha a megélhetésért folytatott harc meredekjén egyet lépünk előre, kettőt essünk vissza. És mégis — mint Madách Ádáma — tovább küzdünk és bizva-bizunk.

*

Karácsony havába léptünk és a szeretet, a béke és testvériesülő megértés ideológiája téren sem látjuk a haladásnak azt a gyorsuló ritmusát, amelyet a krisztusi legenda örök élete diktál. Amerre nézünk, mindenütt a gyűlölet máglyái lobognak, a népek és az egész emberiség legszentebb javait perzselve fel. A külpolitikában a Jancsó gondolat olyan gyakorlati eszmévé absztrahálódott, mint a szeretet karácsonyi szimbóluma, amely előtt az ünnepi megilletődöttség pillanataiban térdeket hajtanak, hogy a hét-nyolcnapos annál inkább eltávolodjanak tőle. A külpolitikában mindegyik tábor zászlajára a konzolidáció és a nép javát szolgáló együttműködés jelszava van felírva, de a szenvedélyek annyira elfajultak, hogy még az ünnepet is a tetszetős jelszó meghazudtolásának alkalmául használják fel. Karácsony havának első napján emberáldozatokat is követelt az a tragikus szombenállás, amely az ország fejlődését olyan rézóra megakasztja. Milyen kétségbeesítő perspektívát nyitnak a nép előtt ezek a megdöbbentő események, ha nem élne benne az a legsúlyosabb megpróbáltatásokból is újraszülendő hit, amely fölött Karácsony szent költészete öröklik! Karácsony havában a vigasztalan jelenségekből táplálkozó pesszimizmus fölött erőt vesz a jobb jövőt vetítő bizakodás. Akármennyire elharapózott az az antagonizmus, amelynek áthidalása most a politikai élet vezető problémája, a megrázkódtatásoktól irtózó nép bizik benne, hogy felül fog kerekedni a jobb belátás és az állam bajjait sértetlenül fog kikérülni a viharból. Karácsony havának szuggesztív hangulata mintha a politikai helyzet megítélésére is kihatna.

*

Karácsony havába léptünk és nyoma sem látszik a kibontakozásnak, amely a konstruktív erőket lenyűgöző politikai bizonytalanságnak véget vetne. A megegyezés készségének hangoztatásával szemben a tények az ellentétek elmérsedésének tüneteit vontatják. A válság megoldásának módzatai körül tapogatózó kombinációknak semmi konkrét alapjuk nincs és csak ösztönösen érzi a közvélemény, hogy a helyzet tisztázására kell valami érdemleges lépésnek történnie karácsony havában.

Több száz halottja és ötszáz sebesültje van a chilei földrengésnek

Még mindig tartanak a földlökések

Newyorkból jelentik: A földrengés, amely szombaton késő éjjel Chile déli részén végigvonult, hivatalos jelentések szerint több száz emberéletet követelt áldozatul. Aránylag csekély területre határolódott el a földrengés és mindössze három másodpercig tartott, de olyan erős volt, hogy a lakosság, amely álmából riadt fel, futva menekült a szabadba.

Veracruz és Santiago aránylag keveset szenvedett, annál nagyobb a pusztulás két kereskedelmi központban, Talca és Ogillion városokban, amelyeknek mind-egyike 30.000 főnyi lakossága. Talcában beomlott a templom és a pályaudvar, a kórházat tüzvész pusztította el. Teniese mellett, ahol a földrengés következtében gátszakadás történt, az amerikai kézen levő rézbányába betódult a víz és negyven bányász megfulladt.

A chilei kormány hadügyminisztere Santiagóból repülőgépen utazott Talcába. A fővárosból mentővonatokat küldtek orvosokkal, kötszerekkel, sátrakkal és élelmiszerekkel.

Santiago di Chileből érkező újabb jelentések szerint a földrengés következtében életüket veszített

emberek számát körülbelül háromszázra, a sebesülteket pedig több százra becsülik.

A távírvonalak szétrombolása következtében természetesen csak hézagos jelentések állnak rendelkezésre.

Dél-Chile tizenkét városa szenvedte meg a katasztrófát.

Különösen Talkában nagy a veszteség, ahol a halottak száma meghaladja a százat. A szerencsétlenség színhelyére érkezett hadügyminiszter

romvárosnak mondja Talkát, amelynek uccáit halottak és sebesültek fődik.

Santa Cruz városa is elpusztult. A vidéken okozott károkat még nem lehet áttekinteni, mert a hidak és utak elpusztultak és így a közlekedés akadályokba ütközik.

Repülő és rögtönzött szikratávirószolgálat újabb hírei szerint

Talkában a földlökések még egyre tartanak

és a földrengés kezdete óta eltelt tizenkét óra után is omlottak be házak. Ibáñez elnök a katasztrófa által sújtott ország részbe utazott, ahová hadihajókat, katonaságot és repülőket rendeltek ki segítségül.

A zagrebi főispán referált a miniszterelnöknek a szombati véres zavargásról

Korosec miniszterelnök nem fogadta el Zrelec főispán lemondását — Sztankovics Szvetozár nagy beszédben támadta Pribicsevicset

Beogradból jelentik: Az az izgalom, amelyet Beogradban a zagrebi események keltettek, lassanként elmúlik és a figyelem ismét a lapangó válság megoldása felé irányul. Nagy érdeklődéssel várják a többi kormánypártnak a demokraták követeléseire adandó válaszát, mint-hogy a jelek szerint a demokraták a kormányban való maradásukat ettől a választól teszik függővé. A kormányt tehát legközvetlenebbül éről az oldalról fenyegeti veszedelem.

Másrészről Szavcsics Milos akciójára fordítanak nagy figyelmet, mert kormányválság esetén meg kell nyilvánulni, hogy milyen eredménnyel járt Szavcsics hónapokon keresztül folytatott akciója, amely egy átmeneti kormány megalakulására irányul.

Miniszterek a királynál

Öfelsége Alekszandar király a hétfői nap folyamán először Korosec Antun dr. miniszterelnököt, azután Cvetkovics Dragisa vallásügyi minisztert, majd Hadzsics Sztevan tábornok hadügyminisztert fogadta kihallgatáson.

Zrelec zagrebi főispán Beogradban

A zagrebi eseményekkel kapcsolatban megjelent hétfőn Beogradban Zrelec Petár zagrebi főispán, aki Uzunnirkovics tábornokkal történt aféje miatt benyújtotta lemondását. A lemondást a miniszterelnök nem fogadta el. Zrelec főispán hosszasan referált Korosec Antun miniszterelnökbelügyminiszternek a zagrebi zavargásokról.

Sztankovics Szvetozár agitációja a Délbánátnban

Sztankovics Szvetozár volt földmívelési miniszter a vajdasági radikálisok vezére, a becske-reki Péter király-szobor leleplezése után agitációs utra ment Délbánátnba. A volt földmívelési minisztert elkísérte Cvetkovics Dragisa vallásügyi miniszter és több képviselő. Először Bavaniste községben tartottak gyűlést, ahol mintegy nyolcszáz főnyi közönség előtt, amelynek sorában sok Pribicsevics-párti is volt, Sztankovics

Szvetozár nagy beszédet mondott. Megemlékezett arról, hogy a választások előtt a radikális párti jelöltek sok ígéretet tettek a népnek és ezeket igyekeztek megtartani. Így megígérték a községi választások megtartását, ami meg is történt és ezzel a népet megszabadították a komeszároktól. Megígérték, hogy dobvoljác törvényt hoznak és ezt is végrehajtották. Benyújtották a parlamentnek az agrártörvényt is.

— Sokszor kérdezték a vajdasági radikálisokat — mondotta Sztankovics Szvetozár — hogy miért támogatják Vukicsevics Velját. Azt válaszolom, hogy azért, mert ő az egyik legkiválóbb vezére a radikális pártnak és benne látjuk a prékói vidékekkel való együttműködés legjobb garanciáját. Én és vajdasági radikális képviselőtársaim testestől-lelkestől Vukicsevics mellett vagyunk.

— Szerbiában egészen mások a pártviszonyok, mint a Vajdaságban. Ott pontosan tudja mindenki, hogy ki milyen párthoz tartozik és a képviselők számának megoszlásában legfeljebb négy-öt főnyi eltérés lehet. A prékói vidékeken másképpen van. A radikális pártnak itt még nagy talaja van a szervezkedésre. Hiszem, hogy nem fog megvalósulni ellenfeleink kívánsága és a prékói front nem fog elterjedni nálunk.

Ezután a mostani kormánykoalícióról beszélt és elmondotta, hogy a radikálisok mellett a legerősebb párt a demokrata párt és ezért a kormányba is a demokraták vannak a radikálisokon kívül a legerősebben képviselve. A demokratákkal való koalíció nem a legelőnyösebb a radikális pártra nézve és a radikálisoknak sokat kell tünniük a demokraták miatt. A június 20-iki eseményekre tért ezután át és arról beszélt, hogy a parasztdemokrata koalíció június 20-ika miatt passzivitásba vonult.

— Amilyen súlyosan érintett bennünket június 20-ika — mondotta — épen olyan súlyos, vagy még súlyosabb, hogy ezek az urak Zagrebba vonultak vissza és onnan ingatják meg az állam alapjait. Pribicsevics Szvetozár a horvát parasztpártnak köszönheti, hogy az egész világ előtt azt a hitet tudta kelteni, mintha az országban nem mennének rendben a dolgok. Mióta Pri-

bicevics Szvetozár néhai Radics Istvánnal koalíciót kötött, a parlamentből pokol lett. Ő hozta be azt a szörnyű harcot a parlamentbe, amely miatt a sajnálatos június 20-iki események megtörténtek. Pribicevics Szvetozár még nagyobb bűnös, mint Raecics Punisa. Nekem nem szándékom, hogy védjem Raecics Punisát, de most azt mondják, hogy az egész szerb nép és az egész radikális párt bűnös. Ez nem igaz. Ha vannak bűnösök abban, hogy az államban nem rendeződnek a viszonyok, akkor azt hiszem, hogy a leg-

nagyobb bűnös Pribicevics.

Ezután Cvetkovics Dragisa beszélt és a szerbiai radikálisok nevében üdvözölte a vajdaságiakat. Beszédében kiemelte, hogy az állam egységét minden körülmények között meg kell őrizni.

Hadija Gyura délbánati radikális képviselő szintén nagy beszédet mondott.

A bavanistei gyűlés után Kovinba mentek a pártvezérek, ahol a Szrpszka Kaszina helyiségében járási konferencia volt.

A magyar pártok győztek a szlovenszkói tartományi választásokon

Ellentétek Benes külügyminiszter és Svehla miniszterelnök között

Prágából jelentik: Vasárnap tartották meg Csehszlovákiában a tartományi és kerületi választásokat. Prágában és általában Csehország városában a köztársasági agrárpárt ért el szaporulatot és mandátumgyarapodáshoz jutottak a cseh nemzeti szocialisták is. Ezzel szemben a cseh klerikális néppártot és a cseh iparospártot meglehetősen súlyos veszteség érte. A német pártok általában igen jó eredményt értek el.

Pozsonyban, Kassán, Beregszászban, Léván, Szencen, Komáromban, Ungvárott és Munkácsdon a magyar pártok győztek.

Pozsonyban, a magyar keresztényszocialista párt aratott nagy győzelmet 10.440 szavazattal. Második helyen a szociáldemokraták győztek 8800 szavazattal. Kassán a keresztényszocialista pártra 4283 szavazatot jutott, a magyar nemzeti pártra 2984, míg a kommunisták 3760 szavazatot nyertek. Beregszászban is az első helyet kapták meg a magyar pártok. Komáromban a magyar nemzeti párt 5497 szavazattal a második helyet foglalja el a kommunisták után. A harmadik helyet a magyar keresztényszocialisták kapták 4715 szavazattal.

A tartományi választások Szlovenszkóban és Ruszinszkóban nagy eltolódásokat okoztak. A szlovenszkói tartománygyűlés 36 választott mandátuma a következőképpen oszlik meg: magyar keresztényszocialisták négy, magyar nemzeti párt kettő, magyar kiscs-

dapárt egy, zsidópárt egy, Hlinka szlovák néppártja hét-nyolc, csehszlovák agrárpárt 9-10, kommunisták 4-5, szociáldemokraták 3-4, szlovák nemzeti párt 1-2, csehszlovák nemzeti szocialisták kettő, csehszlovák néppárt egy, csehszlovák parasztpárt egy. A kormánytöbbség tehát biztosítva van. A kormánypártoknak körülbelül husz-huszonkét választott képviselőjük lesz, míg az ellenzéknek csak tizenegy-tizenhat. Ezenkívül a kormánypárthoz számít tizennyolc kinevezett tartománygyűlési tag.

A ruszinszkói tartománygyűlésen a pártok így oszlanak meg: agrárpárt 4, magyar keresztényszocialisták kettő, kommunisták kettő, ellenzéki rutén agrárpárt egy, zsidópárt egy, iparos egy, szociáldemokrata egy.

A tartománygyűlési választásokkal kapcsolatban heves sajtópolemia indult meg Benes külügyminiszter lapja, a *Csehszke Szlovo* és Svehla miniszterelnök orgánuma, a *Zvenko* között. A miniszterelnök lapja azt írja, hogy Benes társadalmi bojkott alá kell helyezni. A prágai lapok szerint a sajtóvita arra enged következtetni, hogy

Benes rövidesen távozni lesz kénytelen a kormányból.

A lapok már utódját is emlegetik Hodzsa Milán közoktatásügyi miniszter személyében.

A zagrebi egyetemi hallgatók a letartóztatottak szabadlábrahelyezését követelik

Sztrájkba lépnek, ha követelésüket nem teljesítik

Eltemették a tüntetés halottját

Zagrebból jelentik: A december elsejei véres események után a horvát fővárosban még mindig nem csillapodtak le teljesen a kedélyek. Az uccák külső képe a parlamenti merénylet és a Radics István halálát követő napokra emlékeztet, a legtöbb házon fekete lobogó leng és a véres összeütközés színhelyén állandóan nagy tömeg szorong. Nők és férfiak egymásután járulnak a tragikus eset helyéhez és virágokat helyeznek el a járdán. Az uccákon szuronyos rendőrök és csendőrök cirkálnak.

Az egyetemi hallgatók sztrájkjal fenyegetőznek, ha huszonnégy órán belül nem bocsátják szabadon a letartóztatottakat

A zagrebi főiskolai hallgatók hétfőn délelőtt látogatott gyűlést tartottak az egyetem aulájában. A gyűlésen éles tónusú beszédek hangzottak el és a diákság szónokai főleg a beogradi sajtó ama beállítása ellen tiltakoztak, hogy a december 1-i demonstrációkat extrém nacionalista elemek és kommunisták rendezték. A diákgyűlés egyhangúlag elfogadott határozati javaslatban mondotta ki, hogy a szombati eseményekkel mindenben azonosítja magát és azoknak összes következményeire vállalja a felelősséget. Kimondták még a gyűlésen, hogy követelni fogják az összes letartóztatottak huszonnégy órán belül való szabadlábra helyezését és ha követelésüknek a hatóságok nem tennének eleget, a diákok az egyetem összes fakultásain kimondják a sztrájkot.

Az izgatott hangulatban lefolyt gyűlés után a diákság tüntető menetté alakult és hazafias dalokat énekelve a szabor felsővárosi épülete elé vonult. Itt a tüntetők nem tágtottak addig, amíg az egyik emeleti ablakban meg nem jelent Macsek és beszédet nem tartott. Macsek röviden kifejtette, hogy a szombati tüntetés az egész horvát nép és nem egyes elemek vagy pártok demonstrációja volt. A tüntető menet a beszéd után tovább vonult és a Parasztotthon épülete előtt rendben széteszolt.

A szombati tüntetés halálos áldozatának temetése

Petric Szlávkónak, a szombati tüntetés halálos

áldozatának temetését hétfőn délután három órára tűzték ki, de már jóval a hirdetett idő előtt óriási tömeg gyűlt egybe a központi temető bejáratánál. A temetésen hivatalosan képviseltette magát a városi tanács és nagyon sok képviselő is megjelent a sírnál. Az elföldelés előtt számos beszéd hangzott el, amelyek a tragikusan elhunyt Petrics Szlávkóról, mint a horvát nép újabb mártijáról emlékeztek meg. A temetőben összegyűlt több ezer főnyi tömeg csak a sötétség beállta után oszlott szét.

Kizárják a horvát középiskolákból azokat a horvát tanulókat, akik nem vettek részt a december elsejei ünnepségeken

December elsején a kormány rendeletére az összes zagrebi iskolában ünnepélyeket rendeztek. A szülők utasítására azonban a középiskolai tanulók nagyobb része nem vett részt az ünnepségeken. A zagrebi tanfelügyelőséghez most rendelet érkezett a közoktatásügyi miniszteriumtól, hogy az ügyet vizsgálják ki és azokat a tanulókat, akik az ünnepélytől távol maradtak, zárják ki az iskolából.

Macsek nyilatkozata a szombati eseményekről

A szombati eseményekről dr. Macsek Vlatko hosszabb nyilatkozatot tett a sajtó képviselői előtt. Nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— A december elsejei események a hatóságok eljárásának az eredményei, mert a hatóságoknak az az igyekezete, hogy a horvát nép megünnepelje a tizedik évfordulót, tiszta provokáció volt. Ha a hatóságok megmaradtak volna amellett, hogy néhány katonatiszt és hivatalnok részvételével ünnepeljenek, nem lett volna rendzavarás. Azután, hogy már vér folyt az uccákon este katonai fáklyásmenetet rendeztek, ami csak újabb provokációnak látszott és ekkor Beograd — úgy állítja be a történeteket, mint kommunisták zavargásokat holott december elsején a zagrebi ifjuságon keresztül az egész horvát nép beszélt.

Tizévi fegyházra ítélték, mert felgyújtotta cséplőgépét

Tárgyalás a szremszkamitrovicai törvényszéken

Szremszkamitrovicáról jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyalt hétfőn a szremszkamitrovicai törvényszék.

Csircs Zsárkó novakarlovci gazdálkodó szállásán ez év augusztus tizenhatodikán kigyulladt és leégett egy cséplőgép, amely nyolcvanezer dinárra volt biztosítva. A gép Csircs és Kepics Milán novakarlovci gazdálkodó közös tulajdona volt. A csendőrség gyanusnak találta a tüzesetet és rövid nyomozás után megállapították, hogy a gépet Kepics több társa segítségével szándékosan gyújtotta fel, hogy ilyen módon hozzájuthasson magas biztosítási összeghez. A vádlottak padján Kepicsen kívül Dobics Milorád, Miskovics Milán, Kalodjevic Kuzmán és Georgijevics Boriszláv gazdálkodók ültek, akiket az ügyészség azzal vádolt, hogy a gép felgyújtásánál Kepicsnek segédkezett nyújtottak.

A hétfői tárgyaláson Dobics és Kalodjevic tagadták, hogy bármilyen szerepük volt az ügyben. Mindössze annyit ismertek be, hogy Kepics nagy összeget ígért nekik arra az esetre, ha segédkeznek a gép felgyújtásában, de ők erre nem voltak hajlandók. A törvényszék hosszabb tárgyalás után kihirdette az ítéletet, amely szerint Kepics Milánt, tíz évi börtönre, Dobics Milorádot hét évi fegyházra, Miskovics Milánt, Kalodjevic Kuzmánt és Georgijevics Boriszlávot pedig egy-egy évi börtönre ítélte. Az ítélet ellen valamennyi vádlott felebbezést jelentett be.

Marianó kapitány, a Nobel-expedíció féllábu mártirja, Milánóba érkezett

Nyilatkozott Malmgreen haláláról

Milánóból jelentik: Nobile tábornok északarkali expedíciójának megmenekült tagjai közül utolsónak érkezett haza vasárnap Mariano korvettkapitány. A pályaútváron a milánói polgármester és a hatóságok vezetői üdvözölték a féllábu hőst, aki a stockholmi kórházban hetekig nyomta az ágyát. Este a szálloda előtt, amelyben Mariano lakik, fáklyásmenetet rendeztek tiszteletére.

A tragikus végű Malmgreen svéd tanárról a legnagyobb tisztelet hangján beszélt Mariano.

— Nagy ember volt és sobasem fogom elfelejteni, hogy mit mondott nekem, mikor búcsúztunk: »Arra legyen gondjuk, hogy segítséget vigyenek azoknak, akik a sátorban maradtak!« Nem törődött önmagával, pedig tudta, hogy biztos halál vár rá. Elválásunk után, ami-

Mariano kapitány

kor a torlódjó jéghegyeken iparkodtunk előre, mindig csak rá gondoltunk. Ugy éreztük, mintha velünk volna és követne, mint az árnyék. Sokszor hátrafordultunk és kerestük. Mintha hallottuk volna lépteit magunk mögött...

Meghatódottan beszél Mariano kapitány Malmgreen anyjáról, aki neki Stockholmban mintegy második anyja volt.

— Sirt, amikor búcsúztunk és könnyek közt mondtam: »Csak most érzem igazán, hogy elvesztettem fiamat. Most, hogy elmegy tőlem, tudatára ébrednek, hogy nincs többé flam...«

Marianót egész Olaszországban ünnepelni fogják.

Passzív rezisztenciába léptek az osztrák postások

A levélkézbesítés körül már nagy nehézségek vannak

Bécsből jelentik: Vasárnap éjjel éjfélkor megkezdődött a passzív rezisztencia a posta, táviró és telefon alkalmazottai között, tiltakozásul az ellen, hogy a kormány a követelt 13-ik havi fizetés helyett csak egy havi fizetés 30 százalékát hajlandó megadni.

A telefonforgalomban egyelőre nincs nagyobb fennakadás. A táviratok továbbítását a legnagyobb rendben végzik az alkalmazottak, ellenben a kézbesítés nem olyan, mint rendszeren.

Leginkább érezhető a passzív rezisztencia hatása a levélpostánál. Vasárnap az ünnep miatt nagy tömeg levél halmozódott fel és különösen a külföldi újságok rekedtek meg, amelyeket még hétfőn reggel sem hordtak szét. A levélpostaforgalomban a passzív rezisztencia nagy torlódásokat fog előidézni, még ha csak két-báram napig tartana is.

A postaforgalomban már annyira érezhető a passzív rezisztencia, hogy a főpostán az elosztó hivatalban több, mint négyszázezer levél és postacsomag torlódott fel.

és ha a passzív rezisztencia néhány napon belül nem szűnik, akkor beláthatatlan zavarok állnak be.

Seipel kancellár a tiroli nagyiparosok szövetségé-

nek vasárnapi lakomáján szokatlanul éles hangon kelt ki az állami tisztviselők ellen, akik a passzív rezisztenciájukkal az államot károsítják meg és saját érdekeiket helyezik előtérbe. Nyomatékosan hangsúlyozta a kancellár, hogy a passzív rezisztenciának még sohasem volt sikere és

az államhatalom a passzív rezisztencia alatt is lelkiismeretes szolgálatot követel

és ha a posta és táviró tisztviselők és alkalmazottak megkísérelnék, hogy kötelességüket elmulasszák, a jelenlegi Ausztria elég erős lesz arra, hogy ne tűrjön ilyesmit.

A lakomán jelenvolt Steidle dr., az alsóausztriai Heimwehr szervezetek vezére, amiből arra következtetnek, hogy

a kormány a Heimwehrt mint nemzeti munkavédelmi szervezetet akarja beállítani, ha a passzív rezisztencia elfajul.

A kérdés a képviselőház keddi ülését is foglalkoztatni fogja, mert a kormány a parlament elé terjesztette azt a javaslatot, amellyel 30 százalékos egyszeri segélyt kíván megszavaztatni az állami tisztviselők részére.

Küszöbön a megegyezés a német vasipari bérharcban

A munkások és munkaadók hajlanak alávetni magukat a kormány egyeztető döntésének és hétfőn több üzemből már megkezdődött a munka

Essenből jelentik: Alapos a remény, hogy a már hatodik hete tartó

weszfáliai és nyugatnémetországi bérharc bekés megegyezéssel rövidesen végből fog.

A munkásszakszervezetek elfogadták a kormány békéltető közvetítését és kijelentették, hogy alávetik magukat Severing birodalmi belügyminiszter döntésének. Miután pedig a munkaadók is készek a kormány egyeztető döntését elfogadni, kimondták, hogy

azonnal megteszik az intézkedéseket az üzemek megindítására és hétfőn már meg is indult a munka a továbbfeldolgozó iparban, de a vasbányákban még néhány napig el fog tartani, amíg megindulhat az üzem és a kohók és kemencék dolgozhatnak.

Severing belügyminiszter hétfőn délután utazott a Ruhr-vidékre, hogy a helyszínen folytassa az egyeztető tárgyalásokat.

Szivgyöngeség miatt aggasztó az angol király állapota

A walesi herceg már hazafelé utazik

Londonból jelentik: György király betegsége vasárnap rosszabbra fordult. Vasárnap délután három órákor az udvari orvosok ismét megvizsgálták a királyt, teljes óráig maradtak a palotában, de nem adtak ki újabb jelentést. A királyné a yorki herceggel és a hercegnővel a betegszoba szomszédságában töltötte az egész napot. Odakünn a Buckingham-palota körül nagy tömeg csoportosult reggeltől estig és izgatottan leste a palotából kiszivárgó híreket.

Az egész ország minden templomában könyörgő imákat mondtak a királyért.

A hivatalos jelentés, amelyet vasárnap este kilenc óra tájban adtak ki az orvosok, megerősíti, hogy a király állapota egy nap óta meglehetősen nyugtalanító lett és aggodalomra ad okot.

Míg a tüdő és a mellhártya lobosodása tűnőfélben van és a hőmérséklet 38 fok alá esett,

szivgyöngeség mutatkozott, amelyet az orvosok aggasztónak tartanak.

Az orvosok kevéssel este kilenc óra után eltávoztak a Buckingham-palotából, de feltizenegy órákor ismét visszatértek a palotába, ahol hétfőre virradó éjjel elsősorban adtak ki éjszakai orvosi jelentést, amelyet ezúttal nem két orvos, mint idáig, hanem négy orvos irt alá. Éjfél után tíz perckor kelt a jelentés, amely a következőket mondja:

Ófelsége a király a legutóbbi három óra folyamán aludt egy keveset. Az újabb vizsgálat megerősítette a legutolsó jelentésben kifejezésre juttatott nézetet. Noha a tüdő állapota javul,

a szív erejének hanyatlása továbbra is aggodalomra ad okot.

Aggodalmas éjszaka a királyi palotában

A Buckingham-palotában nagy aggodalom uralkodik, éjjel egy órákor azonban azt beszéltek, hogy emberi számítás szerint a legközelebbi tizenkét órán belül nem várható változás a király állapotában. Éjfél után két órákor az orvosok még mindig a király betegsége körül aggodalmaskodtak.

A yorki herceg felesége tíz perccel félegy óra előtt visszatért a lakására, a yorki herceg, aki a palotába igyekezve újabb hírt kapott, megfordult és szintén lakására tért.

Az éjszakai orvosi jelentés tartalmát telefonon közölték a kormány tagjaival. A késő éjszakai órákban is nagy tömeg sereglett egybe a palota előtt, hogy megtudja a király állapotáról szóló legújabb híreket.

Növeli az aggodalmat, hogy

a két udvari orvos a múlt éjszaka még két specialistát hívott konziliumra,

a londoni Szent Tamás-kórház egy főorvosát és egy bakteriológust. Míg a két specialista valamivel éjfél után eltávoztak a királyi palotából, a két udvari orvos hajnali négy óráig maradt a király körül.

Az Exchange Telegraph éjjeli kiadásában jelentette, hogy az éjszaka folyamán hirtelen változástól nem kell félni. Mary királyné egész nap nem mozdult ki a palotából.

A walesi herceg tizenkét nap múlva érkezik haza

A walesi herceg vasárnap délelőtt Dar es Salam-ban az »Enterprise« brit cirkáló fedélzetére szállott és elutazott Suez felé. Onnan Alexandriáig vonaton teszi meg az utat, majd egy cirkálóval utazik Brindisibe vagy Nápolyba.

A walesi herceg állandó drótnélküli érintkezésben van Londonnal. A herceget Alexandriában egy másik cirkáló várja, amely a legnagyobb sebességgel fogja Brindisibe vinni. Körülbelül

tizenkét nap alatt érkezik meg Londonba.

A gloucesteri herceggel sikerült a délafrikai hatóság-nak érintkezésbe lépni. A herceg utban van Fokváros felé.

Rémhírek György király haláláról

Az éjszaka folyamán kiadott orvosi jelentés megállapítja, hogy a király közérzése javult és a hőmérséklet 38 fok alá esett. Amíg ez némileg megnyugtatta a közönséget, addig aggasztónak találják azt, hogy

A RÁDIÓ és a könyv

az, ami bennünket

a mával, az élettel

összeköt. A könyv a szellemi nagyságok műveivel ismertet meg bennünket, a rádió pedig otthonunkba hozza a jelenkor

előadó művészeit

a zene és a dal kiválóságait,

megismertet bennünket a

technika minden újításával

és minden más aktuális

kérdéssel.

A rádió beszerzési ára ma már olcsó, a fenntartása egészen minimális, de a rádió örömeit

csak a jó rádió

biztosítja.

Jó, megbízható, az itteni viszonyoknak teljesen megfelelő rádiót és minden alkatrészt

Konráth r. t. rádiószaküzlete

Subotica, Pasiceva ulica 1

szállít. Rádiókészülékeinket bárhol üzemből bemutatjuk, új készülékek vásárlásánál messzemenő részletfizetési kedvezményeket adunk.

az orvosok az éjszaka folyamán több ízben oxigénbelélegzést alkalmaztak.

Ezt később a Reuter-ügynökség hivatalosan is megerősítette, de hangsúlyozta, hogy ez nem ad okot az aggodalomra, a közvélemény azonban éppen ezt a kijelentést tartja a legkritikusabbnak és a legrosszabbnak is el van készülve.

Az orvosok, akik csak hajnali négy órákor távoztak a Buckingham-palotából, reggel nyolc órákor már újból megjelentek a király betegágyánál. A kora reggeli órákban már ötezer ember tolongott a Buckingham-palota előtt és izgatottan várta az újabb orvosi jelentést, amely azonban egyre később és ezért az izgalom folyton növekedett. Általános az a benyomás, hogy

György király állapota reménytelen.

A londoni lapok állandóan különkiadásokban adnak hírt a király állapotáról és ezeknek a rendkívüli kiadásoknak a példányait a közönség pillanatok alatt elkapkodja. Ennek ellenére állandóan felelőtlen híresztelések vannak forgalomban arról, hogy

a király már meghalt, de titkolják, míg a walesi herceg hazaérkezik.

A rémhírtérjesztők azzal magyarázzák a halál bekövetkeztének elhallgatását, hogy el akarják kerülni a régenstanács megalakítását, amit a törvény arra az időre előír, amíg az új király nem érkezik meg Anglia területére. Ezt a hírt azonban a Buckingham-palotából erőlyesen megcáfolják.

Az izgalom már tetőpontjára hágott, amikor délelőtt 10 óra 30 perckor újabb orvosi jelentést adtak ki a következő szöveggel:

— A legutolsó jelentés óta a király három óráig nyugodtan aludt.

A hőmérséklet jelenleg 99.8 Fahrenheit fok. Az általános egészségi állapotban kisebb javulás észlelhető.

PÖSTYÉNI ISZAP

a természet erejével gyógyítja a rheumát, köszvényt, ischiast. Minden gyógyszerárban kapható P. I. Q. A. kocka (iszappal) és GAMMA-kompressz (kész iszappal). Legelőször házikura, mert 30-szor használható.

Főlerakat:

Mr. A. Blum gyógyszerár Subotica, Strossmajerova 11.

A bitófa árnyékában

**Akiket halálra ítélték és akiket halálos ítélet fenyeget
Látogatás a becskerekai ügyészség fogházában**

A becskerekai fogháznak van néhány rendkívül érdekes lakója, közöttük négy olyan, akiről elmondhatjuk, hogy az akasztófa árnyékában ül.

A négy nagy bűnös közül az egyik *Marinác* Szvetisláv a kumáni rablógyilkos, akit már két fórumon halálra ítélték és aki, mint emlékezetes, nemrégén megszökött a fogházból, de elfogták és visszahozták. A másik *Szubu Katica*, a toráki mérgekverő, akit már egyszer halálra ítélték, de azután perének újrafelvételét rendelték el. A Szubu ügyben rövidesen meg is tartják a tárgyalást. A harmadik halálraítelt *Gilezán Péter*, *Szubu Katica* szeretője és felbujtója. A negyedik *Szloboda Róza*, a beodrai férjgyilkos asszony, aki felesével vagdalta szét alvó férje koponyáját, aztán a véres holttestet a kertben elásta.

Trifunac Bozsidar vezető államügyész előzékenysége révén alkalmam volt a becskerekai ügyészség fogházában beszélgetni ezekkel a halálváró gyilkosokkal. *Rokszics* Gyuró fényképész, a *Bácsmegyei Napló* fotóriportere pedig fényképfelvételeket készített róluk.

Meglepő tisztaság és rend uralkodik. Az épület maga egyike a legszebbeknek Becskerekén, nagy, világos, levegős ház, maguk a cellák pedig tiszták és rendesek.

A folyosó tágas és hosszú, a lépcső és a padlók mindenütt tisztára mosva, a cellák fala hófehér a friss meszeléstől, a konyha ragyog, a bánásmód humanus.

A halálraítelt rablógyilkos

Először *Marinác* Szvetislávot, a halálraítelt kumáni rablógyilkost szólítja elő *Vukasinovic* fogházigazgató. Alig huszonnégyszáz éves, zömök, erőteljes parasztleány. Fejét kopaszra nyírták, kezén még rajta van a nehéz lánc, amelynek másik végét a bokájához erősítették. A láncot szökése után kapta, hogy észbe ne jusson megegyeszer szökésre gondolni.

— Hát érdemes volt megszökni? — kérdeztem föle.

Engedelmesen válaszol:

— Százszor is megbántam. Meg nem is akartam

Marinác Szvetisláv, a kumáni rablógyilkos

én megszökni, Sarf beszélt rá. Hiszen igaz, borzasztó ítélet lóg fölöttem: a halál, de én bírom benne, hogy nem fognak felakasztani. Itt a fogházban olyan jó sorom van máskülönben, hogy igazán nem kívánhatok jobbat. Mindennap meleg étel, otthon meg éheztem. Hiszen ha így nem lett volna, soha sem vetemedtem volna a bűnre. Nem is tudom, hogyan tettem, miképp történt, hiszen a barátom volt, gyerekkori pajtásom, nem haragudtam rá, szerettem. De éheztem, éhezett a feleségem, koplaltak a gyerekeim, hát egyszer csak vér folult a fejembe, magam se tudom, mi hajtott rá, hogy leszurjam...

Hosszan, bőbeszédűen meséli el a rettentő tragédia részleteit és mikor a gyerekeit emlegeti, akik éheztek, elcsuklik a hangja és a szeme könnybe lábad.

— Vajon ki ad nekik most enni, szegénykéeknek? — remeg a hangja.

Szelid, jámbor, egyszerű ember ez, szinte else hinné az ember, hogy gyilkolt, rabolt.

Katica és a szeretője

Szubu Katica, a velükitoráki mérgekverő, aki a férjét tette el láb alól a szeretője kedvéért, egyáltalában nem valami csábító szépségű fiatal asszony. Ellenkezőleg, tőpörödött öreg anyóka. Negyvenegy éves, de legalább ötvenötnek látszik.

Ennek az évnök a tavaszán ítélték halálra. Saját fia, *Szubu Pável* jelentette fel hat év után. Bizonyíték nem merült fel ellene, csak a mérgek, amelyet a vegyészeti laboratórium állapított meg férje holttestében. Tíz ember meggyilkolására elég annyi mérgek — állapította meg az orvosszakértő. Ezenkívül *Guna Filipsz Mária* tett ellene terhelő vallomást a csendőrségen.

Szubu Katica beismerő vallomást is tett az ügyész

előtt. Mi az oka ennek, azt csak most tudjuk meg az új vádiratból. *Gilezán Péter*, aki előbb *Guna Mária* szeretője volt, később *Szubu Katicával* lépett közös háztartásra, majd mikor az asszonyt becsukták, viszontart a csinos, fiatal *Guna Mária*hoz. *Szubu Katica*

Szubu Katica, a toráki mérgekverő

szívét a fogházban a féltékenység gyötörte. Egy nap egyik fogolytársa, *Hillert Katica*, tréfából azt mondta neki:

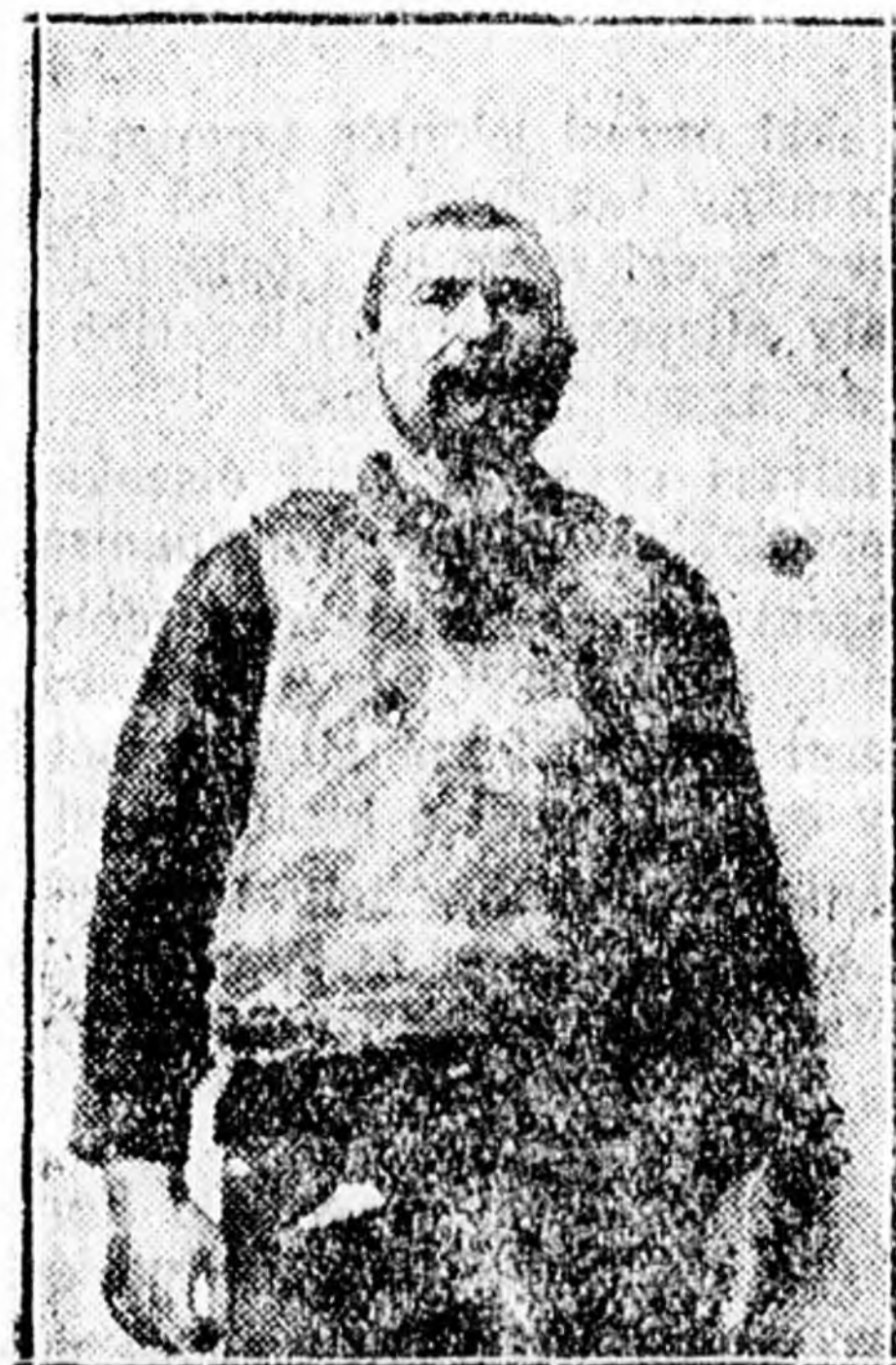
— Tudja-e, hogy *Gilezán Péter* megszökött Amerikába *Guna Mária*val együtt?

Szubu Katica, mintha kígyó csípte volna meg, felugrott és dörömbölni kezdett az ajtón. *Szubu Katicát* az ügyészhez vezették, mert vallomást akart tenni.

— *Gilezán Péter*t tessék lecsukatni, mert ő meg én együtt öltük meg az uramat. A mérget is ő hozta, azt mondta, már *Vukován Drága* férjén kipróbálta a mérget és az elpusztult tőle. Azt mondta, mikor lecsukták, hogy ne szóljak semmit ő róla, majd ő mindent rendbehoz, hogy kiszabadulok. Ő fizette az ügyvédemet is, ő beszélte rá *Guna Mária*t, hogy vonja vissza vallomását.

Igy derült ki *Gilezán Péter* szerepe, akit azonnal letartóztattak. Persze tagadott a végletekig, de sok terhelő adat merült fel ellene, többek között az is, hogy *Vukován Sztéva* holttestében szintén talált arzént a vegyészeti laboratórium és *Vukován Drága* külföldre szökött.

Az új vádirat *Szubu Katicát* férjének meggyilkolásával, *Gilezán Péter*t pedig két rendbeli gyilkossággal és hamis tanúzásra való rábírással vádolja. A tárgyalást előreláthatólag még december hónapban tartják.

Gilezán Péter, Szubu Katica büntársa

Szubu Katica fűrgén jön elő cellájából, barátságosan elbeszélget, eléggé jókedvű. Azt mondja, hogy most egészen biztos, hogy nem itélik halálra, mert *Gilezánt*, a főbűnöst, a bíróság kezére adta.

— Az a gazember — mondja — rábeszélte, hogy öljük meg a férjemet, aztán elvesz feleségül. Mos már tudom, hogy soha se szeretett, csak a házamat, meg a kis vagyonkámot akarta megkaparintani. De most lögni fog a gazember. Ugy kell neki.

Gilezán Péter meghízott a fogházban. Megtelt és megfiatalodott, bár még most sem teszi a *Don Juan* benyomását.

— Hazudik a bestia — mondja *Szubu Katicára*. — fél az akasztófától és engem akar odajuttatni, hogy ő megmeneküljön. No, de majd minden kiderül...

És fölfelé néz a fogház üvegterejére, mintha az Etent akarná tanúságra hívni.

Csecsemő a cellában

Szloboda Róza, a férjgyilkos beodrai asszony megrendítő látványt nyújt. Csecsemőjével ül a fogház cellájában. Szegény kis ártatlan poronty, alig pár hónapos és máris a fogházba került. Ki tudja, mi sors

**Szloboda Róza, a férjgyilkos asszony
kis gyerekekével**

vár szegénykére, akinek az apját anyja gyilkolta meg vad kegyetlenséggel. Sötét tekintetű asszony, valami konoksággal a tekintetében. Baltával széthasította az ura fejét. A csendőrségen mindent beismer, a vizsgálóbírónál szintén. A vizsgálatot a napokban zárta le *Maszlovszki Vladimir* vizsgálóbíró és a tárgyalást már január hónapban megtartják.

Kérdezzük a sötét tekintetű asszonyt a gyilkosság körülményeiről, de nem felel. Kisbabáját az ölében tartja és konokul a földre veti a tekintetét.

Ismételt kérdésekre végre megszólal:

— Hagyjanak békében. Megvan nekem a magam baja.

Visszament magányos cellájába, ahol békességben maradhat az ítéletig...

(H. 13)

Tizezer adófoglalás volt Szuboticán egy év alatt

A polgármester jelentése a szubotici közgazgatásról

A szubotici városi képviselőtestület pénteki ülésén *Sztipics Károly* dr. polgármester jelentést terjesztett be a városi közgazgatás három havi munkájáról. A jelentés szerint szeptember hónapban 11 diftériusz, 22 tifusz, 48 vörheny megbetegedés történt kilenc halottal, októberben 20 diftériusz két halottal, 35 tifusz öt halottal és 56 vörheny megbetegedés tizenöt halottal. A novemberi statisztika még ismeretlen. A *Pasteur*-intézetbe kutyaharapás miatt hatvanegy személyt szállítottak be. A városban összesen 59 trahomás tanulót találtak, akiket a trahomás iskolába utaltak. A jelentés megállapítja, hogy a járvány terjedését nagyban elősegíti az iskolákban a ruhátár hiánya. A járvány leküzdése csak abban az esetben sikerülhet, ha a városi közkórház »járvány-osztályát« megfelelően kibővítik.

A jelentés ezután foglalkozik a rendőrség működésével és hangsúlyozza, hogy a közbiztonsági állapot kielégítő. A bejelentőhivatal igen siralmas állapotban van és nem tud megfelelni a célnak főképp azért, mert a hivatalnak nincs megfelelő számú és képzettségű tisztviselője. A politikai osztály a volt államrendőrség funkcióját tölti be és az elmúlt három hónap alatt negyvenöt jogtalan határátlépőt toloncolt vissza Magyarországra.

A bűnügyi osztály jelentése szerint szeptemberben és októberben egy rablógyilkosság, két magzatelhajtás, két erkölcstelen merénylet, négy betörés, százhat lovas, huszonnégy csalás, tizenkilenc sikkasztás, hét súlyos testi sértés, huszonnégy testi sértés, ötven szerencsétlenség, öt öngyilkosság és két öngyilkossági kísérlet történt.

A javadalmi hivatal jövedelme szeptember elsejétől november huszadikáig 2,110.825 dinár volt, míg az év elejétől kezdve összesen 7,551.860,55 dinár.

A város jövedelme az utolsó három hónap alatt 10,505.189 dinár volt, kiadása: 9,474.321 dinár. Állami adóban — szeptember elsejétől november huszadikáig — 3,978.867 dinárt, községi pótdadó címen 3,028.088 dinárt, tartományi pótdadó címen 256.492 dinárt fizettek be a városi adópénztárba.

A városi adóhivatal az év folyamán 9910 foglalat eszközölt a hátralékos adófizetőknel. A foglalkozások után ötezerkétszázán kifizették adóhátralékukat, kétezerhatszázötvenkét esetben árverést tüztek ki, de csak tíz esetben hajtották végre. A városi adóhivatal nyilvántartása szerint Szuboticán ötezerháromszázhatvanégy adófizető van hátralékban.

Elrendelték a kémkedéssel vádolt Dinics Dragutin szabadlábrahelyezését

A noviszadi törvényszék vádtanácsa elfogadta a felajánlott kétszáz ezer dinár óvadékot

Noviszadról jelentik: Dinics Dragutinnak, a kémkedéssel és megvesztegetéssel vádolt noviszadi hadseregszállítónak bűnyüében hétfőn érdekes fordulat állt be.

A noviszadi törvényszék vádtanácsa hétfőn tartott ülésén elrendelte Dinics Dragutin kétszáz ezer dinár óvadék ellenében való szabadlábrahelyezését.

Dinics Dragutin ellen, mint ismeretes, elrendelték a vizsgálati fogságot és a hadseregszállító ekkor ügyvédje útján beadványban kérte a vádtanácsot, hogy kétszáz ezer dinár ellenében helyezze szabadlábra. A kérelemmel hétfőn Hartmann Iván tanácselnök elnöklése alatt foglalkozott a törvényszék vádtanácsa és Dinics Dragutin kérésének helyt adott. A végzésben kimondotta a vádtanács, hogy nem forog fenn szökés veszélye és a szabadlábrahelyezést azon a napon fogantatosítják, amelyen Dinics Dragutin, illetőleg meg-

bizottja az Országos Jelzálogbank noviszadi fiókintézeténél kétszáz ezer dinárt lefizet.

A vádtanács végzése ellen az ügyészség felebbezést adott be, amellyel néhány napon belül foglalkozik a noviszadi felebbviteli bíróság vádtanácsa.

A törvényszék vádtanácsa ugyancsak hétfőn foglalkozott Kiss Alice, az Icarus-gyár zemuni igazgatója feleségének szabadlábrahelyezési kérelmével is. Kiss Alicet a vesztegetési afférból kifolyóan rövid idővel ezelőtt — mint ismeretes — szintén letartóztatták és elrendelték ellene a vizsgálati fogságot, ő azonban a vizsgálati fogságot elrendelő végzést szintén megfellebbezte a vádtanácshoz. A vádtanács döntésében kimondta, hogy fogvatartásának nincs szükség és elrendelte Kiss Alice annál szabadlábra helyezését.

Az ügyészség a vádtanácsnak ezt a döntését is megfellebbezte.

És mesél Kolumbuszról, az emberről, akinek vívódásait, botlásait és lelkét senki sem ismerte. A krónika csak keveset tud róla. De amit elmulasztott a történelem, azt könnyedén pótolja a művész fantáziája, amely akár a varázslók, biztosan jár, kel álommériöldes csizmában letünt századok mesgyéin. Csudatevő tollával feltudja támasztani a holt hőskéket.

— A rádióról és a repülőgépről?

— Az oceanrepülés szép teljesítmény. Az auto és egyáltalán a gép a segítségünkre sietett. Barátunk. Az ember most a technikával karöltve rója útját, megértő kettesben mint egy jó, hűséges feleséggel . . .

— És rámosolygott Martha Karlweissre, egyetlen kedves kolleginájára, a feleségére.

Tamás István

Nemzetelleni izgatással vádolnak egy szentai ügyvédjelöltet

Tárgyalás a szubotikai törvényszéken

Érdekes bűnyüet tárgyalt hétfőn a szubotikai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa. Huszág Gábor szentai ügyvédjelölt állt a bíróság előtt azzal vádolva, hogy a szerb büntető törvénykönyv 103. szakaszába ütköző nemzetelleni izgatás vétségét követte el. Huszág a vád szerint 1928 január huszonkilencedikén Senta mellett az oromparti tanyán Urbán Vince korcsmájában magyarpárti agitációs beszédet tartott, amelyben azt mondotta, hogy Senta a magyarságnak ezer év óta fészke, amelyet karddal foglaltak el és karddal fognak megvédeni. Azt is mondotta a vád szerint, hogy a tisztviselők nem akarnak a felekkel magyarul beszélni és becsmérlőleg beszélnek a magyar nyelvről, továbbá, hogy miután itt is elég sok a szegény ember, akinek nincs földje, menjenek a crnagorácok és a dobrovoljacok haza.

A hétfői főtárgyaláson a vádat Galics Bogdán államügyész képviselte, a vádlottat dr. Schwarz Lajos ügyvéd védte.

Huszág Gábor vádlott az elnök kérdésére, hogy megértette-e a vádat és bűnösnek érzi-e magát, azt felelte, hogy a vádat megértette, de nem bűnös. Ez év január huszonkilencedikén magyarpárti összejövetelen volt Urbán Vince tanyai korcsmájában. Az összejövetelen hosszabb beszédet mondott, de az inkriminált szavakat nem használta. Azok a tanúk, akik őt a sérelmes jelen beszéde alatt, hanem ki- és bejártak a korcsmahelyiségbe. Valószínű, hogy nem is értették meg teljes pontossággal a beszédet. Ez a két körülmény magyarázza azt, hogy a beszédét elferdítve ismertették.

Az elnök: Mi volt a lényege a beszédnek?

A vádlott: Az összejövetel tulajdonképpen a magyar párt alakulógyűlése volt, amelynek én voltam a szónoka. Azt elismerem, hogy beszédem az ottani lakosságnak politikai meggyőződése ellen volt irányítva. Én a demokrata pártot támadtam és az ottani lakosság főleg demokratapárti. A magyarságot fel akartam hívni, hogy ne fussanak olyan jelszavak után amiket sohasem lehet megvalósítani. Azt sem tagadom, hogy beszéltem arról, hogy a magyarok ezer év óta élnek itt, de ezt mint történelmi tényt említettem és nem mondtam, hogy karddal foglalják el és karddal fogják megvédeni. A vád tárgyát képező sértő szavakat nem használtam és csak szervezésre szólítottam fel a magyarságot.

A vádlott kihallgatása ezzel véget ért és a bíróság megkezdte a bizonyítási eljárást. Első tanuként Kraguljevics Radoszláv oromhegyesi gazdálkodót hallgatták ki a bíróság. A tanu előadta, hogy a vádlott az állam ellen beszélt. Ők többen voltak jelen, akik ezt hallották.

A bizonyítási eljárás befejezése előtt dr. Schwarz Lajos védő előterjesztést tett, amelyben kérte a bíróságot, hogy szakítsa félbe a főtárgyalást és idézze meg tanuként dr. Csetle Jánost, dr. Keceli-Mészáros Ferencet és dr. Erdélyi Istvánt, akik a kérdéses beszédnél jelen voltak.

Galics Bogdán ügyész ellenezte a védő előterjesztését azzal, hogy a tényállást az eddigi tanuvalloásokból is tisztázták.

A bíróság rövid tanácskozás után helyt adott a védelem előterjesztésének és félbeszakította a tárgyalást azzal, hogy a védő által megnevezett tanukat beidézi. A folytatolagos főtárgyalást a bíróság december tizedikére tűzte ki.

Vakmerő emberrablás a szentai országuton

Egy rablóbanda kocsin magával hurcolt és kifosztott egy kovácmestert

Szentáról jelentik: Vakmerő emberrablási kísérlet történt vasárnap este felé a Gyömrei uton.

Nagyhevesi György harmincöt éves kovácmester vasárnap este hazafelé tartott Felsőhegyre. A Gyömrei uton leült néhány percre pihenni, amikor kocsit közeledett feléje. A kocsin egy katona és öt polgári személy ült. Amikor a kocsis utasai észrevették Nagyhevesit, megállították a kocsit, mind az öten leugrottak, megragadták a kovácmestert és hiába való volt segítségkérő kiáltása, földobták a kocsira. Ott előbb összeverték, majd lefogták a magával tehetetlen embert, kivették kétszáznyolcvan dinárt tartalmazó pénztárcáját, lehúzták felső és alsó kabátját, majd újból elindították a lovakat.

Alig haladtak néhány percig, a társaság tagjai közül három suhanc leugrott a kocsiról és a közeli kocsmába tért be. Ezt az alkalmat felhasználta a szor-

rongatott helyzetben levő Nagyhevesi és ereje végső megfeszítésével leugrott a kocsiról és a bokrok közé menekült. Az a három bandita, aki a kocsin tartózkodott, üldözésére indult, de Nagyhevesi a sötétben elüzent üldözői elől és visszament Szentára, ahol jelentést tett az utonállásról a rendőrségen.

Vukov Glisó ügyeletes bűnyüi kapitány nyomban autón indult az emberrablók üldözésére és három órai nyomozás után sikerült is őket elfogni. A banda tagjai a Kolompár és Petrovics nevű cigányok bandájának és egyikük, Kolompár Andrija Mariborban szolgáló szabadságon levő katona, akit átadták a katonai parancsnokságnak, a többieket pedig a rendőrség vette őrizetbe. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a kirabolt Nagyhevesit még az éjszaka folyamán meggyilkolta volna, ha közben nem sikerül elmenekülnie.

„AZ EMBER A TECHNIKÁVAL KARÖLTVE JÁR, MINT EGY JÓ FELESEGGEL”

BESZELGETÉS JAKOB WASSERMANNAL, A VILAGHIRŰ NEMET REGÉNYÍRÓVAL, AKINEK A LEGJOBB BARÁTJA — A FELESEGE

(Budapesti munkatársunktól.) Nagy busa feje van, akárcsak Mórincz Zsigmondnak. A karosszékre süssedve néz maga elé és hallgat. Egy ilyen elmélyült intellektust nehéz kérdésekkel zaklatni, mint például a suttagó baritonistát, vagy a népszerűsége vadászó, turnézó írókat. Wassermann, aki felolvasó estjére érkezett Budapestre, nem aktuális és nem csevegő. Interjú? Legyen. Beletörődik. Vele szemben ül a felesége, egy érdekes arcú, komoly, rendkívül intelligens hölgy, maga is híres író, Martha Karlweiss. Legújabb regénye, az »Egy asszony utazik Amerikában« kétszáz ezer példányban jelent meg.

— Ez nem olyan sok — mondja, amikor meglátja elképedő arcomat — az uram könyvei félmillió példányszámmal jönnek ki.

Nem féltékeny az urára, a híresebb íróra. Hisz ugyanis a családban marad minden siker.

A házasság válságáról kértem a véleményét. Wassermann vállvonogatva feleli:

— Válság? Itt csak arról lehet szó, hogy a férfiak nem válogatják meg eléggé gondosan a jövődöbeljeiket. Hiszek abban, hogy mindenki számára akad egy nekivaló feleség. Az asszony a legideálisabb barát és dolgozótárs.

Házassági elméletét az életben is megvalósította. Ideális egyetértésben élnek ők ketten. Két külön ember, akiket azonban egybeköt a szerelem és a kölcsönös becsülés. Az ifjusága iránt érdeklődöm.

— Fiatalabb éveimben rengeteget nyomorogtam. Kereskedtem, házaltam, ügynököskedtem és közben írtam, tanultam. Végül mégis csak az író győzött a kereskedő fölött. Vagy tán csak azért, mert nem sikerültek elég jól az üzleteim? és a bajuszába mosolyog.

A Preuss'sche Dichter Akademie elnökének választották meg, de Wassermann, a volt házaló, a szegény zsidógyerekből lett író nem fogadta el ennek az előkelő testületnek a meghívását. Ugy érzi, hogy a költészet összeférhetetlen a hivatallal.

Egyik legnépszerűbb regényéről, a Maurizius esetéről beszélgetünk. Valaki megkérdi, hogy nem készült-e ügyvédnek? Mert annyi jogászai tudással van megírva

a könyve, hogy a legraffináltabb jogtudósok is tanulhatnak belőle.

— Csak úgy a saját kedvtelésemmre foglalkoztam joggal. Érdekel, mint minden más társadalmi jelenség. Már régen foglalkoztattak a justizmordok. A polgári törvénykezéssel sohasem voltam valami jóvéleményű. Az igazságszolgáltatás tökéletlen. Tévedések és hamis ítéletek sorozata szól ellene a legsúlyosabban. A legfelháborítóbb pedig maga a halálos ítélet. Szerintem élő embernek nincs joga megölni egy másik élő embert, még ha az a másik gyilkolt is.

— Miben látja az okát a bűnözés elszaporodásának?

— Ennek sokféle magyarázata van. Azt hiszem elsősorban gazdasági helyzetünkben rejlik a hiba. A földi javak aránytalanul egyenlőtlen elosztása természetesen magával hozza a különböző kilengéseket

— Mi a véleménye Oroszországról?

— Erről nem nyilatkozhatom.

— A faji és nemzeti problémákról?

Wassermann az ajkát rágeszalja.

— Kérem én dolgozó társa vagyok a Mond-nak, ott kifejtettem már többször a véleményemet ezekről a dolgokról. Különben pedig konzervatívnak vallom magam. Híve vagyok a haladásnak, de nem a felforgatásnak. Ha el is ítélek hibákat a jobboldalon, nem helyeselem azokat a másik fronton. Minden probléma érdekel, szeretnék segíteni embertársaimon. Legutóbb például úgy éreztem, hogy el kell mondanom a véleményemet a zsidóságról. A nézeteim azonban annyira egyéniek és elfogulatlanok, hogy a cionisták is megharagudtak rám és az antiszemiták is. Látja, ez a gyök én.

— Irodalmi tervei?

— A legközelebbi hetekben Egyiptomba utazom, ott megírom a Maurizius eset folytatását. Ezt a regényemet huszonhét évtől írtam át. Van egy novellám, amit három évig írtam.

Flauberti lelkiismeretességgel dolgozik.

— Egy új regényalak bontakozott ki előttem: Kolumbusz Kristóf. Azt hiszem az ő élete elég érdekes téma egy nagyszabású regényhez

Tűzifa-áraink:

I. bükkhaszabfa	— — —	580	dinár
II. — — —	— — —	470	"
I. gyertyánhaszab	— — —	640	"
I. gyertyándorong	— — —	525	"
I. cserhaszab	— — —	600	"

ab telep. Házhoz szállítva 30 dinárral drágább önként. Mindenfelé tűzifa naponta érkezik és átvétel előtt a vagonban megtekintés.

Tűzifát, faragott épületfát, deszkát, gözölt bükkanyagot

és egyéb irodalmi vagonok eladásában árban szállítunk vidékre is. Kérjen árajánlatot. Feltétel: Városi kert (vagy a Állomás) a szomszédos utcában. Írója: M. Popov és (Ap. l. u. i. c. a. 10. — Tel. on: 120)

Gál Zsigmond és Társa, Sombor

Negyvenmillió dinár Szubotica város jövő évi költségvetési előirányzata

Sztipics Károly dr. polgármester a városi tanács legközelebbi beruházási programjáról

Sztipics Károly dr. polgármester hétfőn négyhetű szabadságra ment. A polgármesteri teendők ellátásával és a városi közgazgatás vezetésével a polgármester Vukics Ferenc városi főjegyzőt bízta meg.

Sztipics Károly dr. polgármester hétfőn délelőtt fogadta az újságírókat, akik előtt nyilatkozott a költségvetésről és az aktuális közséppolitikai kérdésekről:

— Szabadságomat azért vettem ki most — mondotta a polgármester — mert minden időmet a jövő évi költségvetés elkészítésére akarom fordítani. A nyers költségvetés már készen van, az az én utasításaim alapján készült el, de szükségesnek tartom a költségvetést részleteiben személyesen át tanulmányozni. Ez a munka nagy figyelmet és nyugalmat igényel és ezért akarom távollattani magam más közigazgatási munkától.

A polgármester ezután kijelentette, hogy a város legközelebbi közgyűlését december 30-ikán fogják megtartani és ezen kizárólag a költségvetéssel fognak foglalkozni.

— A jövő évi kiadások előirányzott összege — mondotta a polgármester — negyven millió dinárt tesz ki. A városi tanács nagyobb összeget fog előirányozni az uccajavítási munkálatok költségeinek fedezésére, új park létesítésére, amely a Szabadság-téren lesz, a városháza előtt, valamint a vasúti park, a Szent Teréz-plébánia előtti park és a Városiget rendezésére. Nagy egészségügyi reformokat fogunk végrehajtani és sor kerül a Scotus Viatora-uccában levő nyílt csatorna betömésére is. Mindezt nagyobb pénzügyi megrázkódtatás nélkül akarjuk elérni és hiszem, hogy a városi pótdadót csak jelentéktelen mértékben kell emelni. A költségvetés a legnagyobb takarékoság jegyében készült és én a magam részéről ellene vagyok a pótdadó nagyobb felemelésének.

— A képviselőtestület határozata folytán a városi tanács a legközelebbi napokban nyilvános árlejtést ír ki ezer lánca homokos föld eladására, amit az agrárminiszter már évekel ezelőtt jóváhagyott. Ez a föld különösen szőlőskertek létesítésére kiválóan alkalmas. A városi tanács a jövő évben mintegy tizenöt árlejtési kutat fog tartatni a város különböző részein, hogy a lakosságot jó ivóvízzel lássa el.

— A villanyáram árleszállítására vonatkozóan a városi tanács már lépéseket tett. Átiratot intézett a villanytelep igazgatóságához, amelyben megküldte a képviselőtestület pénteki határozatát, hogy január elsejéig közölje a tanácssal: hajlandó-e leszállítani az árakat és milyen összegre. Ha a városi tanács nem tud megegyezést létesíteni a villanytelep igazgatóságával, akkor a tanács saját hatáskörében fogja az árakat megállapítani.

A szuboticei francia lyceum szintén foglalkoztatja a városi tanácsot. Erre vonatkozólag a polgármester kijelentette, hogy szombatra, december 8-ikára ankétot hívott össze a közgyűlési terembe. Az ankétára kétszáz hivatalság: a város önkormányzata, a társadalmi egyesületek és a pártok vezetői, valamint a sajtó képviselői. Az ankétán megtárgyalják azt a kérdést, hogy miként lehetne a francia lyceum felállítását biztosítani. A városi tanácsnak az a javaslata, hogy bocsássonak ingyen telket a lyceum rendelkezésére és egymillió dináros kölcsönt nyújtsanak, amit esetleg a Városi Takarékpénztár adna a város garanciája mellett. Ezt az összeget a Lyceum rövidesen visszafizetné. A város nem tud egymillió dinárt adni a költségvetés terhére, mert emiatt a városi pótdadót legalább huszonöt százalékkal emelni kellene.

A polgármester végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a költségvetés december 15-ikéig elkészül és akkor ezt közszemlére fogják tenni.

Az elnök: Látták maguk a császári párt?
A tanu: Dehogy, kérem, nem volt szabad látnunk. Egyszer tizenkét személyre kellett teríteni, akkor az ajtón keresztül hallottam, hogy odabent lengyelül, vagy valami más hasonló nyelven beszélnek. De látni akkor sem láttam senkit.

A vádlott (közbeszól): Sohasem fogadtam tizenkét vendéget. Legieljebb doktor Bergmann, vagy doktor Triboth lehetett nálam.

Az elnök: De azért tizenkét személyre rendelte a vacsorát?

A vádlott hallgat.
Az elnök: Miért okozott felesleges költségeket ezeknek a szegény nőknek, akiket amúgy is eléggé kihasználta.

A vádlott: Mert olyan mulatságosak voltak. Jobban rajongtak a trónörökösért, mint én.

Az elnök: Az ön vendéglőjében három hétig lakott a vádlott hitelbe és végül nem fizetett egy pfenniget sem?

Kauter vendéglős: A saját nevén volt bejelentve.

Az elnök: Károsultnak érzi magát?

A tanu: Nem.

Az elnök: Talán bizony ellenkezőleg?

A tanu a vállat vonogatja.

Az elnök: Hogy terjedt el a hír, hogy a vádlott egy porosz hercegnő?

A tanu: Egy berlini fürdővendég felismerte. Eldicsékedett vele, hogy ő személyesen ismeri Berlinből. Ettől kezdve roppant sok előkelőség jött a szállóba. Én nem károsodtam, kérem.

Az elnök: A vádlott dolgozott magánál?

A tanu: Dehogy. Csak egyetlenegyszer megdaráltta a kávéját, hogy megmutassa, hogy a hercegnők is tudnak dolgozni.

(—)

Noviszaad a szuboticei zsidókórházért

Ötvenezer dinár adományt eredményezett a Dr. Singer Bernát Szeretetház noviszaadi propaganda-gyűlése

Noviszaadról jelentik: A szuboticei Dr. Singer Bernát Szeretetház Egyesület vezetősége vasárnap Noviszaadon, a zsidó hitközség nagytermében erkölcsileg és anyagilag fényesen sikerült propaganda gyűlést tartott a zsidókórház érdekében, amelynek javára tekintélyes összeg folyt be.

Vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor dr. Fenyves Ferenc főszervező, a Szeretetház Egyesület elnöke nyitotta meg az értekezletet, amelyen nagyszámú érdeklődő vett részt. Dr. Fenyves Ferenc méltatta a Szeretetház áldásos működését. Dr. Lusztig Nándor, a noviszaadi zsidó hitközség elnöke üdvözölte ezután a Szeretetház Egyesület megjelent vezetőségét.

Radó Imre, a Szeretetház Egyesület titkára hosszabb beszédben ismertette a Szeretetház eddigi működését és statisztikai adatokkal igazolta, hogy a Szeretetház eddig eredményes működést fejtett ki. Rainer Simon, a noviszaadi Szentegylet elnöke, Ernszt Bernát, a Szeretetház Egyesület noviszaadi társelnöke, dr. Klein Adolf szuboticei hitközségi elnök és dr. Kassovitz Ármán mondtak még nagy tetszéssel fogadott beszédeket. Majd Spitzer Rudolf a sztaribeceji hitközség nevében bejelentette, hogy a hitközség az eddigi támogatáson felül ezentul minden beutalt beteg ellátási költségeit külön fogja megtéríteni. Hajós Gyula felszólalásában utalt arra, hogy a létesítendő zsidó szegényház kiegészítő intézménye lesz a Szeretetháznak és így a Szeretetház minden tekintetben megérdemli a legmesszebbmenő támogatást. Korodv Lajos javasolta, hogy az értekezlet válasszon tag- és adománygyűjtő bizottságot, amely működését azonnal kezdje meg. Dr. Lustig Nándor hitközségi elnök javasolta, hogy ezt a feladatot a már meglévő propaganda bizottságra ruházzák.

Az értekezleten jelen voltak azonnal nagyobb adományokkal indították meg a gyűjtést, amely percek alatt jelentékeny összeget eredményezett. 20.000 dinárt adományozott a noviszaadi Ipar és Kereskedelmi Bank, 5000 dinárt a noviszaadi zsidó Szentegylet, 2000—2000 dinárt: Ernszt Bernát, Hajós Gyula, (Hajós Gyula azonkívül tíz takarót) és Korodv Lajos, 1000—1000 dinárt: Rainer Simon, Iritz Mór, aki azonkívül havonta 200 dináros tagsági díjat vállalt. dr. Tibor Dezső, Székely Arnold, Grosz Viktor, Hubert Lajos, dr. Kerekes István, dr. Lampel Béla, Szegő Aladár, egy vagon fát adományozott Nathan Adolf, 500—500 dinárt: Weiner Adolf, König Adolf, Löwenberg Alfréd, dr. Kassovitz Ármán, Ifju Ofner Pülöp, 200 dinárt: Löwenberg Jenő. A pénzbeli és a természetben felajánlott adományok közel 50.000 dinárra rugnak. A gyűjtést folytatni fogják.

A Szeretetház szuboticei vezetősége részéről résztvettek még a noviszaadi gyűlésen Ungár Pál, a szuboticei Szentegylet alelnöke, Löwenthal Henrik, Glied Vilmos, Berger Jakab és Schwimmer Béla.

A női Domela

Törvényszéki pillanatsfelvételek a német republikáról!

Az erfurti törvényszék, mint ismeretes, két évi börtönre ítélte Martha Barth-ot, Vilmos porosz herceg egyik volt háztartási alkalmazottját, aki éveken keresztül Margaréta porosz hercegnőnek adta ki magát és előkelő polgároktól kisebb-nagyobb ajándékokat csalt ki ezen a címen. Alább közlünk néhány jellemző epizódot a főtárgyalásról.

Az elnök: Miért adta ki magát hercegnőnek?

Barth: Az úgy jött. A Herold-kisasszonyok, amikor megismerkedtem velük, rögtön eldicsekedtek azaz, hogy ők még most is mindig levélben gratulálnak a volt uralkodóház tagjainak születésnapjukra. Büszkén mutogatták a válaszokat, amiket az udvarmesteri hivataloktól kaptak. Nem állhattam meg, hogy ne tegyek arra célzást, hogy én is az udvarhoz tartozom.

Az elnök: Mi volt maga Vilmos hercegnél?

Barth: Házi hivatalnoknál.

Az elnök: Szobalány?

Barth: Körülbelül. A Heroldok rögtön reagáltak az én célzásaimra. Ők találták ki, hogy én csak Margaréta hercegnő lehetek. Én rájuk hagytam. Ettől kezdve elhalmoztak ajándékokkal és ők terjesztették el a városban azt a hírt, hogy én Hohenzollern-hercegnő vagyok.

Az elnök: Maga megerősítette az embereket ebben a hitükben?

Barth: Eleinte nem tiltakoztam. Az emberek ismerték az anyámat, tudták, hogy ki vagyok, de ők akarták, hogy az legyek, aki gyanánt a fantáziájukban éltem.

Az elnök: Maga ezt kihasználta.

Barth: Elfogadtam az ajándékaikat és a felajánlott kölcsönöket. Minél több adósságot csináltam, annál nagyobb volt a túlekedés utánam. Később már nem volt annyi időm, hogy eleget tegyek a társadalmi kötelezettségeimnek. Akiknek a meghívását kénytelen voltam visszautasítani, megsértődtek. Félttem, hogy ebből baj lesz és szerettem volna visszatáncolni, de már nem lehetett.

Az elnök: Dehogy akart maga visszatáncolni!

Barth: Akartam kérem, csak már nem tudtam. El is utaztam Erfurtból Ilmenaubá, ahol megint rendez nememen, Martha Barthnak jelentettem be magam. Nem használt. Felismertek. Kezdődött az ünnepeletés, virágokkal és ajándékokkal halmoztak el, az ott nyaraló arisztokraták és gyárosok családjai keresték a társaságomat. Nagy vacsorákat kellett adnom...

Az elnök: Amiknek az árával még ma is adós a vendéglősnek.

Az elnök: Mikor született a törvényszéki gyereke?

Barth: 1911-ben.

Az elnök: Mi lett vele?

Barth: Az apja adoptálta.

Az elnök: Ki az apja?

Barth: Doktor Bergmann. Négy évig volt a vőlegényem.

Az elnök: Hol van most?

Barth: Doornban. Most a volt császár udvari lelkésze. Amióta le vagyok tartóztatva, nem fizeti a gyermektartást.

*

Az elnök: Kit mutatott be a Herold-testvéreknek a trónörökös gyanánt?

Barth: Neumeister érdeszt, akinél a gyerekeim kosztban van.

Az elnök: Nagy vacsorákat rendeztetett a tisztelőre.

Barth: Nem kellett a Heroldokat biztatni. Tessék elhinni, hogy én sokszor mondtam az embereknél, hogy én nem vagyok Buttan hercegnő, se hercegnő, nem hitte senki. Rámkényszerítették a pénzeket. Mindenki bele volt bolondulva a trónörökösbe.

Az elnök: A Heroldok naivitásán tényleg csodálkozni kell. Maga egyszer az uccán ránuvatott egy rendőrtisztre sőt közben, hogy az a trónörökös?

Barth: Igen. A fiatalabbikkal voltam, aki pukkedt csinált a rendőrtisztnak.

*

Az elnök: Pénzzel is támogatták a trónörökösöt?

Else Herold (65 éves): A vádlott letérdelt előm és sirva mesélte, hogy a trónörökösnek olyan rosszul megy, hogy még a cukrot is el kellett adnia a háztartásából. Akkor vettem a trónörökös számára ötven kiló cukrot.

Az elnök: Máskor nem adtak pénzt a trónörökös számára?

A tanu: De igen. A trónörökös be volt csukva valami várba és váltásdíjat kellett adni az öröknek, különben nem engedték volna szabadon. Először nem akartam a pénzt odaadni, de akkor a vádlott elkezdte szidni a Hohenzollerneket, amiért így cserbenhagyják a trónörökösöt és ezt nem tudtam tovább hallgatni, inkább odaadtam a pénzt.

Az elnök: Gyakran készítettek ebédeket és vacsorákat a vádlott társasága számára?

A tanu: Igen.

Az elnök: Mi lett ezekkel az ételekkel?

A tanu: Elvitték egy bizonyos házba.

Az elnök: És kik fogyasztották ott el?

A tanu: Állítólag a császár és a császárné, akik szoktak tartózkodni, a trónörökösrel együtt

Szentbeszédet
és istentiszteletet

hallgathat, ha bevezet egy

Konráth-
rádiót!!

Konráth D. D. Subotica

Eltemették Fischer Miklóst

A Bácsmegeyi Napló gyásza

Hétfőn délután helyezték örök nyugalomra Fischer Miklóst, a Bácsmegeyi Napló fiatalon elhunyt belső munkatársát. Holttestét az Irgalmas Nővérek kórházából még vasárnap átszállították a Mirogulj-temető halottsházába, ahol felvatalozták.

Zagrebben hétfőn egész nap boros idő volt és mire a temetés ideje elérkezett, az eső is megeredt. Fel négykor jelent meg a halottas háznál az elhunyt újságíró családja, azonkívül a Bácsmegeyi Napló zagerbi szerkesztője és a zagerbi újságírók egy nagyobb csoportja. Néhány perccel később megérkezett dr. Margl zagerbi rabbi és Weiszmann kántor és megkezdte a templomi szertartást. Weiszmann kántor gyászenekje után dr. Margl rabbi megható beszéd keretében bucsuztatta el az elhunytat, majd megindult a temetés menet a temető felé. A temető kapujába leemelték a kocsirol az egyszerű fakoporsót és úgy vitték be a temető egyik sarkában álló sírgödörhöz. A szertartás után Vilovics Gyuró a Vecser főszerkesztője, ismert költő bucsuztatta el Fischer Miklóst.

Fischer Miklós, a te sorsodban mindannyiunk sorsát látjuk — mondotta Vilovics. — Idegen földön elhagyatva a legszűkebb körben temetünk el téged, aki ezreknek és ezreknek voltál a bátorítója, bajban védelmezője. Sorsod tipikus újságíró sors. Szegényen elhagyatva meghalni: ebben az országban újságíró jobb sors még nem érte. Azok, akik ismerték munkásságodat és tudták méltányolni, ha nem is tudtak elfőnni lélekben itt vannak és együtt könnyeznek velünk. Mi tudjuk, hogy te, aki másoknak olárt emeltél névtelenül, aki másoknak vagyont szereztél munkásságoddal, szegényen hagyta itt bennünket. A te sorsod az újságíró tragikus sorsa, míg téged itt bucsuztunk a temető másik sarkában kollégáinknak hivatásukat kell teljesíteniük.

Beszéde után a koporsót leeresztették a sírgödörbe és elhantolták. A sírra helyezték a koszorukat, köztük a Bácsmegeyi Napló szerkesztőségének és a zagerbi újságíró egyesület koszorúját.

A drága pofon

Maniu elcsapta pofozkodó bizalmasát

Bukarestből jelentik: A bukaresti politikai élet még mindig annak a csattanós botránynak hatása alatt áll, amelynek a színhelye Maniu miniszterelnök fogadóterme volt. Stoica Vaszile követségi tanácsos, aki Maniu kormányra lépése óta állandóan a miniszterelnök dolgozószobájában tartózkodik, mint legbizalmasabb embere és tolmácsa, kétszer arcütötte Bibescu herceg meghatalmazott minisztert, Románia madridi követét, aki éppen felőrás kihallgatásról távozott Maniutól.

A fogadóteremben tartózkodó politikusok, diplomaták, meghatalmazott miniszterek odarohantak és szétválasztották a verekedő diplomatákat.

A nagy zajra megnyílt Maniu miniszterelnök dolgozószobájának ajtaja, mire halálos csönd támadt. Maniu alakja feltűnt az ajtóban. A herceg égőpiros arccal Maniuhoz lépett és hevesen, szenvedélyes szavakkal magyarázta meg a történetet. Stoica hallgatott. Maniu felszólította őt, hogy azonnal hagyja el a miniszterelnöki palotát.

Érdekesek a diplomácia történetében páratlan botránnyal előzményei. Stoica Vaszile erdélyi román. Egy dicsőségmentáriumi ügyvéd fia. Kitűnően beszél magyarul, angolul, németül, franciául, olaszul. Amikor az erdélyi nemzeti párt Vajda Sándor miniszterelnöksége alatt kormányra került, diplomáciai megbízással Amerikába utazott. Vajda Vojvoda bukása után visszahívták és helyette Bibescu Anton herceget nevezték ki washingtoni követnek. Stoica nem tudott ebbe belenyugodni. Nagyon gazdagon nősült Amerikában, szeretett volna tehát visszajutni Amerikába. Take Jonescu külügyminiszter hajlandó is lett volna erre, de olyan rossz információkat kapott Stoica amerikai szerepléséről Bibescutól, hogy elejtette Stoicát.

Közben azonban Stoica Vaszile benső barátságba került Titulescuval, akinek legbizalmasabb munkatársaként lett.

Stoicát igen erős szálak fűzik a nemzeti parasztpárthoz is, Maniu miniszterelnök kinevezése után nyomban maga mellé vette őt, mint tanácsadót és tolmácsot.

Maniu Stoica jelenlétében fogadta a külföldi követeket. Mindenki biztosra vette tehát, hogy a fiatal erdélyi diplomatára a legfényesebb diplomáciai karrier vár és hogy fiatalsága ellenére is megkapja a washing-

toni meghatalmazott miniszteri állást. Ezt a szépen induló karriert törte váratlanul ketté pofozkodása.

Maniu már intézkedett is. A hivatalos lapban közlemény jelent meg, amely szerint Stoica Vaszile az ellene elrendelt fegyelmi vizsgálat befejezéséig rendelkezési állományba helyezték.

Ittassággal védekezik
a szubotica-i varrónő gyilkosa

Hétfőn délután felboncolták Kovács Mária holttestét

A törvényszéki bizottság az ügyész rendelkezésére hétfőn délután felboncolta a szombat éjszakai szerelmi tragédia áldozatának holttestét. Bár a tragédia után, amikor még az volt a feltevés, hogy a leány gyilkosa, Havas Béla szintén nem menthető meg az éleleket, a rendőrség a szülők kérésére megadta a temetési engedélyt és Kovács Mária holttestét vasárnap fel is ravatalozták. Időközben az ügyészségnek tudomására jutott, hogy a gyilkos állapota nem életveszélyes, a golyó csak könnyebben sebesítette meg és így nyilvánvaló, hogy életbenmarad, mire nyomban intézkedett, hogy a holttestet szállítsák ki a hullaházba és boncolják fel.

Hétfőn délután három óraker szálltak ki a hullaházba dr. Perazsics Bozsidar, dr. Bartha Antal törvényszéki orvosok és dr. Taszics Alekszander kirendelt vizsgálóbíró. A boncolás alkalmával megállapították, hogy a golyó hátul a nyakszirten hatolt be, átütötte a koponyalapot és szétroncsolta az agyvelőt. Megállapították azt is, hogy az öt milliméteres revolvergolyóknak izért volt olyan nagy ereje, mert ekrazitos töltésű volt.

A rendőrség a tragédia ügyében megindította a nyomozást és amikor tudomást szerzett arról, hogy a kórházba szállított Havas Béla eszméletre tért. Mázics Andrija bűnügyi rendőrkapitány kiszállt, hogy kihallgathassa. Havas a rendőrkapitány kérdésére elmondta, hogy a beszámíthatatlanságig ittas volt és semmire sem emlékszik vissza. Nem volt szándékában megölni a lányt, hisz a társasvárosban is a legnagyobb egyelőrtésben lőtöttek el az ittt. Mázics rendőrkapitány részletesen nem tudta kihallgatni, mert Havas néhány perc múlva nagy fájlalmakról panaszkodott és kérte, hogy hagyják pihenni.

A rendőrség tovább folytatja a nyomozást és néhány nap múlva, amikor a gyilkos állapota már megfogja engedni, részletesen is kihallgatják.

TÖZSDE

Zürich, dec. 3. (Zárlat.) Beograd 9.1275. Páris 20.2925, London 25.1787, Newyork 519.05, Brüsszel 72.175, Milánó 27.1925, Madrid 83.85, Amszterdam 208.525, Berlin 123.73, Bécs 72.98, Szófia 3.75, Prága 15.3825, Varsó 58.20, Budapest 90.525, Bukarest 3.12.

Beograd, dec. 3. (Zárlat.) Páris 221.36 — 223.36, London 275.51 — 276.34, Newyork 56.78 — 56.98, Brüsszel 789.26 — 792.62, Zürich 1094.10 — 1097.10, Milánó 216.75 — 218.75, Berlin 13.545 — 13.575, Bécs 7.885 — 8.015, Prága 168.25 — 169.05, Budapest 9.900 — 9.936.

Zagreb, dec. 3. (Zárlat.) Páris 221.36 — 223.36, London 275.54 — 276.34, Newyork 56.77 — 56.97, Zürich 1094.10 — 1097.10, Trieszt 206.97 — 208.97, Amszterdam 22.82 — 22.88, Berlin 13.5450 — 13.5750, Bécs 798.50 — 801.50, Prága 168.25 — 169.05, Budapest 990.60 — 993.60.

Szombori terménytőzsde, dec. 3. Buza bácskai vasut 237.50 — 242.50, rozs bácskai vasut 235 — 240, zab bácskai vasut 240 — 245, árpa takarmányi 64 — 65 kg. 250 — 255, tavaszi 67 — 68 kg. 270 — 275, Baranya 69 — 70 kg. 280 — 285, újtengeri csöves 230 — 235, bab orig. 800 — 820, Esztek: Ogg 350 — 360, Og 350 — 360, kettes 330 — 340, ötös 310 — 320, hatos 265 — 285, hetes 245 — 260, nyolcas 200 — 210, korpa finom 180 — 185. Irányzat: lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 3. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidékbácskai és szerémi 79 — 80 kg. 242.50 — 245, bácskai IV — B. 79 — 80 kg. 262.50 — 267.50, bánáti 79 — 80 kg. 236 — 238, bánáti hajó IV. 79 — 80 kg. 257.50 — 262.50. Árpa bácskai, szerémi és bánáti 65 kg. 255 — 260, bácskai tavaszi 68 — 69 kg. 285 — 290, tavaszi 71 — 72 kg. 295 — 300, Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 242.50 — 247.50. Tengeri bácskai új 237.50 — 240, bácskai új XII — I, 237.50 — 242.50, bácskai III — IV,

277.50 — 282.50, bácskai III — IV — V. 280 — 285, bácskai IV — V. 282.50 — 287.50, szerémi új 237.50 — 242.50. Lisztek: Ogg és Og bácskai 347.50 — 357.50, ketes 327.50 — 337.50, ötös 307.50 — 317.50, hatos 270 — 280, hetes 255 — 265, nyolcas 205 — 215, hatos sz. bácskai III — IV — V. 297.50 — 302.50, korpa bácskai és szerémi 180 — 185, bánáti 175 — 180. Irányzat: változatlan. Forgalom: 132 és fél vagon.

Budapesti gabonatőzsde, dec. 3. Határidőüzlet: Buza márciusra 26.58 — 26.64, zárlat 26.58 — 26.66, májusra 27.40 — 27.48, zárlat 27.40 — 27.42, Rozs márciusra 27.06 — 25.16, zárlat 25.08 — 25.16, májusra 25.45 — 25.52, zárlat 25.50 — 25.52, Tengeri májusra 28.66 — 28.76, zárlat 28.64 — 28.66, júliusra 28.90 — 28.91, zárlat 28.90 — 28.92, Készárúpiac: Buza 25 — 26, takarmányárpa 25.10 — 25.70, köles 25.75 — 26.50, tengeri 31 — 31.50, korpa 18.50 — 18.75, rozs 23.15 — 23.25, sörárpa 26.50 — 28.50, repce 47.50 — 46, zab 25.25 — 26.

Bécsi marhavásár, dec. 3. (Josef Saborsky & Sölme, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: hizott marha 2448, kesztozni való 384, összesen 2832, ebből jugoszláviai eredetű 233. Irányzat másod- és harmadrendű árunál 5 garással drágább, különben változatlan.

Chicago terménytőzsde, dec. 3. Középfolyamok: Buza december 116 háromnegyed, március 121 egy-negyed, május 124, Tengeri december 84 háromnegyed, március 87 háromnegyed, május 90 és fél, Zab december 47 és fél, Rozs december 101, március 105 hétnyolcad.

Winnipeg terménytőzsde, dec. 3. Középfolyamok: Buza december 116 háromnegyed, március 123 hétnyolcad, május 126 egy-nyolcad.

Liverpool terménytőzsde, dec. 3. (Zárlat.) Buza december 9 sh 0 háromnegyed d, március 9 sh 2 ötnyolcad d, május 9 sh 3 d.

HIREK

Nikola nem szólt egy szót sem

Szegény, jó Fischer Nikola talán két hónappal ezelőtt ült le legutoljára új, barna íróasztalához, a fekete tinta, a kövér tollszár és a hívogató, tiszta kutyanyelvek elé. Azt kell hinni, ezek a rekvizitumok voltak a gyógyszer, az életet hosszabbító, életet adó flüidum, amely a beteg test, az elgyötört fizikum és a ki-kihagyó szervezet elkívánkozásáig eddig is elodázták. A tinta és a toll, minden újságírók marsallbotja, jogara és hétmértőldes csizmája, mesebeli utavalója és virrasztó vigasztalója, a tinta és a toll injekció volt a számára, amely az érdeklődés és az életerő drága szérumát juttatta megtámadott organizmusába. Amely itt tartotta mellettünk, közöttünk még akkor is, amikor a vak kör már megásta az alagutját és szelentől, értelemről világitó sovány arcára kitüzte piros lobogóját a halál.

Kedves jó Nikola, most is látom. Két hónappal ezelőtt, amikor visszavonhatatlanul legeslegutoljára jött be a redakcióba. A lépései már rogyanók voltak, fáradt lábai tévetegen torpantak meg az ajtóban és szemében a beletörődő reménytelenség pásztortüzei égtek. Ő tudta, hogy holnap már nem is jön be, többé nem táncol a telefoncsengés bolond muzsikájára, nem néz át végtelen fekete betűk csatarendjén, nem ír, nem olvas, nem vitatkozik, a betegség csak lefekteti majd, mint a szelid édesanya és neki álmatlanul, az értelem és az érzés, a tehetetlenség és a gyötrelm őrle malomkövei között kell várnia az utolsó csemetésére.

De csak ő tudta. Mi nem. Mi már láttuk őt győzedelmeskedni a halálos nyavalya szuronyrohama ellen, életeréjének csodálatos főnixét többször láttuk diadalmasan feltámadni a rosszakaratú kór hamaiból, mi még tudunk remélni. Nikola már nem tudott, de azért nem csinált könnyes, szomorú ünnepnapot a bucsuzásból. Eppen úgy ült le az íróasztal végtelen síkja elé, mint máskor, átmézte a lapokat, talán szólt is valamit, jölsimert csendes, szinte suttogó hangján, a tollat bemártotta a tintába és nyugodt kötelességtudással szántotta egymásután a sorok, az ő ragyogóan okos, plasztikusan szép sorainak tökéletes barázdáit.

Másnap elutazott. Az orvosok jelbeszéde világos volt és félreérthetetlen. Más levegő, pihenés és sok-sok nyugalom. Ezek azok a szükségességek, amelyek még kitolhatják valamelyest a határnapot, a lejárat és az esedékesség elkerülhetetlen, közeli óráját.

Nikola elment megkeresni azt a másik levegőt és itthagya a magáét. Az ő igazi, nélkülözhetetlen, levegőjét, amelyben minden betegség és szomoró bizonyosság pusztító viharai ellenére is ki tudott virulni a tehetsége, a készsége és koncepciója. Mert ide a redakció éltető humuszába vert gyökeret sokszor csodálat, nagyon szeretett írásművészete, amelynek dus, színes virágai itt szökkenek szárba és itt letek élvezőkre.

A leghallgatagabb ember volt, akít valaha is ismertem. Türelemmel, szinte passzionátusan tudott hallgatni és ebből a csendből a Fischer Nikola figyelő, ellenőrző szótlanságából mindig hátszállyai pontosság-

gal ki lehetett érezni a helyeslést vagy az ellenvéleményt. Ha megszólalt lenyűgöző szuggesztivitással, meggyőző plaszticitással tudott színt, erőt és távlatot adni véleményének és ez a vélemény mindig találó, volt, egy robusztusan tehetséges, messzemenően képzett és meglepően sokoldalú íróember meggyőző igaza.

Ugy érzem, most még nem szabad Fischer Nikola írójának Mikes Flórisnak költői szentélyét akárha koszorúzó szóval is illetni. Aktívan emberi és tisztán harcos lírájának aranyát most még a könnyek drágakövei csillogják tul.

A könnyeké, amelyek a csendes, rendes, tehetséges ember, az egyenes veretű kolléga, az igaz barát és a gazdag intellektus korai, kegyetlen elmulásáért hulltak le, mint a vígasztalan és tartós téli eső.

Szegény jó Fischer Nikola csak elment közülünk, akik a megbecsülő szeretet távolbalátó készülékével azontul is figyeltük rogyanó lépéseit. Elment és ahogy szokta, nem szólt egy szót sem.

Debreczeni József

*

VÁROSI SZÍNHÁZ. Vasárnap, december 9-ikén délután 11 órakor matiné és divatrevü: A divat fejlődése az ókortól napjainkig. Előadás vetített képekkel. Tartják: Solymos Bea író és Sava Rajković festőművész, utána mannequinok felvonulása.

*

— **Királyi kitüntetést kaptak a vajdasági közigazgatás vezető tisztviselői.** Ófelsége Alekszandar király az egyesülés tizedik évfordulója alkalmából ukázt irt alá több közéleti férfiú és magasrangú tisztviselő kitüntetéséről. A király Vildovics Ante bácskai tartományi főispánt és Todorovics Rádát, a belügyminisztérium államvédelmi osztályának főnökét a Fehér Sas rend negyedik osztályával, Lukics Predrag dunamelléki tartományi főispánt, Vlaskalin Milorad dr. és Sztrupin Sztankó dr. belügyminiszteri inspektorokat a Fehér Sas rend ötödik osztályával, Rajics Szvetisláv beogradi főispánt, Sztipics Károly dr. szuboticei polgármestert és Klicin Mitát, a bácskai tartományi választmány elnökét a Szent Száva rend harmadik osztályával tüntette ki. A Szent Száva rend negyedik osztályát kapták: dr. Makszimovics Szteván szombori és Gyorgyevics Szlobodán szentai polgármester és dr. Zubkovic Péter főispáni referens, a Szent Száva rend ötödik osztályát pedig Obradovics Dragozláv belügyminiszteri inspektor, volt szuboticei rendőrkapitány. A Fehér Sas rend V. osztályával tüntették ki Iszajlovics Vászta pancsevói polgármestert. A Szent Száva IV. osztályát kapták Margan Vladimir dr., a dunamelléki tartományi választmány elnöke, Rakics Szlávko, a dunamelléki tartományi közgyűlés elnöke, a Szent Száva rend V. osztályát Micsin Ljubisa belacrkvai gyáros, dr. Mihaldzsics Sztanoje noviszadi rendőrfőkapitány, dr. Nikolajevics Tihomér becskerekai főszolgabíró és Mácskovics Jása szuboticei tartománygyűlési képviselő.

— **Dr. Sztipics Károly szuboticei polgármester ünneplése.** Dr. Sztipics Károly szuboticei polgármester hétfőn délelőtt sokan keresték fel hivatalában hogy üdvözöljék abból az alkalomból, hogy a király a Szent Száva rend III. osztályával tüntette ki. A polgármestert először Manojlovics Dusan főispán üdvözölte, majd a városi tanács tagjai tisztelegtek előtte, utána pedig a sajtó képviselői fejezték ki jókívánásaikat a polgármester kitüntetése alkalmából.

— **Vukicsévics Velja részt vesz a szuboticei, sztariheceji és sztarakaniszi körvadászaton.** December hó folyamán Szubotican, Sztarakanisán és Sztarihecejen nagy körvadászatokat fognak rendezni. A sztariheceji vadászgyűlés, amelynek elnöke Dungserszki Gedeon nagybirtokos, december 12-ikén tartja meg írói első nagy körvadászatát, amelyre meghívták Vukicsévics Velja volt miniszterelnököt, a radikális klub elnökét, Hadzsics Steván tábornok hadügyminisztert, Seba Jan beogradi csehszlovák követet, Sztankovics Szvetozár volt földművelésügyi minisztert, Manojlovics Dusan szuboticei főispánt és sok más előkelőséget. A szuboticei Nimrod-egyesület a napokban határozta meg a vadászata napját, amelyre szintén meghívják Vukicsévics Velját és több előkelőséget. Sztarakanisán a vadászatot előreláthatólag most vasárnap fogják megtartani.

— **Bizonytalan időre elhalasztották a szuboticei radikális párti népgyűlést.** A november 5-ikére hirdett szuboticei radikális nagy népgyűlés megtartását, mint ismeretes, technikai okokból elhalasztották. A radikális klub beogradi híre szerint úgy határozott, hogy a szuboticei népgyűlést december 9-ikén tartják meg. Ez a hír, mint értesülünk, nem felel meg a valóságnak, mert a radikális párt szuboticei vezetői szerint a népgyűlés megtartását bizonytalan időre elhalasztották és a népgyűlés megtartására vonatkozólag még semmi intézkedés nem történt.

— **Anglia új primása bevonult székhelyére.** Londonból jelentik: Anglia újonnan megválasztott primása nagy ünnepek között vonult be Canterburyba. Az érseket teljes ünneplésben fogadták a város urai, a hatóságok és a papság. Amikor az új érsek az ősi szertartások közben belépett a tanácssterembe, felállással üdvözölték. A polgármester hódoló beszéde után az új érsek költői szárnyalású beszédet mondott. Azután a közönség kíséretében az érseki palotába ment.

— **Körvadászat Kucurán, Novivbászról jelentik:** Schwarz Jenő cukorgyári vezérigazgató kucurai vadászterületén vasárnap körvadászatot rendezett, amelyen résztvettek Vukicsévics Velja volt miniszterelnök, Andrics Viada földművelésügyi miniszter, dr. Sztajadinovics Milán volt pénzügyminiszter, dr. Vrvicki Jovan szombori főorvos, Vildovics Ante bácskai tartományi főispán, dr. Lalosevics Jócó és dr. Racics Szima képviselők, dr. Makszimovics Szteván szombori polgármester és Lalosevics Szteván szombori rendőrfőkapitány is. A körvadászaton 314 nyulat és 24 foglyot lőttek.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint a lecsapódások szűnése és éjjeli fagy várható.

— **Eljegyzés.** Herzog Macát Stari Bečejről eljegyezte Neuhaus Rezső Suboticáról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Meztelenre vetődött örült a béc Mária Terézia szobron.** Bécsből jelentik: A Mária Terézia tér körül nagy csődületet okozott vasárnap éjszaka a járőrelők között egy örült, aki alsóruhában felmászott a szobor tetejére és onnan zavaros beszédet intézett az arramenőkhöz. Rendőrök jöttek és szép szóval igyekeztek rávenni a szónokló meztelen embert, hogy jöjjön le, de az egyre izgatottabban beszélt, hadonászott és szidta a rendőröket. A tüzoltóságot kellett értesíteni, amely létrát hozott s így erőszakkal lecipelte a földre az örültet. Közben megérkezett a mentők kocsija. Mivel a közveszélyes ember ökölrel arculvágtatta a mentőorvost, leszijjzták a hordágyra s úgy vitték a tébolydába. A szerencsétlen ember egy harminchárom éves gyári segédmunkás.

— **Maniu betiltotta fényképezők kényszerarúszítását.** Bukarestből jelentik: Egy élelmes bukaresti fényképész körlevelekkel árasztotta el Erdély előljáróságait s közölte, hogy a kormánytól megbízást kapott arra, hogy a községházak számára százötven leírt Maniu legújabb nagyított fényképet megküldje. A körlevélre tömegesen érkeztek a megrendelések, de a füllebe jutott a dolog Maniunak is, aki nyomban értesítette a vidéki tagozatok vezetőit, hogy sem ő, sem kormánya senkinek megbízást nem adott fényképezők a terjesztésére s ennélfogva az előljáróságok ezeket a fényképeket a postán ne váltsák ki. A rendelet kissé elkésett, mert az élelmes fotográfus már tizezreket vágott zsebre a Maniu-fényképek révén.

— **Cselédvásár Szófiában.** Szófiából jelentik: Szófiában most zajlott le a novemberi cselédvásár. Bulgária fővárosában az a szokás, hogy minden hat hónapban — novemberben és májusban — cselédvásárt tartanak s a háziasszonyok ezen a vásáron »veszik meg« a háztartási alkalmazottjaikat. »Nálunk nincs arra példa, — mondotta Dmitriv kapitány, a cselédvásár »parancsnoka«, — hogy egy háztartási alkalmazott hat hónapnál tovább szolgáljon egy helyen. Minden cseléd kivétel nélkül otthagyja a helyét hat hónapi szolgálat után. A háziasszonyok is úgy veszik fel a cselédet, hogy csak hat hónapig lesz náluk«. A vásárt a Sveti-Kral templom közelében tartják meg. Száz és száz háztartási alkalmazott álldogál itt, a lábait mellett a kis batyúval. A leányok jó tulajdonságait ügynökök dicsérik tele torokkal. A hölgyek ide-oda sétálnak s szemügyre veszik a »portékát«. Ha valamelyik megtetszik nekik, megkezdődik az alku. Mihelyt megegyeztek a bérben, a »naccsága« azonnal hazaviszi a leányt. A cselédvásár napja nagy nap az összes háztartások életében. Ilyenkor dől el hat hónapra, ki lesz a háztartási alkalmazott.

— **A beogradi egyetemi ifjúság zenekari hangversenye Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A beogradi egyetemi ifjúság kamarazenekara december 4-ikén Noviszadon az Olimpia termében hangversenyt rendez.

— **Halálra gázolta a vonat.** Becskerekéről jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt hétfőn délelőtt tíz óra tájban a város legforgalmasabb utvonán, a Brigadir Risztics utcában. Neidenbach Antal cseszterekéi gazdálkodó bevásárolni jött be Becskerekre. Amikor egyes-bajos dolgait elvégezte, a főtéri vasúti megálló felé tartott, ahol fel akart szállni a Cseszterekre induló vonatra. A vonat azonban már előbb elindult, mire a gazdálkodó utánaszaladt és fel akart ugrani az egyik kocsira. Már meg is ragadta a kocsí ajtaját, közben azonban visszazuhant és olyan szerencsétlenül esett le, hogy a kerek alá került, amelyek a szerencsétlen ember testét összeroncsolták.

— **Amanullah hajlandó tárgyalni a zendülőkkel.** Londonból jelentik: Egy angol távirati ügynökség jelenté Kabulból, hogy a lázadó hithű afgán hegyi törzsek elzárták az utat, amely Kabulból India felé vezet és a királyi csapatokat bekerítették. Amanullah király parancsot adott, hogy kerülni kell a vérontást s közölte, hogy hajlandó a zendülő törzsekkel tárgyalni.

— **Svájcban népszavazás döntött a hazárdjáték mellett.** Zürichből jelentik: Még 1920-ban történt, hogy a svájci fürdő- és üdülőhelyeken a szövetségtanács rendelettel tiltotta el a hazárdjátékokat. Egész Svájcban népszavazás ment végbe arról, hogy az idegenforgalom fellendítése céljából megengedhető-e kivételes esetekben a játékkaszinók működése? 286.909 szavazat esett a kártyajáték mellett és 264.510 szavazat ellene, úgyhogy egyes üdülőhelyeken meg fogják engedni a szerencsejátékokat.

— **Tömeges bombamerényletek Ausztráliában.** Londonból jelentik: Melbourneban szombaton éjjel két bomba robbant fel a görög klubban, amely az idegenek találkozóhelye és kártyabarlangja. A robbanás tizenöt embert megsebesített, köztük ötöt súlyosan és az épület falait megrongálta. A rendőrség kézrekerített egy embert, aki automobilon menekült. A kocsiban bombát találtak és a letartóztatott gyanús ember bevallotta, hogy egy dúsgazdag hajótulajdonos házáat akarta felrobbantani a bombával. Vasárnap még négy gyanús embert fogott el a rendőrség, akiről kiderült, hogy egy banda tagjai s valószínűleg ők követték el a merényletet a görög klub ellen. Mióta a dokkmunkások sztrájkja tart, az ausztráliai kikötővárosokban tömegesen fordulnak elő bombamerényletek.

— **Házasság.** Özv. Halász Ernestine és Halmal Ede nyug. törvényszéki igazgató Novisad házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Dohnányi Ernő hangversenye Becskerekén.** Becskerekéről jelentik: Dohnányi Ernő, a világhírű magyar zongoraművész vasárnap este előkelő, nagy közönség előtt tartotta meg becskerekai hangversenyét. A publikum lelkes tapsokkal hálálta meg Dohnányi nagyszerű játékát.

— **Amnesztia útján felére szállították le Carlier kapitány bűnbűntetését.** Beogradból jelentik: December 1-én, az állam egyesülésének tizedik évfordulója alkalmából Ófelsége Alekszandar király Vujicsics Milorad igazságügyminiszter előterjesztésére ukázt irt alá, amelyben az elítélt bűnösöknek széleskörű amnesztiát ad. Az amnesztia alá esik Carlier Raymond francia vezérkari kapitány, aki, mint ismeretes, öt év előtt Beogradban a Palace-szállóban meggyilkolta Izelli Jean svájci kereskedőt, aki szintén a francia kémelhárító osztály szolgálatában állott. A francia vezérkari kapitányt annakidején huszévi fegyházra ítélték, amelyből most a királyi kegyelem tíz évet elengedett.

— **Clemenceau szerencsés autóbalesete.** Párisból jelentik: Clemenceaut szombaton este, mikor autótaxiit igyekezett hazafelé, autóbaleset érte. Kocsija összeköztött egy másik autótaxival, a soffőr arcát megsebeztek az üvegellenző szilánkjai, maga Clemenceau azonban nem sérült meg. A nyolcvannyolc éves aggyagtyán segítség nélkül szállott le az erősen megrongált autóról, másik kocsit fogadott és hazament.

— **Amerikai hír szerint a walesi herceg titkos vőlegény.** Párisból jelentik: A Newyork Herald úgy értesül, hogy a walesi herceg titokban eljegyezte magát lady Annie Wellesleyvel és a házasságot január közepén szándékozik vele megkötni. A fiatal és igen szép hölgy Duro márkinak, Wellington herceg fiának a leánya. Londoni jelentés szerint a Buckingham-palotában cáfolják ezt a hírt.

— **A magyar profibajnokság állása.** 1. Hungaria 18, 2. Újpest 13, 3. Nemzeti 13, 4. Ferencváros, 12, 5. Bocskaik 12, 6. III. kerület 11, 7. Bástya 8, 8. Kispest 8, 9. Somogy 8, 10. Vasas 7, 11. Sabaria 4, 12. Budai »33« 4 pont.

— **Szépségápolás.** Hajszálak, redők, anyajegy, szemölcs, végleges eltávolítása villannyal. Hámlasztókurák és kékfénykezelés. kaphatók saját készítményű szeplő, májfolt, miltesszer, pattanás elleni és arcfehérítő krémek, arcvizek, puderek stb. Olcsó bérletrendszer. Vidéki megrendelés utánvétellel. Tantárgyakat kiképezek. Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Alekszandra ulca 4.

Paraffin Therapia

Ciril i Metod trg 5. Dr. Vécsei Jenő orvos lakásán. Telefon: 539

A legújabb és eredményeiben felülmulhatatlan gyógy mód reuma, köszvény, ischias, lumbago, és neu algi us fájdalmak esetében. Legbizto-abb si erü paraffinos pakolásos fogyasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berliai módszer szerint.

Számos ü-zönöirat. Vidéki betegek részére lakás és ellátás. Kivánatra prospektust, vagy szóbeli felvilágosítást ad. 685

Dr. Vécsei Jenő, orvos

— Gárics Jankó szubotícai főgimnáziumi igazgatót Vukovárra helyezték, Gárics Janko szubotícai főgimnáziumi igazgatót a közoktatásügyi minisztérium nemrégben rendelkezési állományba helyezte, hétfőn a vukovári főgimnázium igazgatójának nevezték ki és megbízták a szerémségi közoktatásügyi inspektorátus vezetésével is. Gárics Jankó, aki szubotícai működése alatt a város egész lakosságának osztatlan nagyrabecsülését vívta ki, váratlan elutazása miatt a Bácsme gyei Napló utján bucsuzik ismerőseitől és barátaitól, akiknek baráti üdvözlését küldi.

— Felfüggesztett községi írnok, Horgosról jelentik: Csongradac Ljubomir községi írnok ellen a sztari becejei katonai parancsnokság rendelkezése a szentái főszolgabíróság fegyelmi vizsgálatot rendelt el és felfüggesztette állásától. A katonai parancsnokság azzal vádolja Csongradacot, hogy a névjegyzékben olyan egyént szerepeltetett, mint kiszolgált katonát, aki még nem tett eleget katonai kötelezettségének.

— A kutba esett fia keresztelődött, Szentáról jelentik: Tóth Péter Frankopán uccai házában vasárnap este ünnepelte újszülött fia keresztelését. A keresztelőn kissé ittas lett az örömapa és ilyen állapotban kiment az udvarra, hogy a kutból vizet huzzon. A kút nál elvesztette az egyensúlyt és belezuhant a kutvizbe. Segélykiáltásaira a háznép kirohant az udvarra és nagy nehezen kötelek meg létrák segítségével felhúzták Tóthot a kutból.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, a nyúlós csukamájolajja

mo dja mioderki, a i a ktunoi u

JEMALT

szert, amely csukamájból és mályából készült, már meg van a Kapha ó mind a gyógyszerár és a csukamájolaj ára is a csobozai 25 dinárért, nagy dobozok 42 dinárért

— Kasszarablás Vrsacon. Vrsacról jelentik: Szombatra virradó éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a vrsaci Lederer és Klein gabonacég irodahelyiségeibe és a Wertheim-szekrényt felfeszítették. A belőrik háromszázhusz darab százdinarost vitték el, de a kasszarabban levő ezerdinarosokhoz nem nyúltak hozzá. A nyomozás során az a vélemény alakult ki, hogy a betörést a helyzettel ismerős egyén követte el. Erre épen abból következtetnek, hogy az ezerdinarosokat nem vitték el, mert tudták, hogy a nagy bankjegyek számát a cég fel szokta jegyezni.

— Eltűnt, mert külföldi gyufát árult. Vukovárról jelentik: Bier Ella vukovári kereskedő üzletében a rendőrség nagymennyiségű külföldi gyártmányú gyufát, cigarettahüvelyt talált, amelyek nem voltak a monopolgazgatóság láttamozásával ellátva. A külföldi árukat elkobozták és a kereskedőt százötvenezer dinár pénzbüntetésre ítélték.

— A vonat elő dobta magát egy tönkrement sztari földbirtokos. Sztapárról jelentik: Vasárnap este borzalmas módon követett el öngyilkosságot Balazsev Radivoj sztari földműves. Balazsev valamikor gazdag földbirtokos volt, de a háború alatt teljesen tönkre ment és azóta ivásnak adta magát, Vasárnap Sztapán mulatott egy vendéglőben, ahol kijelentette, hogy öngyilkos lesz. El is bucsuzott barátaitól, majd Sztapárra ment és a Szobor és Noviszad között közlekedő személyvonat elő dobta magát. A vonat kerekei a felismerhetetlenségig összeroncolták.

— A vrsaci demokrata párt ujjaalakulása. Vrsacról jelentik: A vrsaci demokrata párt a választások előtt kettészakadt és az egyik frakciót kizárták az országos demokrata pártból. A demokrata párt egysége most helyreállt és a párt a napokban tisztújító közgyűlést tartott, amelynek eredménye a következő: elnök Georgievics Joca nagyiparos, alelnökök Kanacsiki Vlada kereskedő és dr. Rosenberg Miksa ügyvéd, titkárok Jovanovics M. és Sztamenkovics Vlada, pénztárnok Sztankovics Milán, választmányi tagok: Pavlovics Mita, Jovanovics Joca, Kamenarski Milán, Komenarski Tosa, Veselinovics Gyoka, Dudics Joca, Bolesnikov Lura, Tyosics Milutin, Bibert Eberhard, Kornauer Péter, Behr Gerhard, Krausz József, Bibert Antal, Behr Valentin, Jeckl Károly, Krain József, Turi János, Henrich János, Wamser József, Ajsinger Mátyás és Radics Pavle.

A Bácsme gyei Napló szerkesztőségének tagjai megrendülve, mély fájdalommal közlik, hogy szeretett kollégájuk és dolgozó társuk

FISCHER MIKLÓS

újságíró

a Bácsme gyei Napló belső munkatársa

szombatra virradó éjjel hosszú, gyötrelmes betegség után, 29 éves korában meghalt. Felejtethetlen barátunkat hétfőn délután temették el Zagrebben

Könnyes szeretettel őrizzük meg emlékét!

Szobotica, 1928. december 3.

A Bácsme gyei Napló szerkesztősége

Röser négyszáz érettségije

Soha még sikasztót, csalót, párbajhóst, csődbejutott kereskedőt, senkit ilyen nagy és osztatlan szimpátiával nem kísért a sajtó a fogház kapujáig, mint Röser Lajost, az Érettségi Gyár R.-T. igazgatóját. Mindenki sajnálja, a lapok adomákat közölnek róla és történeteket, hogy milyen kitűnő gavallér volt világéletében. Gyámoltotta a gyengeket és segítette a szegényeket. Népszerű és kedvelt alakja volt Budapestnek. Az, hogy nála készpénzért lehetett érettségi bizonyítványokat vásárolni évek óta, nyílt titok volt. Ő maga lepődött meg a legjobban, hogy ebből olyan nagy káoszt csinált a rendőrség. Ugyanakkor, amikor a numerus clausus külföldre kényszerítette a zsidó diákságot, itt derűre-horura árulták a »jeles érettségit«, kvalifikáció nélküli tisztviselők jutottak álláshoz a segítséggel. Akadt olyan is, aki a hamis érettségivel átment a gimnáziumba, letette a különbözött, ledoktorált és igen kitűnő orvos lett belőle. Mos mi történiék vele? Ujra végezze el a nyolc gimnáziumot, miután az egyetemen kifogástalan diplomát szerzett? Röser ügyfelei közül nem egy tekintélyes pozíciót tölt be állami hivatalokban, mások a kereskedelmi világban boldogultak, ezeket a tisztas családapákat most előrangatják, hogy hohó barátom, maga még éretlen, menjen vissza az iskolába és iratkozzék be újra! A papa majd a fiacskájával együtt drukkol a kerszámtan órán...

Tsin.

— Fekete Kéz garázdálkodik Vrsacon. Vrsacról jelentik: Különös ügyben nyomoz a vrsaci rendőrség. Néhány nap előtt két tekintélyes vrsaci polgár: dr. Agulár ügyvéd és Neukon gépgyáros fenyegető levelet kaptak Fekete Kéz aláírással, amelyben az ismeretlen levélíró azt követeli, hogy a címzettek készítsenek elő fejenként százezer dinárt és ő majd el fog menni értük. Ha nem teljesítik a követelést, akkor halállal fognak lakolni és ugyanez a sors vár rájuk az esetben is, ha feljelentést tesznek a rendőrségnek. Nem sokkal később Schwarz Ignác bornagykereskedő is kapott levelet a Fekete Kéztől, amely már megnövekedett étvággal kétszáz ezer dinárt követelt. A megfenyegetett vrsaci polgárok feljelentést tettek a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. A három polgár házat detektívek őrzik, a Fekete Kéz azonban még nem jelentkezett.

VALDA-PASZTILLA

nátha, köhögés és hurut ellen

Kapható

minden drogériában és gyógyszerészetben

Óskori eméltmü a gyomortisztító szerek használatáról. Néhány évvel ezelőtt Aushubanipal aszír király gazdag könyvtárát ásták ki az aszíriai N-nívében. Ez alkalommal egy kis szobrocskát is találtak, amely most a londoni British-muzeumban látható. Ezen a szobrocskán egy felirat áll, amelyet a régészek a következőképpen fejtettek meg: »Aki gyomortisztító szert használ, visszanyeri egészségét.« A szobron látható vésetekből megállapítható, hogy már az ókorban is a különféle tengeri növények voltak azok, amelyeket gyomor- és bélbetegségekre használtak. Ilyen növényekből készül a valódi Figol-elixír, gyógykülönlegesség is, amely a legkitűnőbb szer mindenemü emésztési zavarnál, a gyomor és a bél, valamint a vese és epe megbetegedéseinek, fejfájásnak, álmatlanságnál és aranyeres bántalmánál. A Figol-t készíti a Dr. Semelics-gyógyszerár Dubrovnik 2.

DESZANKA KRÉM! A kozmetika csodája!
Elragadtatással gonolok rája!

— A kályhából kláramló szöngiz megölt egy két éves kisfiút. Becekerekről jelentik: Jovanovics Zsiva jankovnosti gazdálkodó és felesége vasárnap eltávoztak lakásukról és a szobába bezárva egyedül hagyták Zsiva nevű két éves kisfiukat. A rosszul elzárt kályhából kláramló szöngiz a szerencsétlen gyermeket megölte.

— Görögkelet szerb hitközségi választások Sztari becejei. Sztari becejeiről jelentik: A sztari becejei görögkeleti szerb hitközség most tartotta őszi rendes közgyűlését. A közgyűlés hosszas vita során elfogadta az 1929. évi költségvetést, majd megejtették a tisztújító választásokat. A közgyűlés egyhangulag Sztapanov Jován kerületi főesperest választotta meg elnöké, választmányi tagok lettek: Pavlovics Sztóján, Bajanszki Száva, Atyimov Gávra, Glozsanszki Milos, Milovanov Drágó, Bozsics Grujo, Antics Vlada, Sztefanovics Iván, Kovacev Rada Barjaktarov Milán, Zsikics Mirko és Zsivkov Andrija. A megüresedett három éves tagsági helyekre: Katyanszki Sztéván, Boskovics Gyóka és Sztrazmesterov Pájó kerültek be. A pénzügyi ellenőrző bizottság tagjai Obrovacska Aleksandar, Dorozlovacska I. Dusan, Kékics Mita, Grujics Milivoj, Jelkics Száva, Zsikics Milán, Sztákics Vukasin és Peskánov Milán.

— A vajdasági nyugdíjasszövetség értekezlete. A vajdasági nyugdíjas szövetség vezetősége értesíti az összes helybeli és vidéki tagokat, hogy december 9-én délelőtt értekezletet, december 16-án délelőtt 9 órakor pedig konferenciát tartanak.

A tea soványít. Ma már mindenki tudja, hogy a teavók általában nem hiznak el, hanem karcsuk és ruganyosak maradnak. Ezt az igazságot legjobban bizonyítja Anglia, amely tudvalevőleg a teafogyasztás hazája és ahol a legtöbb a sovány és karcsu ember. A jó teának meg van az a tulajdonsága, hogy a szervezetet fokozottabb tevékenységre ösztönzi, de nem terheli meg. Tudományos kísérletek igazolják, hogy a tea a szellemi teljesítményeket is fokozza. Oly hőlygek, akik karcsu vonalakat, szellemi és testi ruganyosságukat meg akarják tartani, nagyon helyesen cselekszenek, ha a teát választják mindennapi italuknak. Mint minden más tápszemél, a teának is nagy szerepet játszik annak nőnörsége. A kultivált izlésnek legjobban a »Piros« és »Arany« jelszerű Teáskanna keverékek felelnek meg, két olyan keverék, amely a háziasszonyok társaságban, a kedélyes délutáni teánál és minden más alkalommal csak elismerést hoz. A Teáskanna keverékeknek az a megbecsülhetetlen nagy előnyük, hogy minden izlésre és minden árban megfelelő keverék áll a teakedvelők rendelkezésére, úgy hogy a tea élvezetéről senkinek, tehát a kevésbbé tehetőseknek se kell lemondani.

Cukorkák, bonbonok, drázsék, csokoládé, csokoládé-bonbon, karácsonyfadiszkek

elismert kitűnő minőségben — olcsó áron — rendkívül nagy választékban kaphatók

„BO BONNIERE“

Subotica, Rudičeva ulica 3. Gyümölcs piac

Jöjjen el és győződjék meg ön is, nem fogja megbánni

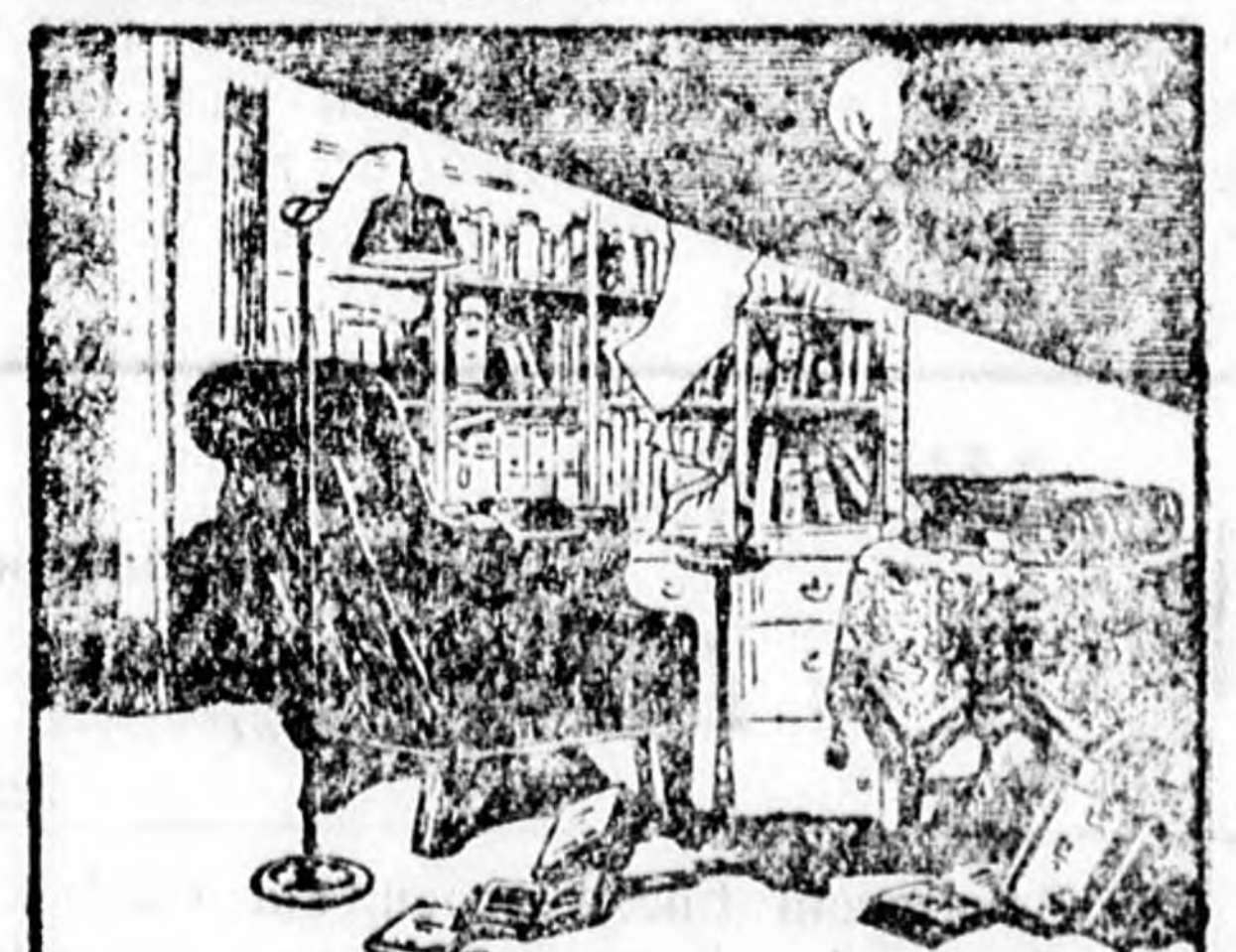
Uj kozmetikai intézet. Noviszadon a mai kor igényeinek megfelelő, a legmodernebb gépekkel felszerelt kozmetikai intézet nyílt meg Laze Telečkog u. 14. sz. alatt. Tulajdonosa Jovičin Olga noviszadi születésű, a párisi Coqib kozmetikai egyetemét végezte, aki néhány évi külföldi gyakorlat után otthonában telepedett le.

— Kultürest Potiszkiszevnikolán. A potiszkiszevnikolai római katolikus kör szombaton kultürest rendezett, Lázár Pál plébános felolvasást tartott »A magyar nép eredete és ősmüveltsége« címen.

Sztari becejei szigoruan ellenüzik az uj zárórendelet betartását. Sztari becejeiről jelentik: November hó közepén lépett életbe Sztari becejei az uj zárórendelet. A hatóság a zárórendeletet a legszigorübben végrehajtja és a rendelet kiadása óta közel husz kereskedő és iparos ellen indult meg eljárás a rendelet betartása miatt.

— A jugoszláv újságírók országos egyesülete kongresszusa. A jugoszláv újságírók országos egyesülete december hó 3-ikán Ljubljanában tartja ezidei kongresszusát. A kongresszus napirendjén fontos ügyek szerepelnek.

— Öngyilkosság. Becekerekről jelentik: Kari Erzaebet negyvenöt éves supljajai asszony vasárnap házában padlásán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. Az életunt nő nem hagyott hátra bucsulevelet s így nem tudják, mi készítette az öngyilkosságra.

Fárad egy és fejfájás a késő éjjelig tartó olvasás eredménye. Egy, vagy két

Aspirin
tabletta

nyomban enyhíti a bajt és fejünk ismét tiszta lesz.

Követelje azonban az eredeti „Aspirin“ csomagolást, a kék-fehér-piros szavafösségi jeggyel.

— **Eltemették a krusedoli kolostor főnökét.** Novicsadról jelentik: Vasárnap délelőtt helyezték nagy részvét mellett Jankovics Anatólia, krusedoli kolostorfőnököt örök nyugalomra. A temetési szertartást dr. Csirics Irinej püspök végezte nagy papi segédlettel. A temetésen valamennyi vajdasági és szerémségi kolostor képviseltette magát.

— **Klicin Predrag noviszadi kulturtanácsos hivatalában.** Novicsadról jelentik: Klicin Predrag városi kulturtanácsos többheti szabadságáról visszaérkezett és hivatalát kedden újból elfoglalja.

— **Chanuka-mulatság Szuboticán.** A szuboticei cionista szervezet vasárnap este fél kilenc órakor a Bárány-szálló termében Chanuka-mulatságot rendez a következő műsorral: 1. Ünnepi gyertyák meggyújtása és ének, végzi: Bassor József főkantor és a templomi énekkar férfi négyese, 2. Ünnepi beszéd, tartja: dr. Vidor Imre, 3. Chanuka lángok, Morris Rosenfeld verse, szavalja: Komor Jánosné, 4. Hat kva, éneklő az ifjusági énekkar. Műsor után táncmulatság Bodries Miska zenekarának közreműködésével. Belépődíj tíz dinár. Külön meghívókat a rendezőség nem bocsát ki.

HOTEL ROYAL (BEOGRAD)
Kraja Petra 70. Telefon 55-27
Elsőrendű szálloda, legmodernebb komforttal
Szobák 50 dinártól kezdve

— **Autószerencsétlenség Szaloniki közelében nyolc halottal.** Athénből jelentik: A Dedeagaból Szaloniki felé haladó gyorsvonat elütött egy autómobil, amelynek utasai közül nyolcan meghaltak és öten súlyosan megsebesültek.

— **Sinautó és hajtány karambolja.** Beeskerekéről jelentik: Különös vasúti szerencsétlenség történt a Beeskerek—Vrsaci vasúti vonalon Bóka és Csát vasúti állomások között. Bókáról este hét órakor egy sinautó indult el Csát felé, amelyen a soffőrön kívül a Vrsaci osztálymérnök egyik tisztviselője ült. Ugyanekkor Csától Bóka felé is elindult egy hajtány, amelyen tíz vasúti munkás ült. A hajtány nem volt kivilágítva és a sinautó belerohant a hajtányba, amelynek utasai nagy ivőben repültek ki a pályatest mellé. Az összeütközés olyan erővel történt, hogy a két jármű összeütközött, de az utasoknak az ijedtségen kívül komolyabb bajuk nem történt.

A mult héten mi is elmentünk
És igazán örülünk,
Hogy a Gayeréknál butort vettünk.

— **Vizrebocsájtottak két tengerallatárót.** Párisból jelentik: Nantes kikötőben az ottani hajógyár szombat bocsájtott vizre két új jugoszláv tengerallatárót. Az ünnepségen megjelent Spalajkovic párisi jugoszláv követ is feleségével. A két tengerallatáró jugoszláv legénysége Ulmenszki sorhajóhadnagy vezetésével már Nantesbe érkezett és rövidesen a jugoszláv hadi kikötőbe hozzák a hajókat.

— **Zoro és Huru új filmje a Városi Moziban.** A Városi Mozi új műsorán Zoro és Huru új filmje »A házi oroszlan« szerepel. A vígjátékban a két népszerű filmkémikus két sportbarátot játszik és rengeteg mulatságos bonyodalmon megy keresztül. Szép tengeri felvételek teszik érdekessé a mulatságos filmet, amelyben Patachon valószínű szerelmi hőst játszik és a végén egy boldog házasságban ér véget. A film ismét alkalmat ad a közönségnek másfélórás nevetésre és ez maga is biztosítja a sikert.

Mikulásra

legszebb ajándékot

RUFF

cukorkaizletben vásárolható

1.522

Dr. Schulmann Endre specialista rendelését bőrnemi és kozmetikai beteg részére megkezdte. Subotica, Vilsonova ul. 21. Telefon: 433. Rendel. hölgyek részére 9—11, férfiaknak 3—5-ig.

— **Hirtelen halál az uccán.** Bácskopetrovoszelőrlől jelentik: Gulyás Mihály negyvenkétéves földműves, miközben a háza felé igyekezett, összeesett és néhány pillanat múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember halálát szívizélhűdés okozta.

— **Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés, a nyelv gyulladása, az archőr és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulások a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata mellett visszafeloldódnak.** Számos gyakorló orvos a Ferenc József vizet már évtizedek óta mindkét nemben felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Meggyilkoltatta apósát.** Csakovecéről jelentik: A csakoveci törvényszéken most tárgyalják Remenár Tamás bünpörét. Remenár rábeszélte Kovács József szolgát, hogy gyilkolja meg apósát, Tomasek Pált, mivel rossz viszonyba élt. Kovács a gyilkosságot 1923 júliusában követte el. A bíróság Kovács Józsefet életfogytiglani fegyházra ítélte. A mostani főtárgyaláson Kovács koronatanu volt. Elmondotta, hogy Remenár rábeszélte és pénzt ígért. Amikor látta, hogy pénzzel nem boldogul, meggyanúsította Kovács feleségét, hogy viszonyt folytat Tomasekkel. Ő ezt elhitte és bosszúból követte el a gyilkosságot. A bíróság tizenkét évi fegyházra ítélte el Remenár Tamást. Az elítélt felebezett.

— **Késelő inas.** Vrsacról jelentik: Ilic Mladen festő tanonc és Hanga Márton, aki a vasúti műhelyben inas, valami csekélység miatt összevesztek. Veszekedés közben Ilic kést rántott és Hanga hátába döfte. A súlyosan sérült inast beszállították a városi kórházba, a tettest pedig a rendőrség letartóztatta.

— **A Városi Színház divatrevüje** iránt városzerte igen nagy az érdeklődés. Érthető ez az érdeklődés, mert a program oly fényesnek ígérkezik, amilyen még nem volt Szuboticán. Az ereys kiállító cégek költségeket és fáradságot nem kímélve a legújabb divatkreációkat fogják bemutatni. A revü kluja lesz a legújabb estélyi toalet, mely két perc alatt a közönség előtt készül el. Jegyek máttól kezdve már kaphatók a színházi jegypénztárnál.

SZÍNHÁZ

Sztambul rózsája

Operett-előadás a Katholikus Legényegyletben

A sok rossz pesti »nyári« operett után csak örömmel lehet üdvözölni a Katholikus Legényegylet vállalkozását, amellyel végre ismét egy jó és komoly zenéjű operettet tűzött műsorára. Régi és többször hangzatosított álláspontunk, hogy csak komoly és szép zenéjű operettel lehet igazi sikert elérni és ezt most igazolja a Sztambul rózsája előadása. Igaz, hogy az ilyen nagyoperethez komolyabb énekes erőkre van szükség, mint a ma divatos éneketétes operett-utánpótlóknál, de szívesen elnézzük az esetleges énekbéli fogyatkozásokat is, ha látjuk a komoly törekvést és jószándékot. Fall Leo szépenéjű operettjének előadása pedig, ilyen törekvést árul el.

Külön elismerés illeti Szabó Mártont az előadás rendezőjét a stilszerű, izléses színpadi kiállításért és a valóban elegáns, szép kosztümökért, amelyek hivatásos színészek előadásának hatását keltették. Rég láttunk ilyen gondosan és bőkezűen kiállított előadást, pedig — ez a második tanulsága ennek a műkedvelő-előadásnak — a színpadi történések tetszetős kerete foglalása maga is jelentékeny részese a sikernek.

Az előadás szereplői nagyrészt kiigazítatlanul jók voltak. Pleszkovics Szilárdka Kondzsa Gül nehéz énekpártiját nemcsak birta hanggal, hanem nagyon szépen, iskolázott és tisztán csengő hangon énekelte végig szerepét. Játékban és egész megjelenésében is sokkal jobban tetszett most, mint legutóbbi szerepében és mint kiforrott, jó primadonnát nyereségként könyvelheti el a műkedvelő színjátszás. Plukovics Mancsi tetszetős, temperamentumos Midili. Minden ének- és táncszámának frenetikus sikere volt és az ügyes szubrett minden kvalitását megtaláltuk alakításában. Szabó Márton eddigi sikereit is felülmulva Flórián szerepében. Rengeteg derűt szerzett mókáival a közönségnek, amely a jó táncoskémikusnak kijáró szeretettel tapsolta meg minden ötletét. Köhalmi Pál nagyszerű megjelenésű és hódító Achmed bej. A műkedvelő-nívón jóval felülemelkedő sokoldalúságával még a hangjának nem fekvő nehéz énekeszereppel is megbirkózott és elegáns játékaival hamar meghódította a nézőteret. Kiseb szerepekben a mindig ügyes Török Mancsi, a rutinos és elegáns Mayer Béla, az ügyes Kobrehel István és a bájos kis Tőke Baba voltak még részesei a sikernek, amelyből egy keleti tánc meglepően ügyes interpretálásával kivette a részét a szép Dörfler Piri is, aki igen dekoratív jelenség a színpadon.

A zenekar lendületes vezénylese és a zenei betanítás a kitűnő Garayné Péntes Sári érdeme, a sablonos táncszámoktól ezuttal eltérő ügyes színpadi táncok betanításáért pedig Landau Juliska táncartárnőt illeti dicséret. A Katholikus Legényegyletet megtöltő közönség úgy szombaton, mint vasárnap este a legtöbb táncot megismételtette és lelkesen tapsolta az operett szereplőit a lámpák elé.

(I. I.)

— **A szuboticei Francia Klub hangversenye.** A szuboticei Francia Klub december 8-án este fél kilenc órakor a Beograd-szálló dísztermében jótékony célú hangversenyt rendez amelyen az európai hírvő beograd-i vonósnegyes (Zorka, Licsar, Tkalsics és Mihajlovics asszony) működik közre. A nagyszerűnek ígérkező koncertre december 4-ikétől kezdve naponta dél-

után öt és hét óra között a klub helyiségében és az előadás napján a színházi pénztárnál lehet jegyeket váltani. A Francia Klub tagjait a vezetőség felkéri, hogy jegyeik átvétele végett december 4-ikén délután a klubhelyiségben megjelenjen szíveskedjenek.

— **A Vrsaci zsidó nőegylet teadélutánja.** Vrsacról jelentik: A Vrsaci zsidó nőegylet december 16-án teadélután tart, amelynek keretében dr. Agulár Izsóné rendezésében Lafontaine »A tücsök és a hangya« című meséje nyomán készült balettet adják elő. A táncszámokat Kuditek János tanítja be.

— **A Sztambul rózsája harmadszor.** A Katholikus Legényegylet műkedvelő gárdája szombaton, december 8-ikán este harmadszor mutatja be a Sztambul rózsája című operettet, a bemutató szereplőivel.

SPORT

Jugoszlávia még részt vehet a Középeurópa kupaküzdelmekben A csehszlovákok védelmezik a jugoszláv érdekeket

Prágából jelentik: A középeurópai kupában résztvevő nemzetek képviselői legutóbb Bécsben értekezletet tartottak, amelyen — mint ismeretes — a magyar szövetség beavította fenyegetését és Jugoszlávia kizárását indítványozta a középeurópai kupából. Ez a bécsi értekezlet nem volt hivatalos jellegű, miután azt a kupabizottság titkársága nem mint hivatalosat hívta össze, épen ezért nem is lehetett véglegesnek elfogadni azt a magyar és osztrák kiküldöttek által megszavazott javaslatot, amely Jugoszlávia kizárását mondja ki.

A magyar sportkörökben mindenképpen hivatalosnak igyekeztek feltüntetni a bécsi ülést és annak határozatát és mint befejezett tényt állapították meg azt, hogy Jugoszláviát nem hívják meg többé a középeurópai kupa mérkőzéseire. Ezt az álláspontot megdönti most a kupabizottság titkárságának alábbi íratata, amelyet a résztvevő országokhoz intézett.

— »Miután annak technikai akadályai vannak, hogy Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia mellé nemcsak negyedik, hanem ötödik és hatodik államot is besorozlanak a Középeurópai Kupa küzdelmekbe, a kupabizottság úgy határozott, hogy a három alapító állam mellé a negyedik helyre első helyen Glaszországot, második helyen Németországot, harmadik helyen Svédot, negyedik helyen Jugoszláviát hívja meg. Ez a meghívási sorrend a november 11-iki bizottsági ülésen került tárgyalásra és ekkor fogadták el a sorrend megállapítását, amely szerint Jugoszlávia csak a negyedik helyen jöhet számításba. A határozat Magyarország és Ausztria szavazatával jött létre, Csehszlovákia tartózkodott a szavazástól.«

A bécsi értekezlet határozatát tehát maga a kupabizottság sem tekinti hivatalosnak és Jugoszláviának reménye lehet arra, hogy noha csak negyedik helyen van jelölve a részvételre kizemelt nemzetek között, továbbra is bennmaradhat a kupaküzdelmekben. A csehszlovákok mindenesetre tőlük telhetőleg védelmezik a jugoszláv érdekeket és máris megállapították, hogy szó sem lehet arról, hogy Jugoszláviát kihagyják a Középeurópai Kupából. A jugoszlávok olyan helyzetet foglalnak el a középeurópai futballban — írják a csehszlovák lapok — hogy őket mellőzni még a magyarok kedvéért sem lehet.

Egyhangulag választott új tisztikart az Ifjusági Sportbizottság

A szuboticei Ifjusági Sportbizottság vasárnap rendez közgyűlést tartott. A közgyűlés előtt úgy látszott, hogy az ellenzék nagy viharokat fog támasztani, de az ülés folyamán az ellenzéki hangulat engedett és az új vezetőséget egyhangulag választották meg.

Perl Sándor elnök megnyitó beszéde után Muszin Ernő II. titkár jelentése következett, amelyet némi módosítással elfogadtak. Lukotics Ernő főpénztáros, alelnök nem jelent meg a közgyűlésen és ezért a bizottság úgy határozott, hogy Lukotics a legközelebbi ülésen fog jelentést tenni. A közgyűlés ezután egyhangulag megadta a régi vezetőségnek a felmentvényt. Az új tisztikar megválasztásánál egy négy tagú jelölőbizottságot küldtek ki Malusev Szvetozár, Perl Attila, Zódi István és Damjanovics Milenko személyében. A klubok közül mind a kilenc elküldte megbízottját. A VII. kört. Venacot, Jadrant és Obliscet Perl Attila, Boracot Malusev Szvetozár, a Napredakot Malagurszki István, a Hajdukot Zódi István, Olimpiát Damjanovics Milenko, Gradianszkit Ivanics Lajos képviselte. A jelölőbizottság előterjesztésére a közgyűlés a következő tisztikart választotta meg: Elnök Perl Sándor, alelnökök Lukotics Ernő és Neverkla Tibor, I. titkár Malusev Szvetozár, II. titkár Muszin Ernő, pénztárnok Tönköly Sándor, háznagy Jovanovics Vukale, bizottsági kapitány Perl Sándor. Bizott-

sági tagok: *Sonenberg Zoltán, Csapó Sándor, Ivanics Lajos, Bai László, Zódi István, Malagurszki István, Perl Attila, Gabriics Gyula.* A választás mezejtése után kimondották, hogy átszervezik a játékos igazolási adminisztrációt, amelyet a két titkár és a pénztárnok végez. Végül kimondották, hogy *19 évesnél idősebb játékos az ifjúságban nem szerepelhet és le sem igazolható, ugyanígy az a játékos sem, aki alszövetségi csapat részére van leigazolva.* *Budanovics Mátyás* alszövetségi intézőbizottsági tag kezdeményezésére elhatározta a közgyűlés, hogy a jövőben a bajnoki mérkőzésekre felügyelőket küldenek ki. Az Ifjúsági Bizottságnál ebben az évben összesen 309 játékost igazoltak, 242 mérkőzést játszottak, ebből 193 barát-ságot, 5 válogatott, 13 serleg és 31 bajnoki mérkőzést. 31 játékost büntettek meg a múlt évben. Az újonnan megválasztott vezetőség szombaton este fontos ügyek elintézésére végezt ülést tart.

A noviszedi NAK közgyűlése, Noviszadról jelentik: A noviszedi NAK sportegylet vasárnap rendkívüli közgyűlést hívott egybe a Kurturszövetségbe való belépés tárgyában. A közgyűlés nem volt határozatképes és így azt jövő vasárnap tartják meg a beltéri katolikus kör helyiségében.

Magyarország birkózóbajnokságai, Budapestről jelentik: Vasárnap rendezték meg Budapesten a magyar birkózóbajnokság versenyét, amelyek a következő eredményekkel véződtek: Légsúly bajnok: Zombori (Mac), pehelysúly bajnok: Kárpáti (Ute), könnyűsúly bajnok: Matura (MTE), kisközépsúly bajnok: Tunyogi (FTC), nagyközépsúly bajnok: Szabó (Mac), nehézsúly bajnok: Badó (FTC). A könnyűsúly birkózásban a Matura-Györgyei (UTE) közötti menet szerencsétlenségrel végződött. Matura ugyanis ellenfelét egy a szőnyegen kívül álló padhoz vágta és Györgyei könnyebb agyrázkódást szenvedett.

kimondotta, hogy *megalapítja a szövetséget* és az ügyek intézésére ideiglenes vezetőséget választ.

Az alakuló közgyűlést a közel napokban hívják egybe.

Sztaribecsejen maximálták az élelmiszerárakat.

Sztaribecsejről jelentik: Sztaribecsej előjárósága a drágaság leküzdésére maximálta a piaci árakat. A rendelet, amelyet a napokban tettek közzé, az alábbiak szerint szabja meg az egyes cikkek árát: 1 kilogramm Fehér 0-ás liszt 4 dinár, Fehérliszt 3.50, Kenyérliszt 3, Korpa 2.50, Fehérkenyér 4.50, Barnakenyér 3.50, Sertés, C3 14, Marha 7, Borjú 15, Juh 6, Marhahús, vágott 10-16, Borjúhús 20-24, Juhhús 10-14, Sertéshús 18-22, Sertés fohrpecsenye 18-22, Töröttü 26, Nyerszalonna 24-26, Zsir 28, Háj 26, Husoskolbász 20-24, Véreslurka (Lebvrst) 20-24, Májaslurka (közönséges) 20-24, Luxus májaslurka (pástétom) 40, Disznósajt 24-26, Virstli 1 pár 2.50-3, 1 pár szalafaládé 2, 1 kilogramm Pariser 30, Füstölt szalonna 28-30, Füstölt oldalas 26, Közönséges füstölt sonka 28-30, Füstölt csont nélküli sonka 35, Csont nélküli sonka főzve 50, Füstölt oldalas főzve 36, Füstölt kolbász 30, Füstölt hús főzve (Kaizerfleisch) 34, Hízott liba 20, Kacsa hízott 18, Liba párja 100, Kacsa párja 50, Tyuk párja 40, Jérce párja 25, Pulyka 120, 1 kilogramm krumpli 2, Vöröshagyma 2, Foghagyma 5, Fehér bab literje 10, Buzsabb literje 8, Tehéntej literje 3, Juhtej literje 3, 1 kilogramm érett tehénúró 22, Érett juhtúró 34, Tehéntej literje 20, Yoghurt 40, 1 kilogramm vaj 50, Ponty 20, Hareca 25, Kecsege 30, Süllő 25, Csuka 14, Tyuktojás darabja 150, Fehérbor literje 8-15, Vörösbőr literje 10-16, Szilvórium pálinka literje 30, Seprű pálinka literje 30, 1 métermázsa széna 160, 1 métermázsa buzaszalma 40, 1 métermázsa zabszalma 50, 1 öl búkkfa tüzelésre 600, 1 öl tölgyfa tüzelésre 600, 1 öl cserfa tüzelésre 640 dinár.

A noviszedi munkástörsde heti jelentése, Noviszadról jelentik: A noviszedi munkástörsde legutóbb kiadott jelentése szerint alkalmazást keres férfi: 1 mezőgazdasági munkás, 1 kertész, 4 kőfaragó, 1 lakatos, 1 kovács, 7 géplakatos, 3 kocsigyártó, 3 kádár, 11 asztalos, 1 tapétázó, 3 cipész, 2 könyvkötő, 1 borbély, 13 pék, 7 pincér, 2 portás, 9 kőműves, 1 ács, 1 mázó, 9 betűszedő, 4 mechanikus, 1 szolga, 3 gépész, 4 kereskedőség, 23 napszámos, 3 magánhivatalnok, 1 zenész. Alkalmazást nyerhet férfi: 1 borbély, 3 szabó, 2 munkás, 3 ruhafestő, 1 kocsigyártó, 1 asztalos, 1 lakatos. Alkalmazást keres nő: 3 szállodai szobalány, 3 szakácsnő, 2 mindenes, 11 napszámosnő, 2 elárusító nő, 3 magánintézmény, 1 zenetanító nő. Alkalmazást nyerhet nő: 3 pincérenő, 1 kiegészítő szakácsnő, 1 elárusító nő papírkereskedésbe.

Horgoson pénzügyi különítményt álltanak föl, Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a kamarási pénzügyorséget december hó 15-én megszüntetik és helyette Horgoson álltanak föl pénzügyi kirendeltséget.

Megszűnt a személyforgalom Titel és Szrpszki-Krsztur között, Sztaribecsejről jelentik: A sztari-becseji állami folyamhajtási ügynökség értesítése szerint Titel és Szrpszki-Krsztur között megszűnt a személyhajó közlekedés.

Árlejtések, Noviszadról jelentik: A szubotcai vasutigazgatóság december 29-ikére árlejtést hirdetett változásokra, december 15-ikén az orlovái vasútállomás vízvezetési csöveire, Becekerék város tanácsa december 11-ikére 181.500 félkockaköre. Előirányzat 1.361.250 dinár. A petrovradini légiügyi parancsnokság december 13-ikán árlejtést tart 800.000 kiló benzine.

Megkezdődött Szentán a gazdasági szaktanfolyam, Szentáról jelentik: Léderer György csóka földbirtokos védnöksége alatt vasárnap nyílt meg a mezőgazdasági szaktanfolyam. A megnyitónappelyt a Város-háza dísztermében tartották a szentai és környékbeli gazdák nagy érdeklődése mellett. Léderer György elnöki megnyitójában rámutatott a gazdasági szakudás fontosságára. Dr. Erdélyi István városi főjegyző a város nevében üdvözli Léderert és a szaktanfolyam vezetőit, Vuics Szávó a szerb gazdákör nevében kijelentette, hogy szívvel-leléssel kívánja előmozdítani a szaktanfolyam minél nagyobb sikerét. A megnyitón gyűlésen felszólt még Szentiványi Dezső, Novoszel János, Szobonya Bertalan és Vámos János. Az ülés után az előadó tanár konferenciát tartottak és megállapították, hogy két hónapig naponta nyolctól délig lesznek az előadások.

Az új üzleti évre szükséges
**ÜZLETI
KÖNYVEKET**
már most rendelje meg a
Minerva nyomda r. t.-nál
Subotica

KÜZGAZDASÁG

A földművesszövetkezetek a mezőgazdasági hiteltörvény végrehajtása ellen

A bánáti földművesszövetség rendes évi közgyűlése

Becserekéről jelentik: A bánáti szerb mezőgazdasági szövetkezet szövetsége most tartotta meg rendes évi közgyűlést Becekeréken, a vármegye-háza nagytermében, amelyen *Nikolics Nikola* becekeréki földbirtokos a szövetség elnöke elnökölt. A közgyűlés először üdvözlő táviratot küldött Öfelségének és *Andrics Viada* földművelésügyi miniszternek, azután *Nikics Száva*, a szövetség igazgatója előterjesztette évi jelentését a szövetség működéséről.

Az évi jelentés éles hangon támadja a mezőgazdasági hiteltörvény végrehajtásának módozatait. A törvény rendelkezései alapján — mondja a jelentés — egyre-másra alakulnak mezőgazdasági szövetkezetek, amelyeket a hatóságok segítenek megalakulni még olyan községben is, ahol már évek óta sikeresen működő szövetkezet van. Ezek a mezőgazdasági hiteli céljából alakult szövetkezetek aláássák a szövetkezés egészséges alapjait. Ezek az új szövetkezetek paraziták az egészséges szövetkezés testén.

Hangsúlyozza az évi jelentés a bánáti szövetség teljes függetlenségét Beogradtól és Noviszadtól. A szövetség, kebelébe negyvennyolc szövetkezet tartozik kétezerhatszáznyolcvanegy taggal, amelyeknek tízenhétmillióháromszázezer dinár a betétállománya. A folyósított kölcsönök összege meghaladja a tízenkét és félmillió dinárt, úgyhogy minden szövetkezeti tagra átlag

negyvenegyezerötszázötvenkilenc dinár jut. A szövetkezetek áruforgalma a múlt évben ötvenötmillió dináron felül volt.

Az évi jelentést elfogadták, majd *Durman Jován* (Szentá) olvasott fel jelentést a szövetkezeti viszonyokról. Végül a következő határozati javaslatot fogadták el: A közgyűlés megállapítja, hogy

1. az általános gazdasági válság pusztítása a tölkökre hágtott,

2. a mezőgazdasági hiteltörvény végrehajtása egyoldalúan, a fennálló szabad, független és kipróbált szövetkezetek kárára történik.

Ezért a közgyűlés követeli, hogy

1. azonnal fogjanak hozzá a földműveshiteltörvény megváltoztatásához és a hiteltörvényt összegehet adják át a Szövetségnek, hogy az fordítsa a megjelölt célra,

2. azonnal változtassák meg a Narodna Bankáról, Hipotekarna Bankáról és a postatakarékpénztárról szóló törvényeket,

3. azonnal szüntessék meg a behozatali vámot mezőgazdasági szükségletekre, mint műtrágyára és egyebekre, amelyek a mezőgazdaság fejlődése és előhaladása szempontjából szükségesek.

A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Központi eladási irodát létesítenek a vajdasági komlótermelők

Ötvenkét komlótermelő község delegátusai szövetkezetet alapítottak
Csak a szövetkezet hozhatja piacra a tagok termékeit

Noviszadról jelentik: Ötvenkét vajdasági és szerémségi község komlótermelői jöttek össze vasárnap délelőtt tíz órakor a noviszedi terménytörsde nagytermében, hogy egységes eladási központ megteremtésével védekezzenek a komlótermelést veszélyeztető erős árhanyatlással szemben. A komlótermelők érdekeik határozottabb védelmére el is határozták, hogy a *Vajdasági Komlótermelők Szövetségének és a Bácskpetrováci Komlótermelők Szövetségének meglévő szervezeteit létesítve, szövetkezeti alapon központi eladási irodát létesítenek.* A komlótermelők egyhangú panaszából kitűnik, hogy a legszörnyebb reményekkel kecsegtetett vajdasági és szerémségi komlótermelés már nemcsak nem jövedelmező, hanem mind nagyobb veszteséget jelent a komlótermeléssel foglalkozó mezőgazdák számára. Az érdekeltek arra a megállapításra jutottak, hogy csak egységesen szervezett eladással lehet a bajon segíteni. Az egyes termelőknek nincs módjukban az árképződésre befolyást gyakorolni, míg egy szervezet azt hatásosabban tudja eszközölni. A szövetkezet elölegket fog adni a termelőknek és várni fog az eladásra, míg a piaci helyzet kedvező eredményekkel kecsegtet a termelők számára.

A két meglévő komlótermelő szövetség már eddig is nagyszámu helyi szervezettel rendelkezik és ezeknek szövetkezetben való központosítása lehetővé teszi, hogy a termelők érdekeiket megvédjék. A szövetkezet központi komlóraktárakat létesít a fontosabb komlótermelő vidékeken, ahol a termelők az előrelátható komlóárak kifizetése ellenében beraktározhatják termékeiket. A beraktározás minden szövetkezeti tagra kötelező és senki saját számlájára komlóját el nem adhatja, hanem az eladást csak a szövetkezet eszközözheti. A szövetkezet azonkívül állami kedvezményeket kap, adó- és portómentességet élvez, amely előnyöket az eddig működött szövetségek nem kaphattak meg.

Az értekezletet *Gerich István*, a vajdasági komlótermelők szövetségének elnöke nyitotta meg és üdvözölte a földművelésügyi minisztérium megbízásából megjelent *Sztojkovics Velja* osztályfőnököt.

Matic Milorád okleveles gazdász, a vajdasági komlószövetség igazgatója hosszabb beszédben indokolta meg a szervezkedés sürgősségét és szükségességét. Sajnálattal állapítja meg, hogy nem mindenik termelő csatlakozott az akcióhoz. A földművelésügyi minisztérium a múltban is sokat tett a szövetség és a komlótermelés érdekében és sokkal nagyobb mértékben fogja támogatni, ha szövetkezetbe tömörülnek.

Ezután *Sztojkovics Velja* osztályfőnök tartott előadást, amely szakszerűségénél és meggyőző érveinél fogva nagy hatást gyakorolt a hallgatóságára. Rámutatott arra, hogy az árképződésre négy tényező van döntő hatással: 1. az áru minősége, 2. a termelés költségei, 3. az eladás szervezetsége és 4. a szállítási költségek nagysága. Különösen az utóbbi két feltétel ügyében volt sok tanácskozás és több intézkedést is foganatosítottak, de ebből a szempontból legtöbb reménnyel kecsegtet az a megoldás, amely szövetkezetben akarja a meglévő két szövetség tagjait egyesíteni. Az állam az ilyen alapon történő tömörülést támogatná, a Nemzeti Bank nagyobb kölcsönöket juttatna a szövetkezetnek és az Országos Jelzálogbank a szövetkezet által létesítendő raktárak számára 4.5 százalékos jelzáloghitelt nyújtana.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Siska Sámuel*, a petrováci szövetség elnöke köszönte meg az osztályfőnök tanulságos és áttekinthető előadását, majd *Kovacevics Milos* a vajdasági komlótermelő szövetség nevében tett javaslatot a létesítendő szervezet alapszabályainak kidolgozására.

Az értekezlet azután *Petzy-Popovics Pál*, a vajdasági komlótermelőszövetség alelnökének indítványára

NE

kérjen

a kereskedésben "cipőkrémet" csakis kimondottan

PYRAMOT. Pyram növényi paszta

TÁRCA
NIKOLICS

Írta: Szász Márton

Nikolicsal Beogradban ismerkedtem meg. Ami már az első találkozásunkkor megkapott, az a szemem volt. Soha én még két olyan hitben égő szemet nem láttam. Nikolics úgy tudott volna hinni, mint talán senki más a világon. Mindenben hitt: a világban, az emberekben (a nőkben is), a szépben, a jóban és egy kicsit, nagyon szerényen magában is.

Színész volt és szegény, mint a templom egere. Shakespeare-t deklamálta, Goethe-ért lelkesedett, Dante műveiből citált s meg tudott volna hinni, feltéve, ha így kívántam volna, egy-egy általam rosszul lefordított Ady-versért. Rossz színész volt, csak a szíve érezte át a szerepet, a száján hamisan hullottak ki a szavak. Apró szerepeket juttattak csak neki, — egy alkalmi szintársulatnál játszott — de az egész darabot betéve tudta, az előadás alatt folyton mozgott az ajka, mindig előre mondta a mások szerepét. Titokban azt remélte, egyszer valaki, talán épen a főszereplő, beteg lesz, meghal s ő helyegorhat az árván maradt szerepbe. Szegény Nikolicsot nem kegyelték az istenek, a társulat tagjai között a szó legszorosabb értelmében „dühöngött az egészség”. Am Nikolics nem kedvetlenedett el. Ő hasznos volt, szorgalmat, szíves, szorgalmas. Egy-egy előadás előtt kilométereket futott össze, de a szükséges kellékeket egészen rejtélyes módon, pontos időre össze tudta szerezni. Székeket hozott katonás rendbe, színlapot rajzolt, közönséget kalauzolt a helyére pillanatok alatt, pótszékekkel rohant, (ez ritkán fordult elő, ilyenkor röpült,) függőnyt húzott, sőt ha a sugó a jó erős „ljuta” (kétszer főtt szilvórium) hatása alatt képtelen volt hangot adni, ami igen gyakran esett meg, Nikolics még a sugásra is kapható volt. És kapott ezért a munkáért, mondó és csodálkozz, negyven dinárt esténként, feltéve persze, hogy az előadás meg is lett tartva. A közönség indolenciája miatt Nikolics hetenként legfeljebb háromszor-négyszer jutott gázdíhoz.

Világos ezután, hogy napokon át ugyszólván csak fekete kávéból élt. A reggelinek szervizozott fekete (a beogradi benszülöttek fekete kávéval reggeliznek) volt a legkiadósabb, mert ehhez egy kocka cukrot is adtak, mennyei kéj volt azon keresztül szűrőcsőlni a fekete mérget. Dohányzott is, nem is, attól függ, hányszor kinalták meg naponta cigarettával. A szemem kopogott, a szíve majd kiszakadt a vágytól, mégis, milyen nehéz munka volt, rátkülmálni egy-egy cigarettát. Azt hangoztatta, csak olyan szívességet fogadhat el, amelyet viszonzozhat. Már pedig hol van

ő attól a lehetőségtől, hogy valaha is cigarettával kínáljon meg valakit?

Egy rend ruhával rendelkezett, de az mindig tiszta volt és vasalt. Fehér kemény gallér, rendes nyakkendő. Szép fekete haja mindig helyes frizurába szedve.

— Nikolics, — csipkedték, — téged bizonyára egy nő finanszíroz.

Halvány bíborba szökött az arca, a fejét lehajította, nehogy meglássák, hogy fátyolba borul a szeme — Ugyan, — legyintett lemondóan, — én és a nők...

— Ne szerénykedj, — támadt rá D. Ráka, egy városi tisztviselő, — tegnap is láttalak a Pozoriste előtt egy veszettül csinos nővel.

Nikolics megdöbbenve hallgatott.

— No, ugy-e, hogy ezt nem tagadhatott? — folytatta Ráka és felénk fordulva magyarázta, — fiuk, hitemre, olyan szép, mint egy angyal.

Az egész asztaltársaság, mint egy ember zudult rá Nikolicsra.

— Ki az? Hol szedted? Mikor?

Nem igaz — védekezett Nikolics — egy szó sem igaz az egészről.

— Hohó, — méltatlankodtak, — ezt nem lehet letagadni. Ráka nem az a fiu, akinek kételkedni lehetne a szavában. Ugyan, ne röstelld, valld be, ki az a nő?

Nikolics Rákára nézett, gyanakvóan, bizonytalanul, színt le akarta marni a tekintetével a homlokot, hogy beláthasson egész az agyig, de Ráka nyugodtan állta a kutatást.

— Ráka, — kérdezte Nikolics, — csakugyan lát-tál?

— Hitemre mondom, láttalak benneteket, úgy nézett rád az a nő, mint egy istenre.

— Ki az a nő? — zajongtak a többiek. — Elmondani, elmondani.

Nikolics még egyszer végigsöpörte gyanakvó tekintetével Rákát, aki erre a szívére tette a kezét. Ez végleg meggyőzhette Nikolicsot, hogy nem ugratásról van szó s engedve az egyre hangosabban követelőző ifjaknak, — a kávéház vendégei kezdtek odafigyelni, — végre beszélni kezdett.

— Nem szép, hogy kitérővel belőlem, — egy gentleman nem beszélhet arról a nőről, aki szereti őt.

— Hát szeret? — kérdezték többen.

Nikolics arca átszellemült, szeméből ömlött a tűz, hangját csengővé gyűrte a hit.

— Hogy szeret-e? Imád. Meg van örülve utánam folyton a nyomomban van.

— Mi az, — kérdezte egy aranyíjú, — hát te nem szereted?

Nikolics zavarba jött. Hallgatott.

— Ne zavarod, — hurrogták le a közbeszólót. — Beszéli Nikolics.

— Most már én is szeretem. De amíg meg nem is-

merkedtünk, folyton utánam jött. Képzeltétek, gazdag, szép, elegáns, fiatal, eleinte nem is mertem szóba állni vele. A véletlen úgy hozta, a moziban melléje kerültem. Egyedül volt.

Valaki elkuncogta magát.

Nikolics arca halottfehér lett. Felugrott, két kezét ökölbe szoritotta és elébe állt a nevetőnek.

— Te, — hörögte, — ha rosszat mersz gondolni róla...

Szétválasztották őket.

— Ne bomolj Nikolics, — csitította Ráka, — Beszélj nyugodtan tovább.

Nikolics akkorát fujt, mint egy nagy kovácsfújtató. A csendes, békés fiu most ölni tudott volna.

— Megismerkedtünk. Azóta minden nap együtt vagyunk. Micsoda műveltség! Schoppenhauer, Nitsche Weidinger a kisujjában van. Angol, francia, német, perfect. Hihetetlen egy leánytól.

— Mi a szándékod vele? — kérdezte Ráka.

— Elfogom venni feleségül, — jelentette ki Nikolics olyan természetesen, mintha csak néhány pótszékről volna szó amit a nézőtérre kell vinni.

— Bevallottad neki, hogy függőnyhuzogató vagy? — kérdezte az előbbi aranyíjú.

Nevetés vibrált végig a társaságon.

Nikolics bőszen felugrott.

— Én színész vagyok, — kiáltotta, — színész a muzsa ihletteje, érted?

A fiuk egymásra dőltek a kacagástól. Nikolics színésznek tartja magát!

— Buták, — ordította Nikolics, — unintelligens sörhabzsolók, Tudjátok is ti, mi az művészek lenni!

Késő volt, délután két óra, hivatalba kellett menni. A társaság lassanként szétszédült.

— Mondd Radivoj, — kérdeztem Rákát az uccán, — tényleg igaz valami abból a nőből?

Ráka a kezem után nyult és megragadta. A hangja meghatottan remegett.

— Nagyon kevés. Csak annyi, hogy egy nő mellett haladt, akit én ismerek, s aki nem leány, hanem aszsony. Nikolics féllépésnyi távolságban követte, egy csomagot cipelt neki haza az állomásról néhány dinárért. Istenem, sirni lehetne rajta, alig van betevő falatja, a multkor a postán találok, pénzt küldött haza az apjának, aki azt írta neki, hogy nyomorog. Add a szavadat, hogy ezt soha senkinek el nem árulod, ha megtudná, hogy hazugságon kaptuk, öngyilkos lenne.

Valaki köszönt. Odanéztünk. Nikolics haladt el mellettünk. Tél volt, csikorgó hideg, vékony felöltőjét fázosan húzta össze.

— Hová Nikolics? — kérdeztem.

— A színház elé. Várnak.

Drága jó Nikolicsom, (aki a keresztségben az Illés (Ilija) nevet kapta, bizonyára ama próféta után, akinek olyan tüzes szíve volt.) bizony vannak az életben pillanatok, amikor *hazudnunk kell*, hogy bizni tudjunk önmagunkban.

Uri divatkülönleges é- **VUKOVICS GERŐ, SZUBOTICA** P. & C. Habiz, Borsalino és Paulizza kalapok, L. B. O. uri és női ha isnyák egye ül lerakata. Aillandó úi; vá as tók férfi fehérnemű mérték sz rini is, nyakkendők va ódi angol poulowerek és utazó a dakba Pontos kiszolgálás szolid ára mellett

Weitzenfeld és Társa

Telefon szám 92 **Subotica** Városi bérpalota

Óriási választék
futószőnyegekben
linoleumokban
és takarókban
Nagy karácsonyi vásár,
mélyen leszállított árak
Maradék kárusítás

FALI REKLÁM-
NAPTÁRAK 1929-re

blokkban, nyomással, passzpartúk, zsebnaptárak vászon és bőr-kötésben, asztali- és irodai naptárak gazdag választékban a legolcsóbban kaphatók

RUDOLF POLAČEK
ZAGREB, Jurisheva ulica 24

Papirnagykereskedés, képeslap és naptárkiadó

Üi üzlet!

Olcsó árak!

ERNYŐK a legmodernebb kivitelben, javítások és át-lakítások a legolcsóbban
HERNÉLD speciális ernyőüzletében, Subotica, Rudiceva ulica (Póldos ruházlete mellett) 118:0

„CR MSON”
spanyol paprika

szavalt tiszta és édes, legolcsóbban kap a 6

Mladen M. Popović
cégnél, BEOGRAD

Vasina ulica 18 154 Telefon 505

Hol kaphatók a legjobb és legolcsóbb italok?

Sajáttermé-ü királyalmi rizingbor, saját főzésű tiszta birac- és törkölypálinka, valódi szeri-ü szilvórium, nehéz likőr, kiváló ru-ök az egész országban a legolcsóbban bezereshető a subotica-i vassal szemben levő

„André”-pincében
Viszontáru ióknak, igen nagy kedvezménye

Tekintse meg

karácsonyi ajándéknak alkalmas **Párisból érkezett** művészi kivitelű **gobelin képeket, kelim abroszokat, szmirna átárókat, menyasszonyi kelengyéket**, u. m.: filék, stórok, ágyterítők és toledó-himzéseket **Vétel nem kötelező!**

Róna Miksa kizimunka- és harisnyaáruház **Subotica, Huspiac**

Mikulásra legalkalmasabb ajándék egy gyönyörű ridikül, selyemnyakkendő vagy selyemsál

Braća Stipančevići Subotica, Aleksandrova ulica (Korzó)

NYILT-TÉR

Ne feledkezzék meg a szegényekről, akik a béke és szeretet ünnepén nélkülöznek!

A Szuboticei Önálló Iparosok és Polgárok Jótékony Betegsegélyző Egyesülete elaggott és szegény tagjai karácsonyi tetségetésére f. évi december hó 8-án este 8 órakor, a Bárány-szálloda termében táncal egybekötött társas-vacsorát rendez, melyre tisztelettel meghívja az egyesület t. tagjait és pártolóit a

100-as rendező bizottság.

Menü: borju- és malacpörkölt körítéssel, salátával, tejfőls-turócsusza tepertővel.

Ára személyenként 25 dinár.

A szépségverseny-nyeremények Braća Kurnetz üvegkereskedés kirakatában láthatók.

Debeljačka Jevrejska Crkvena Opština.

Broj 65/1928.

Pályázat

A debeljačai izr. hitközség egy előimádkozó-metszői állásra pályázatot hirdet. Pályázótól megkívántatik, hogy orth. rabbitól kabolosza és az elemi iskolás gyermekek a hittanítására képesítése legyen. Moel előnyben részesül.

Javadalmazás megegyezés szerint.

Pályázónak SHS állampolgárnak kell lennie. Utiköltség csak a meghívottnak térítettik meg.

Kérvények bizonyítvány másolatokkal f. évi december 20-ig alolirott elnökhöz küldendők be.

Az állás 1929 február 1-én foglalandó el.

Debeljača, 1928 november 27-én.

Sachs Mór
hitk. jegyző.

12638

Krausz Árpád
elnök.

A BÜVÖS TALLÉR

A „BÁCSMEGYEI NAPLÓ” EREDETI REGÉNYE

Irtá: Somlay Károly

12

— Könnyű az ilyenek a legényt elbolondítani, mert ő igézetes szemével, de még a lehetével is verni tudja a fiatal férfit, — hüppögött szemét törülgetve szutykos kötényével. — Könnyű az ilyenek. A vén cigányasszonytól, a Morzsától tudom, hogy miben van az ilyeneknek a boszorkányos hatalmuk.

— Ugyan miben, no? — kérdezte Móri.

— Abban, hogy a kötényüket fordítva kötik a szoknyájuk alá, — felelte a bánatos özvegy és az ajtó felé lépett, hogy távozzék.

A sors azonban másként akarta.

Ebben a pillanatban tünt fe a tornácra a Zsiga alakja. Kissé kaptos lehetett, mert néha-néha elhibázta a lépést. A szájában vastag szivar füstölgött.

Ha részeg lett volna is, azonnal kijózanodott volna, mikor az Erzsát megpillantotta.

A bánatos özvegy, — amennyire vércse-tojásszinű arcától telt, — elsápadt. A szemei meredten szegeződtek a legényre. Az orra mintha hirtelen feldagadt volna. Egyetlen hang se jött ki belőle, pedig mozgott a szája. A falhoz dült. A gutaütött ember vergődésére emlékeztető tehetetlenségben kinlódott.

Zsiga meghökken.

— Mintha lobbót vetett volna az agyvelőm, — mormolta és azon gondolkodott, hogyan lehetne ismét elszelelni.

A kegyes szándékot talán tett követi, ha Erzsá nagyhamar fel nem ocsudik a szédületből és galléron nem kapja a legényt.

— Hát így váltottad be az ígéretedet? Nézd mi történt odabent, — kiáltotta és a tanácsterem ajtaját kitarva Lidire mutatott,

Olcsó bor!

1 liter kiünő
fehérfa) or 6 din.

1 liter kádárka
siller . . . 6 din.

Nojcsék Géza

fűszerkereskedésben

SUBOTICA

Hirdetéseket

Sentán a Bácsme gyei Napló részére

Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Vendéglősök és italmérők figyelmébe

Folyó hó 28-ikán a szuboticei rendőri hatóság az egyes vendéglősök és italmérőknél a foglalkoztatott személyzet esetleges szabálytalanságai tekintetében, melyre az említett felettes hatóságnak minden tekintetben joga van és hivatalos kötelessége minden okot szolgáló esetben. Azon téves magyarázások miatt, hogy a rendőri hatóság a razziat a Felsőbácskai Vendéglősök Egyesületének kérésére végeztette, megjegyezzük, hogy ezen magyarázások téves alapon vannak, — mert egyesek ezzel csak célt öhajtanak elérni, — miért is az Egyesület Elnöksége felhívja az összes vendéglősök és italmérők becses figyelmét, hogy ezen esetben az Egyesület csak az előirt szabályok szerint, a nyilvános biz-

tonsági törvény 6. és 15. szakasza szerint járt el, mely szerint minden egyesületnek hivatalos kötelessége támogatni a törvényes szabályokat.
Szubotica, 1928. november 30.

Kartársi tisztelettel
Az Elnökség.

12717

Szépségápolás

a legmodernebbül felszerelt intézetben, hajszálak, redők, szemölcsök végleges eltávolítása villannyal. Hámlasztókurák. TESTMASSÁZS, esti kikészítések. CEDIB párisi kosm. szerek, ugyszintén saját készítményeim kaphatók. Olcsó bérletrendszer. Vidéki küldemények utánvétellel. JOVICIN OLGA kozmetikai intézete NOVISAD, Laze Telečkog ul. 14. Bejárt a Miletičeva (Kenyér) ul. 19. sz. háznál is. 12707

aki az egyik ablakmélyedésben Istvámmal beszélgetett.

Zsiga agyafurt fráter létére pillanatok alatt tisztán látta a helyzetet.

Juj, de szeretnék most kiszabadulni ebből a cefet világból... Ugy érzem magamat, mint a hizó süldő, akinek a kést mutogatják, — motyogta.

— Még a másvilágra is utánad megyek, hogy számot vessek a fejeddel. Így álltal a szavadnak, hogy férjhő' szerzel? — rikácsolta a megvadult asszony.

A lárma figyelmes lett mindenki. Kökönye a pocakját fogta, nehogy megpukkadjon a nevetéstől. Zsigához lépett.

— No fiam, nagy fába vágta a fejszét, amikor arra vállalkoztál, hogy az Erzsát férjhő' adod. Nem hiszem, hogy jószántából valaki elszánja magát erre a vakmerő lépésre. Hacsak te magad nem állsz kötélnek, — hörögte a gazda.

— Kell is nékem ez a... ez a dohánytolvaj, — rikkantott Erzsá és megvetése jelül felütötte a hajdu állát.

Erre a durva sértésre az öreg Móriban is felforrott a vér. A saját tekintélyét is lealázottnak vélte azzal, hogy kartársát ez a zsellérrasszony ennyi ember előtt tettleg inzultálni merészelte.

Azzal ugyan nem volt tisztában, hogy mi alapon nevezi tolvajnak Zsigát; de ismerve ennek laza erkölceit és könnyelmű, majdnem züllött életét: biztosra vette, hogy az asszony kezében okvetlen van valami bizonyíték Zsiga ellen.

Az is feltűnt neki, hogy ez nem élt a visszatorlás jogával; sőt egy szóval sem tiltakozott a bántalmak ellen.

Minden mindegy. Egy községi hajdu tekintélyének és becsületének megsértéséről van szó, tehát okvetlen cselekednie kell valamit.

— Lakatot teszek a légykapódra, te pokolkincse, — förmedt Erzsára. — Pereg a nyelved, mint a malom orsója... Hogy mered a község hitese emberét dohánytolvajnak nevezni?

Erzsá csipőre rakta a kezét és mély lélekzeteket akarván venni, levegő után kapkodott, hogy Mórival szemben elkészüljön álláspontjának védelmére; de Zsiga saját számára igényelvén a szólás jogát, félrelökte őt.

— Hagyja Móri bátyám; nem érdemes ilyen félkegyelmű, fullánkos fehérnép fecsegésével törődni. Nincsen a faluban ember, akit ő már meg nem rágalmozott volna, — engesztelte nagylelkűen öreg kollégáját.

— Talán szerelmes vagy az Erzsába, hogy pártolod? — szólt közbe Tallér gazda.

— Vedd feleségül. Ugyis olyan vagy, mint a gazdátlan kuvasz, — morrant a kedélyes társalgásba Kökönye.

— No, te dohánytolvaj, mit szólsz ehhez? — kérdezte békülékeny hangon a bánatos özvegy.

Zsiga nem volt a fontolgatások embere. Gyors tempóban szeretett cselekedni. Erzsához lépett, átölelte hájas derekát.

— Feleségül veszek hát Erzsá, de csak olyan mostohafeleség leszel. Nem megyünk pap elé, — mondta savanyu mosollyal. — A peccenyében ugyis a soványat, fehérnépben meg a kövéret szeretem... Hanem hát a szondom én néked, Erzsá, — nyuljal meg kilenc kutya hosszára, — a szondom én néked, hogy egy főispán se füstöl olyan drága dohányt, mint aminőt én pipálok... Durranjon ki a szemed, violám.

Ezzel lecsöndesedtek volna a kedélyek és helyre lett volna állítva egyelőre a faluban a béke, ha a csávából menekült Zsiga meg nem pillantja Lidit.

— Nini, a Lidike. A Harmat Lidike, a violám, Üdvözlétét küldi a Tamás, — mondta felvidámodva és megcsipte a leány állát.

— Odébb ordas, becsüld meg magadat, — mordult István kovács a kellemetlen tolokodóra. — Lidi mostantól fogva az én mátkám.

— Ha ezt megtudja a Tamás, a grófunk vadászegénye, úgy bekapja a májszramot, mint kutya a legyet, — volt gúnyos kihívó válasz.

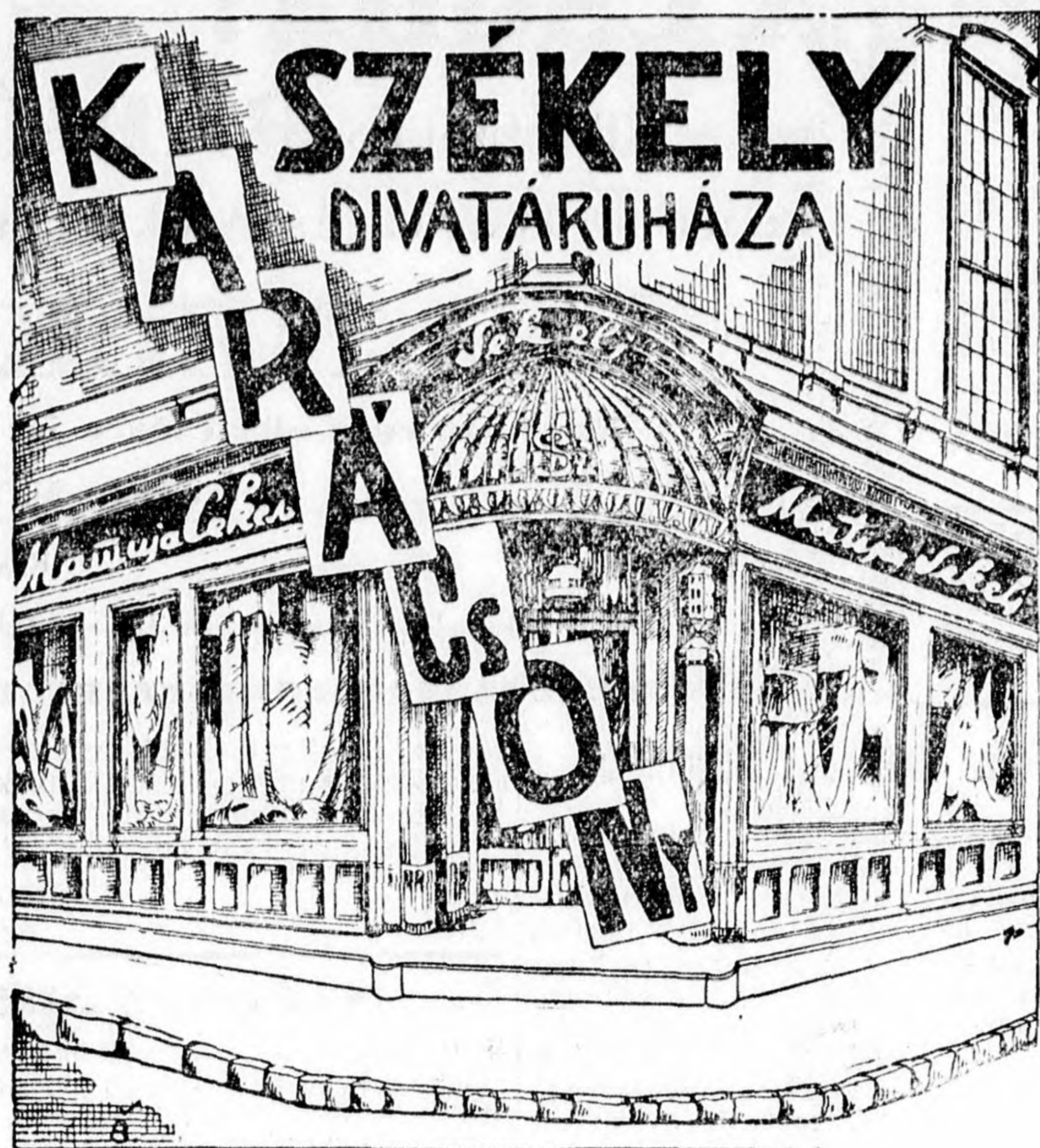
Disznóvágást, bustüstölést

szakszerűen, legolcsóbban és legízletesebben végezzék

Dér Testvérek Labor-palota és 13. Novembra (Bajai) ul. 37

Ellismerien a legkittünőbb hentes- és húsrúk kaphatók Minden vevő újévi ajándékban részesül

Legszebb télikabátok a Cérnay-szalónban készülnek **Subotica, Telefon 712**
IV., Zlatarićeva ul. 10

Az ezévi karácsonyi vásár

az olcsóság jegyében a kezdetét vette

Aruim nagy tömegének felsorolása lehetetlen, utalok az alatt felsorolt néhány, ajándék céljaira kiválóan alkalmas cikkemre és pedig:

70 cm széles szintartó flanel-barchent lönféle mintában	35 kü- métere	14 dinár
70 cm széles női kord-bársony szinben	12 különféle métere	26 dinár
Igen jó minőségű férfi zsebkendők	tucatja	26 dinár
75 cm széles mintás nyers selymek az 80 dináros ár helyett	az eddigi métere	38 dinár
105 cm széles tiszta gyapju, nehéz minőségű csi- kos kelme	métere	44 dinár
105 cm széles tiszta gyapju nehéz minőségű fino- mabb kockás kelme	métere	54 dinár
Sima, tiszta selyem kendők az eddigi 120.— dinár helyett	darabja	80 dinár
1 vég — 12 méter — karácsonyi ajándék-vászon igen jó minőségben		105 dinár

Ezekon kívül kiváló minőségű női télikabát-szöveteimet és egyéb
cikkeimet mélyen leszállított árakban bocsájtom
t. vevőközönségem rendelkezésére

Székely divatáruháza, Subotica

Opštinsko Poglavarstvo Sonta.

Broj 3855/928.

Ponovni stečaj

Potpisano opštinsko poglavarstvo na osnovu reše-
nja Upravnog Suda broj 13252/928. naredjenja Sreskog
Poglavarstva broj 5268/928. i rešenja opštinskog pred-
stavnštva br. 109. zap. 1928. raspisuje stečaj na niže
označena položajna mesta:

1. I. (administrativnog) podbeležnika
2. III. (poreznog) podbeležnika
3. Opštinskog pisara
4. Opštinskog ovrhovoditelja
5. Opštinske babice.

Za mesto pod tač. 1—2. mogu kompetovati samo
ona lica, koja su osposobljena predviđenom spremom
prema XXII. čl. zak. od 1886. god. odnosno XX. čl.
zak. od 1900. god.

Za mesto pod tač. 3. mogu kompetovati lica sa do-
kazanom praksom i sa spremom od 4 razreda srednje
škole.

Za mesto pod tač. 4. mogu kompetovati lica sa
dokazanom praksom i dovoljnom kvalifikacijom.

Za mesto pod tač. 5. mogu kompetovati lica, koja
raspolažu sa propisnom diplomom.

Obaveštaj o prinadležnostima skopčanom sa ovim
mestima reflektanti mogu dobiti kod potpisanog po-
glavarstva.

Propisano taksiranoj molbi treba priključiti sve
one isprave, koje su propisano naredjenjem Obl. Odb.
Obl. Bačke br. 23822/928. i podneti ovom poglavarstvu
do 5-og decembra tek. godine, jer se kasnije prispela
molbe neće uzimati u obzir.

U Sonti, 21. novembra 1928.

Beležnik: 12695 Knez:
Matković s. r. Zlatar s. r.

SENAT GRADA SUBOTICE.

Broj 15889/928. sen.

Oglas

Senat grada Subotice ovim raspisuje ofertalnu li-
citaciju radi nabavke dole spisane robe potrebne za
snabdevanje Gradskog Uboškog Doma:

1. 50 komada muških košulja
2. 25 » gaća
3. 30 » ženskih košulja
4. 30 » čaršava
5. 40 » slamarica
6. 40 » pokrovaca.

Pozivaju se stručna lica, koja žele u ovoj ofertal-
noj licitaciji učestvovati, da svoje sa uzorcima snab-
devene, propisno taksirane pismene ponude u zapeča-
ćenom omotu pod lozinkom »Ponuda za gr. Uboški
Dom br. 15889/928. sen.« upućeno na grad. Senat uklju-
čivo do 6. decembra 1928. god. pre podne do 12 sati
u gr. senatsku registraturu podnesu.

Kasnije ili gornjim uslovima ne odgovarajući
podnešene ponude neće se uzimati u obzir.

Subotica, 21. novembra 1928. godine.

12706 GRADSKI SENAT.

Savet grada Sente

Broj 14519

adm. 1928

Oglas

Senat gr. Sente, stavlja ovim gradjanstvu do znanja,
da će se 7 kom. škariranih bikova porovo prodati dana
7. decembra 1928 god. pre podne u 10 sati, na gr. bikari,
na javnoj dražvi.

Senta, 24. novembra 1928 god.

Hirdeimény

Senta város tanácsa közhirrre teszi, hogy a város tulaj-
donát képező 7 drb. kiselejtett tenyészbika f. évi de-
cember hó 7-én délelőtt 10 órakor a bika istállónál nyil-
vános árverés útján újból el fog adatni.
Senta, 1928 november 24.

Vidio:

Györgyevics
gradonačelnik

12682

Branovacski
Ekon. Savetnik

Oszti és téli divatöltönyök

télikabátok a legzebb kivitelben.

Nagy raktár
valódi angol szövetekben.

Vojislav Vasiljević Subotica, Manoj ovi-
ćeva ul. 7.

Házasság

Igazgató, iparvállalat társtulajdonosa, 31 éves, kellemes
külsővel, nagy jövedelemmel, vállalata megnagyobbí-
tása céljából házasságot kötne vagyonszámb, közép-
koru leánnyal, özvegyvel vagy elvált asszonnyal
Nemzetiség nem határoz. Titoktartás biztosítva
Ajánlatok „Zenidba 344” jeligére a kiadóba kérek

Árverésen vett férfi télikabátok

garantált teljesen újak, tiszta gyapju,
eladók 300 dinárért darabonkint

A pénz előzetes beküldésekor szállítási díjat nem szá-
mitunk. Szállítjuk utánvétellel a postaköltség felszámi-
tásával „FLORIDA” K. D. BEOGRAD,
Knez Mihajlova ulica 9. (Grand Passage)

Ingyen fát nem adunk, ellenben kaphat száraz hulladék I-a Vujkovics J. és Társa cégnél
26 dinárért 100 kg-ként tüzfát házhoz szállítva

Ajándékok Mikulásra az egész családnak!

Din. 149-

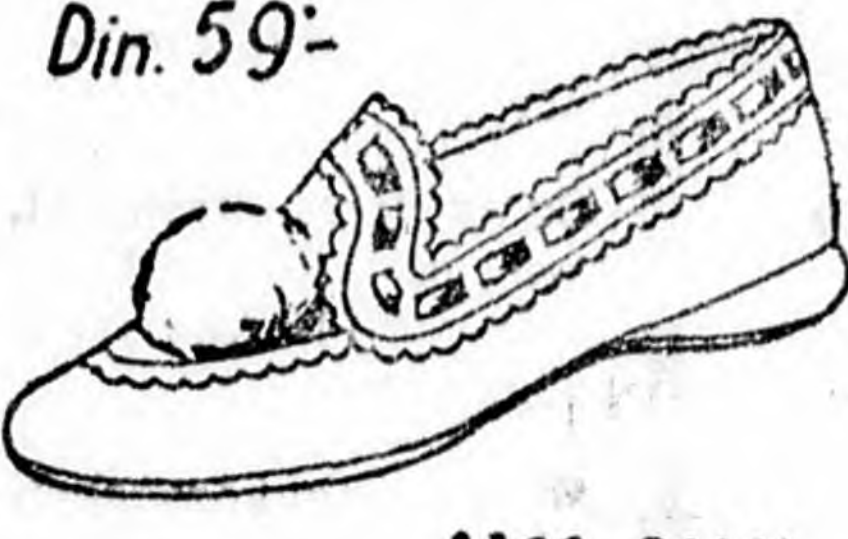
304-61161

Din. 129-

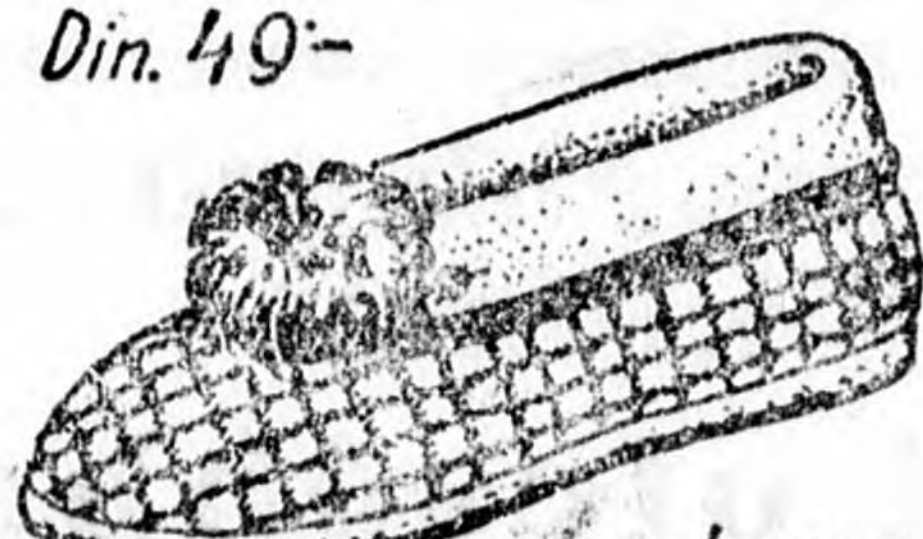
725-61051

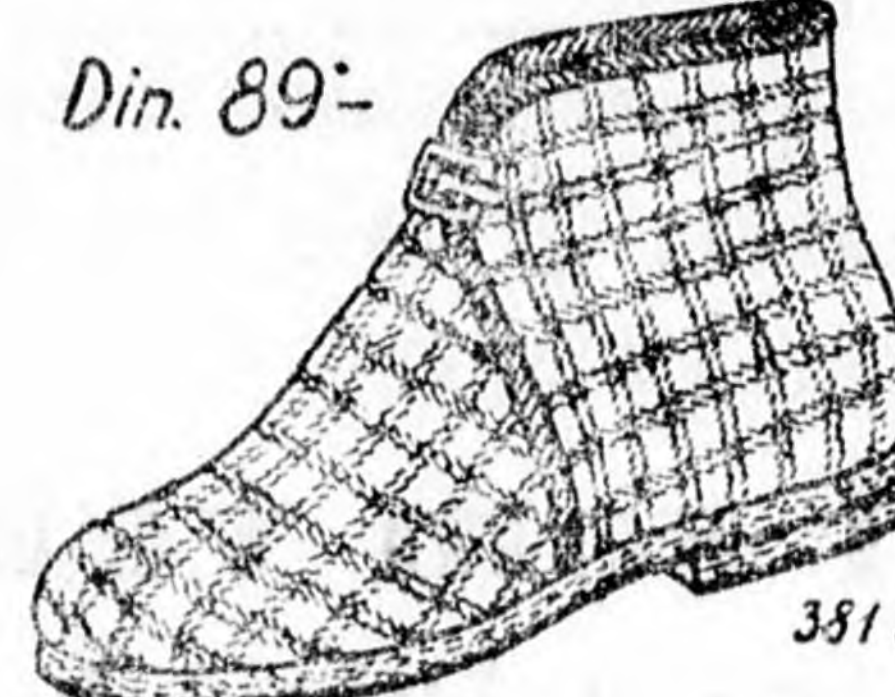
Din. 59-

3300 cosy

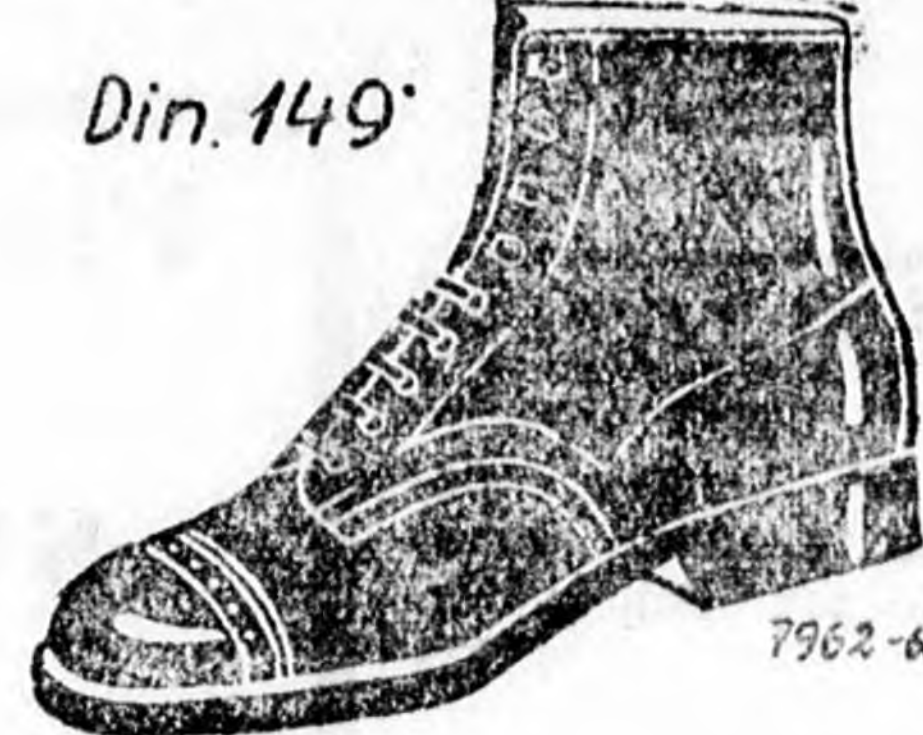
Din. 49-

331 kragert

Din. 89-

331 s kopčom

Din. 149-

7962-6122

Broj: 18413/928 sen.

Jeftinbena objava

Senat grada Subotice ovim raspisuje jeftinbu za snabdevanje grad. uboškog doma, zarazne bolnice i gr. pol. apsane sa sledećim životnim namirnicama:

Hleb, brašno, govedje i teleće meso i svinjska mast od 1. januara 1929. do 31. decembra 1929. godine.

Pozivaju se stručni obrtnici ili poduzimači koji žele u ovoj jeftinbi učestvovati odnosno snabdevanja se prihvatiti, da svoje pismene pod zapечаćen omot stavljene i sa uverenjem da su propisane kauciju položi — propisno taksirane ponude podnesu gr. Senatu, predavši ih gr. senatskom eksibitu sa oznakom na omotu »Ponuda za liferovanje životnih namirnica na broj 18413—1928 sen.« do 10. dec. 1928. god. pre podne do 12 sati. *Kaucije predaje ili gornjim uslovima ne odgovarajuće ponude neće se uzimati u obzir.*

Opširni uslovi o potrebnoj količini i kakvoći kao i ostalim obavezama mogu se za vreme zvaničnih časova videti u odeljenju gr. finansije (gr. kuća II. sprat, soba br. 135) i ujedno su dužni potpisati dražbene uslove a gde mogu dobiti i potrebne fiskalice.

U ime kaucije za liferanje hleba i brašna ima se položiti u gotovom novcu Dinara 3000, a za meso i mast Dinara 3000 ili za kauciju sposobnim vrednostnim hartijama, ili uložnom knjižicom od Gradske Štedionice u Subotici.

Subotica, 23. novembra 1928. god.

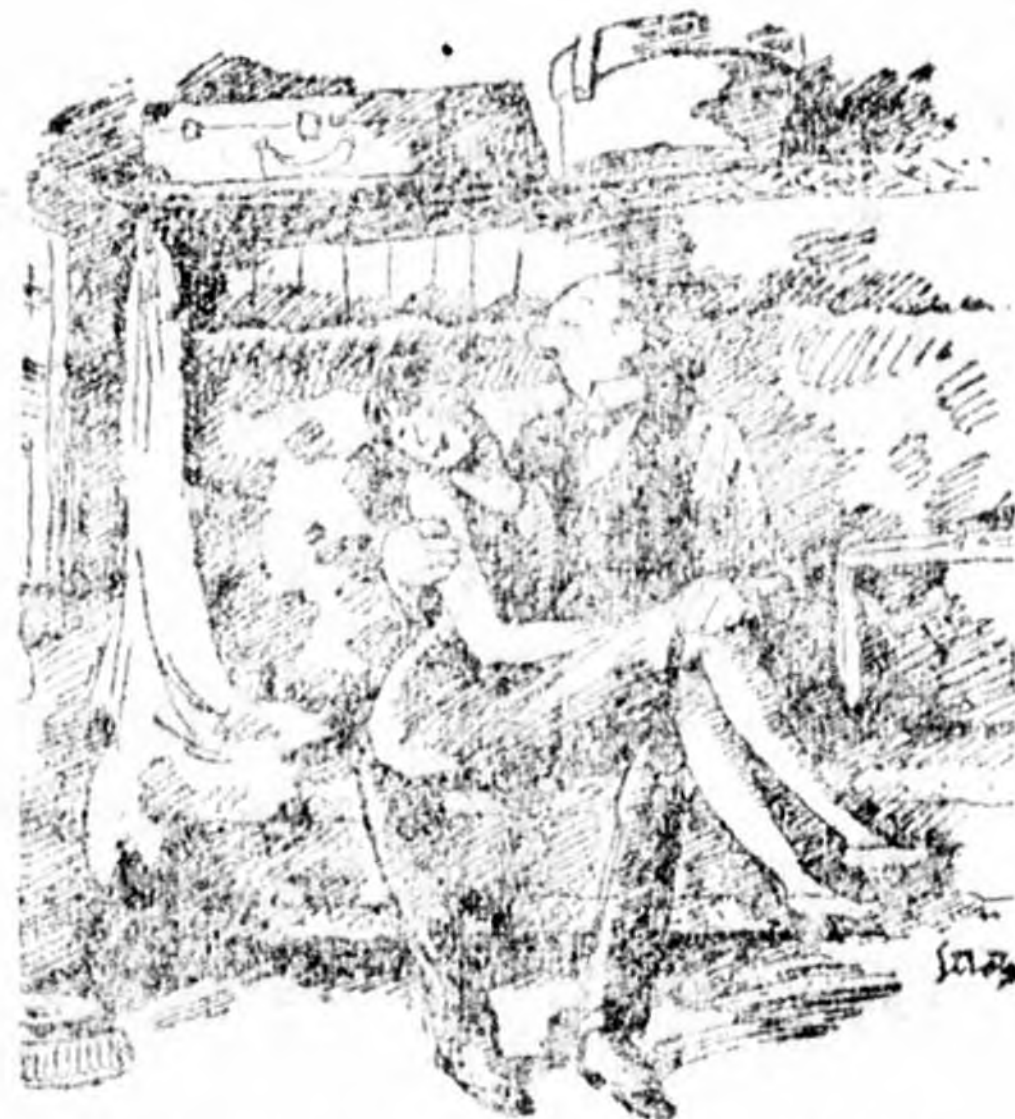
Poliaković s. r.
gr. saveznik.

12692

Mogliatallija 20 évvel
a **SCHNEWEISS** haj-egenerátor. — vissz adja az ősz haj ere ell. — Bios-tos hálta. Abszolút mé eg- és olomn tes. — Ka haló minden drog riában, győvs-er- és utasertában. Aho mé nem kapható. 40 díszár b... nyílt bémén va szál t és üvege: — S. H. 8. épviselő

Balla drogeria V.-Beeskerek

KINTORNA

A férfi ijedten mondja a feleségének:

— Malvin, képzeled, lenyelttem a gallérgombomat.
— No végre, csakhogy egyszer tudod, hol van!

*

— Doktor ur, tegnap majdnem láttam az ön ellopott autóját.

— Majdnem. Vagy látta, vagy nem látta?
— Csak majdnem. Az ön autójának 798 a száma?
— Igen.
— En pedig a 797. számot láttam.

*

Egy ur (kétségbeesetten a telefonba, nyolc óra előtt öt perccel): Autótaxi?! Végre, csakhogy jelentkezik. Kérek szépen egy kis kocsit...

Autótaxi (közbevág): Nincs szabad kocsi, esik az eső, csak negyven perc múlva tudok küldeni...

Egy ur: Az igen korán lesz, én holnap délután szeretnék a meccsre kimenni...

*

Egy utazó panaszkodik:

— Mégis csak rossz mesterség a miénk, kereskedelmi utazóké. Az embert akárhogy sértegetik, még csak nem is szólhat.

— Ugyan, kérem, én is voltam kereskedelmi utazó harminc évig. Nem mondom: néha kiutasítottak, kiröpítették, kirugtak, — de sértegetni sohase sértegettek.

Uraságok és gazdák figyelmébe!

Veszek mustra-marhát

a katonaság részére a legmagasabb árban
Veszek hitelti sertést bármily nagy partikban, azonnali átvételre vagy hosszabb slusztra. 80% pénzt előre adok. — Leveleket

Jančiković hadseregsz litó

S. Bot ca, Bárany-uzá loda 12723

Kérjen mindeütt

»TRETORN«

sár- és hócipőt. A

TRETORN

cipőknek nincs versenytársa!

Szerbiai, boszniai és szlavóniai

PRÉSELT SZÉNA

kitünő minőségben, nagy tételekben

E L A D Ó

Szállítás az ország minden részébe valamint kiviteire a külföldre is vagon- és hajótelekben. Árakkal és szállítási feltételekkel készségesen szolgálunk

„PRIVREDA“ A. D. BEOGRAD

Heregovačka ulica 7. — Telefon 29—80.

Téviratoim: PRIVREDA

Parfimerija KAICS ajánlja különleges kölni vizeit nagyban és kicsinyben!
Chypre, Ambra, Lorigan, Kaliforniai Poppy, Orgona, Gyöngyvirág, Szekfü, Jácint, Ibolya, Nárcisz, Orosz

LIFKA-MOZI

Hétfőtől—szerdáig

Siraz rózsája

Egy nagy szerelem siremléke
Es a film a jaipuri maharadzsza engedélyével
eredeti felvételekkel és tiszta hindu szereplők
közreműködésével készült
Rendes helyárak. — Keleti sene.

Csütörtöktől

R A M O N A

dalbetéttel. — Dolores del Rio a főszerepben
E óad sok kezdetsz. naponta 4, 6 és fél 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kötészetes számú. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felhívogratott jelű leveleket továbbítunk
Kérdésekükhöz válaszbélyeg mellékelendő.

**Nézzé meg
Joso Stern i Drug, Bazár**

Gyümölcs piac

**játékárut és győződjön meg
szenzációsan olcsó árairól**

Viszonteladók legelőnyösebben
szortirozhatják magukat

LEVELEZÉS

Subotica legelismertebb és
legrégebbi butorgyárát 1857-
ben alapították. Brauchler,
Halpiac. 7211

Göndörhaju zsidó lány. Le-
velét megkaptam. Teljes-
mű, részletes levelét öröm-
mel várom. 12693

Vigdorólyü művelt fiatal-
ember keres magányos va-
gyonos hölgnél díjtalan
lakást kölcsönös szórakozás
céljából. Választ csak szerb
vagy német nyelven. Vig-
téli esték jeligére a kiadó-
ba. 12681

FOGLALKOZÁS

Kádáregédet keresek da-
rabszámra azonnali mun-
kára. Schwarz Andor, Su-
botica. 12724

Kifutó fiu azonnali belé-
pésre felvétetik Braća Do-
nath bórkereskedésében,
Subotica. 12721

Deutsche Korrespondentin
sucht Nebenbeschäftigung.
Anbote unter »Abendstun-
den. Expedition. 12683

Perfekt német gyorsíró, ma-
gyar és szerb nyelvtudás-
sal, azonnal beléphet. Cim
a kiadóban. 12691

Magas jutalókra keresek
konkurrensképes fehérne-
mü eladására utazót vagy
utazónót. Gáspár fehérne-
mü-szalón, Velika Kikinda.
12702

Fiatal, szolid detaillista fü-
szerkereskedőségét szerb,
német és magyar nyelvtu-
dással, keres Nagy Béla,
Jaša Tomić (Modoš) Bánát.
12705

Ügyes kiszolgáló azonnal
felvétetik, uri és női divat.
szakmában. Cim a kiadó-
ban. 12719

Disznóvágást vállal, első-
rendű munkát végez Mer-
kovics István (Vidaković)
hentesmester, Daničičev
(Szegedi) put 1. 12367

Gyógyszertártulajdonosok.
Alkalmazottak állandóan
előjegyzésben vannak Ke-
mikaliánál, Novisad. 12589

Főmolnári állást keres ke-
reskedelmi és vámörlesben
teljesen jártas szakember.
Szíves megkereséseket kér
Főmolnár, Sombor, Atanac-
ković ulica 24. 12585

Magisterek, assistensek és
praktikánsok, kik elhelye-
zést óhajtanak, irjanak
Kemikalija, Novisad, cim-
re. 12346

Mezőgazdasági gépszakmá-
ban önállóan dolgozni tudó
tisztviselőt keresünk. Bar-
zel D. D., Subotica. 12677

Disznóvágást, husfűstölést
szakszerűen vállal Horváth
Imre hentes és mészáros,
VI., Madjarska ul. 19. 12720

Órassegédet, jó kis mun-
kást, azonnali belépésre
felveszek. Adám ékszerész
Subotica, Rudić ul. 6. 12606

Órai munkát, könyvek le-
fektetését és rendbehozá-
sát vállalja szerbül és
németül beszélő könyvelő.
12612

Kölcsönt, 20—30.000 dinárt
keres jól szituált kereskedő,
haszonrészesedéssel vagy
megfelelő kamatra. Leve-
leket »Kölcsön garantálva«
jeligével a kiadóhivatal to-
vábbít. 12394

Olcsóbb

lett a

méz

Sugár Manónál
Telefon 47

**Hirt b romfit,
pu yk t és tojást**

legszolidabb kiszolgálás
és árákon szállt

L. Mičević
mindenemü termékek vi el
N va Kapela Batrina (Szia-
vóna post. preli ac 20

**Finomabb, jobb és izlészesebb szövetet,
selymet és mosókelmét
sehol sem vehet olcsóbban
mint a folyó hó 4-én kezdődő**

**KARÁCSONYI VÁSÁRON
Sár Sándorné
divatáruházában**

Erről mindenkit meg fognak győzni tájékoztatásul felsorolt árain:

KARTON, jó mosó	Din. 12	Selyem marokén, 80 cm. széles az	Din. 28
Cérna barchend, kitűnő minőség 70	Din. 14	összes divatszínekben	
cm széles, garantált jó mosó.		Férfi szövet, 140 cm. széles tiszta	Din. 55
Gyapju delén, gyönyörű divatos min-	Din. 30	gyapju, erős, tartós	
táokban, 45 dinár helyett.		Karácsonyi vászon, Herm. Pollak-	Din. 9
T szta gyapju kasán, elegáns pon-	Din. 35	féle elsőrendű minőség	
gyola színekben.		1 vég (12 méter) ugyanebből.	D. 105
Mintás szövet, 105 cm széles.	Din. 22	Mintás selyem, georgette gyönyörű	Din. 70
Fehérnemű battiszt, nancooce, 1-a	Din. 16	hímzéssel	
minőség 10 színben		Virágos és boché Crep de cline	Din. 85
		remek mintákban és színekben	

Az enyhe időjárás folytán felhalmozódott angol és francia divatszöveiteink
csökkentésére

december 31-ig jelentékeny árengedményt adok

VÉTEL-ELADÁS

22 éves 6-os magánjáró,
Shuttleworth cséplőgarni-
tura olcsón eladó. Kapitány
István, Senta, Vilsonova
ulica 8. 12696

250.000 méter klöppelesipke
érkezett, minden szélesség-
ben 1.50 dinár, Róna Mik-
sánál, Subotica, Huspiac.

Bélelt »Nappa« bőrkeztük és
szarvasbőr keztük 65
dinártól Róna Miksánál,
Subotica, Huspiac.

Selyem combinék és se-
lyem nadrágok 60 dinártól
Róna Miksánál, Subotica,
Huspiac. 12563

Farkaskutya és kölyökfar-
kaskutyák olcsón eladók.
Paje Kujundžića 37. 12720

Uj dió

idei egészséges termés
Din. 8-25

Kapható a
Subotici Kereskedelmi
és Iparban' álta'.
Vidékire utánvétellel!
Telefon 3-99

**Modern és st lus
butorokat**

tovább a szakmába vágó
összes munkákat készítenek
az ujonnan átépített mi-
butorgyárakban

SIPOS FIAI
Zentaí ut 3. Telefon 205.
Allandó raktár!

Üres ládik

laphók
különféle nagyságban

Neményi i Drug cégnél
Subotica

**porosz kályha-
szén**

**I-a kokszt
és
t ü z i f a**

Weiss Dezsónél
Posta mellett 124 2

Komplett fűszerberendezés
eladó. Cim a kiadóban.

VÁROSI MOZI

Kedd — szerda

Nevető orkán! Nevető orkán!

**Zoro—Huru
mint tengerészek
A hágai oroszán**

Főszereplők:

Zoro—Huru és a kis Huru

Rádiót megvételre keres
Kádár fűszeres, Halasi ut.
12715

Ford-autó, csukott, jutá-
nyos áron eladó. Cim a ki-
adóban. 12688

Nemes gyümölcsfák, négy-
évesek Magyarországból
importáltak, fajtiszta fa-
jokban kaphatók Ruttkay
László telepén. Lelenház
megett. 12433

Két Citroen-autó eladó. —
Bosnyák Sándor, Bezdán.

Mikulás ajándéknak képes-
könyvek, ifjúsági iratok, le-
vélpapírok feltűnő olcsón
beszerezhetők. Heumann
könyvkereskedésében.

Malunk felépítéséhez ven-
nénk jókarban levő teljes
malomberendezést, esetleg
egyes darabokat is. Levél-
beli ajánlatokat ár megjelöl-
léssel Karlovai Gözmalom
R. T. Dragutinovo címre
kérünk. 12472

Szalvátoros tüvegeket, lite-
rest és félliterest, keresek
megvételre. Andrija Schwarz
Subotica. 12007

Eladó nagyközszégen egye-
dülálló jömenetelű malom
egy része. Bővebbt Dr.
Stiefelmayer ügyvédnél,
Kula. 12584

Hol vásárol a vidéki
legolcsóbban Szuboticián?
Földes Samu ruhaáruházá-
ban (Gyümölcs-piac). —
Férfi öltöny már 475 dinár-
tól. Őszi férfi raglánok már
675 dinártól. Iskolai fiu ru-
hák már 350 dinártól.
Gyermekek téli kabátok már
375 dinártól. Női felöltők
már 425 dinártól. Leány
felöltők már 375 dinártól.
Börkabátok már 850 dinár-
tól. Férfi télikabátok már
475 dinártól. Tessék meg-
győződni olcsóbb mint bár-
hol! 9075

Bácska, Beranya és Bánát
népei! Siessenek a nagy
ősz kiárusításra, mesés ol-
csón vásárolhat finom női
felöltöket, szőrmés leány-
kabátokat, prémbundákat,
börkabátokat, férfioltnyö-
ket, raglánokat, gyermek-
kabátokat és sapkákat. Eis-
ler Izsónál, Barátok tem-
plo ma során. 12320

KOLONFÉLE

Jóforgalmu kézimunka-elő-
nyomda és fehérnemű-var-
roda üzlethelyiség, több év
óta fennálló, azonnal kiadó.
a berendezéssel együtt. —
Preradovičeva 8. 12718

Keresünk nagyobb raktár-
ral rendelkező gyárhelyisé-
get bárbe hosszabb időre.
Ajánlatok a kiadóhivatalba.
12690

Borbélyüzlet, jóforgalmu,
kiadó. Ugyanott segéd fel-
vétetik. Milorad Bikić, Sen-
ta, Vase Čarapića 29. 12697

Börbevennök szállodát. ká-
véházat vagy éjjeli üzletet.
Lórián, Vinkovci. 12699

22 éve ismert Larucin kap-
szulák a legjobbban beváltak
mindennemű hűgyszőbán-
talmaknál, női fehérhalyál-
nál. Gyógyszertárakban és
drogériákban dobozonként
25 dinár. Postai szeptkül-
des. Blum gyógytár, Su-
botica, főpostával szem-
ben. 11357